

KO HONO UA ‘OE TOHI ‘OE NGAAGHI TU‘I

1 Ko e angatu‘u ‘a Moape. 2 Ko e tala ‘e ‘Ilaisiā ‘ae mate ‘a ‘Ahasia. 5 Ko e faka‘auha ‘i he afi mei he langi ‘ae kau talafekau na‘e ‘alu ke puke ‘a ‘Ilaisiā. 13 Ko ‘ene fai ‘ofa ki he ‘eiki ‘e tokotaha ki mui. 17 Ko e hoko ‘a Siholami ki he pule.

1 I he hili ‘ae pekia ‘a ‘Ehapi, na‘e angatu‘u ‘a Moape ki ‘Isileli.

2 Pea na‘e tō hifo ‘a ‘Ahasia mei he kātupa ‘i hono potu fale ki ‘olunga ‘aia na‘e ‘i Samēlia, pea ne mahaki‘ia ai: pea na‘a ne kouna atu ha kau talafekau, ‘o ne pehē kiate kinautolu, “Mou ‘alu ‘o fakafehu‘i kia Peali-Sepupi ko e ‘otua ‘o Ekiloni, pea te u mo‘ui mei he mahaki ni pe ‘ikai.”

3 Ka na‘e pehē ‘e he ‘āngelo ‘o Sihova kia ‘Ilaisiā ko e tangata Tisipa, “Tu‘u hake, mo ke ‘alu hake ke fetaulaki mo e kau talafekau ‘oe tu‘i ‘o Samēlia, pea ke pehē kiate kinautolu, “Oku ‘ikai ha ‘Otua ‘i ‘Isileli, ‘oku mou ‘alu ai ke fehu‘i kia Peali-Sepupi ko e ‘otua ‘o Ekiloni?”

4 Ko ia foki ‘oku pehē ai ‘e Sihova, “E ‘ikai te ke ‘alu hifo mei he mohenga kuo ke ‘alu hake ki ai, ka te ke mate mo‘oni.” Pea na‘e ‘alu ‘a ‘Ilaisiā.

5 ¶ Pea ‘i he liliu atu kiate ia ‘ae kau talafekau, na‘a ne pehē kiate kinautolu, “Ko e hā eni kuo mou foki ai?”

6 Pea na‘a nau pehē kiate ia, “Na‘e ai ha tangata na‘e fakafetaulaki mai kiate kimautolu pea na‘a ne pehē kiate kimautolu, “Mou ‘alu, ‘o toe foki atu

ki he tu'i 'aia na'a ne fekau'i kimoutolu, pea tala kiate ia, 'Oku pehē 'e Sihova, 'Oku 'ikai 'apē ha 'Otua 'i 'Isileli kuo ke fekau ai ke fehu'i kia Peali-Sepupi ko e 'otua 'o Ekiloni? Ko ia 'e 'ikai te ke 'alu hifo mei he mohenga kuo ke 'alu hake ki ai, ka te ke mate mo'oni.'

⁷ Pea na'a ne pehē kiate kinautolu, "Na'e mata-mata fēfē 'ae tangata 'aia na'a ne fakafetaulaki mai kiate kimoutolu, mo ne lea'aki 'ae ngaahi lea ni kiate kimoutolu?"

⁸ Pea na'a nau pehēange, "Ko e tangata fulufulu ia, pea na'e nono'o 'aki 'ae no'otanga kili'i manu 'i hono kongaloto." Pea na'e pehē 'e ia, "Tā ko 'Ilaisiā ko e tangata Tisipa."

⁹ Pea na'e toki fekau atu kiate ia 'e he tu'i ha 'eiki na'e pule ki he toko nimangofulu mo 'ene toko nimangofulu. Pea na'a ne 'alu hake kiate ia: pea vakai, na'a ne nofo 'i he tumutumu 'o ha mo'unga. Pea na'a ne pehē kiate ia, "A koe ko e tangata 'oe 'Otua, kuo pehē 'e he tu'i, 'Ke ke 'alu hifo.' "

¹⁰ Pea na'e tali 'e 'Ilaisiā 'o pehēange ki he 'eiki 'oe toko nimangofulu, "Kapau ko e tangata 'oe 'Otua au, tuku ke tō hifo ha afi mei he langi, ke 'auha ai koe mo ho'o toko nimangofulu." Pea na'e tō hifo 'ae afi mei he langi, pea ne faka'auha ia pea mo 'ene toko nimangofulu.

¹¹ Pea na'a ne toe fekau atu kiate ia ha 'eiki kehe 'e tokotaha mo 'ene toko nimangofulu, Pea na'a ne pehēange kiate ia, "E tangata 'oe 'Otua, kuo pehē mai 'e he tu'i, 'Ke ke 'alu hifo ke vave.' "

¹² Pea na'e tali 'e 'Ilaisiā 'o pehēange kiate kinautolu, "Kapau ko e tangata 'oe 'Otua au, tuku ke tō hifo ha afi mei he langi, ke 'auha ai koe mo ho'o

toko nimangofulu.” Pea na‘e tō hifo ‘ae afi mei he ‘Otua mei he langi, pea ne faka‘auha ia pea mo ‘ene toko nimangofulu.

¹³ Pea na‘a ne toe fekau atu ha ‘eiki mo hono tolu ‘oe toko nimangofulu, ‘aia mo ‘ene toko nimangofulu. Pea na‘e ‘alu hake ‘a hono toko tolu ‘oe ‘eiki na‘e pule ki he toko nimangofulu, pea na‘a ne hoko ange mo ne tō ‘o tū‘ulutui ‘i he ‘ao ‘o ‘Ilaisiā, mo ne kole kiate ia, ‘o ne pehē ki ai, “E tangata ‘oe ‘Otua, ‘oku ou kole kiate koe, tuku ke mahu‘inga ‘i ho ‘ao ‘a ‘eku mo‘ui, pea mo e mo‘ui ‘a ho‘o kau tamaio‘eiki ni ‘e toko nimangofulu.

¹⁴ Vakai, na‘e ‘alu hifo mei he langi ‘ae afi, pea vela ai ‘o ‘osi ‘ae ongo ‘eiki ‘oe ngaahi mu‘aki toko nimangofulu, pea mo ‘ena toko nimangofulu: ko ia tuku eni ke mahu‘inga ‘a ‘eku mo‘ui ‘i ho ‘ao.”

¹⁵ Pea na‘e pehē ‘e he ‘āngelo ‘o Sihova kia ‘Ilaisiā, “Ke ke ‘alu hifo mo ia: ‘oua na‘a ke manavahē kiate ia.” Pea na‘a ne tu‘u hake, mo ne ‘alu hifo mo ia ki he tu‘i.

¹⁶ Pea na‘a ne pehē kiate ia, “Oku pehē ‘e Sihova, ‘Koe‘uhi kuo ke fekau atu ha kau talafekau ke fakafehu‘i kia Peali-Sepupi ko e ‘otua ‘o Ekiloni, ko e me‘a ‘apē ‘i he ‘ikai ha ‘Otua ‘i ‘Isileli ke ke fakaongo ki he‘ene folofola? Ko ia ‘e ‘ikai ai te ke toe ‘alu hifo mei he mohenga na ‘aia kuo ke ‘alu hake ki ai, ka te ke mate mo‘oni.” ”

¹⁷ ¶ Ko ia, na‘e mate ia ‘o fakatatau mo e folofola ‘a Sihova, ‘aia na‘e lea ‘aki ‘e ‘Ilaisiā. Pea na‘e fetongi ia ‘i he pule ‘e Siholami, ‘i hono ua ‘oe ta‘u ‘o Siholami ko e foha ‘o Sihosafate ko e tu‘i ‘o Siuta; koe‘uhi na‘e ‘ikai hano foha.

¹⁸ Pea ko eni, ko e toe ‘oe ngaahi ngāue ‘a ‘Ahasia ‘aia na‘a ne fai, ‘ikai kuo tohi ia ‘i he tohi faka-

matala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli?

2

1 Ko e māvae 'a 'Ilaisiā mo 'Ilaisa, mo e vaheua 'ae vaitafe ko Sioatani. 9 Ko e fai 'e 'Ilaisiā ki he kole 'a 'Ilaisa, mo e 'ave ia ki he loto langi 'i he saliote afi. 12 'Oku hoko 'a 'Ilaisa ki he ngāue 'a 'Ilaisiā mo hono faka'ilonga. 16 Ko e kumi ta'e'aonga 'ae kau palōfita talavou kia 'Ilaisiā. 19 Ko e fakamelie 'e 'Ilaisa 'ae vai kona 'aki 'ae māsimā. 23 Ko e tāmate'i 'e he fanga pea 'ae tamaiki na'e manuki kia 'Ilaisa.

¹ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he te u 'e Sihova ke to'o hake 'a 'Ilaisiā ki loto langi 'i he 'ahiohio, na'e 'alu 'a 'Ilaisiā mo 'Ilaisa mei Kilikali.

² Pea na'e pehē 'e 'Ilaisiā kia 'Ilaisa, “‘Oku ou kole ke ke tatali koe ‘i henī; he kuo fekau'i au 'e Sihova ki Peteli.” Pea na'e pehē 'e 'Ilaisa, “‘Oku mo'ui 'a Sihova, pea 'oku mo'ui ho laumālie, pea 'e 'ikai te u mahu'i meiate koe.” Pea ko ia na'a na 'alu hifo ai ki Peteli.

³ Pea na'e hū mai kia 'Ilaisa 'ae ngaahi foha 'oe kau palōfita 'aia na'e 'i Peteli, 'onau pehē kiate ia, “‘Oku ke 'ilo 'e 'ave 'e Sihova 'a ho'o 'eiki mei ho 'ulu he 'aho ni?” Pea na'e pehē 'e ia, “Io, ‘oku ou 'ilo; ka mou longo pe kimoutolu.”

⁴ Pea na'e pehē 'e 'Ilaisiā kiate ia, “‘Ilaisa, ‘Oku ou kole ke ke tatali ‘i henī; he kuo fekau'i au 'e Sihova ki Seliko.” Pea na'e pehē 'e ia, “‘Oku mo'ui 'a Sihova, pea 'oku mo'ui ho laumālie, pea 'e 'ikai te u mahu'i meiate koe.” Ko ia na'a na hoko ai ki Seliko.

⁵ Pea na'e ha'u 'ae ngaahi foha 'oe kau palōfita 'aia na'e 'i Seliko kia 'Ilaisa, 'onau pehē kiate ia, “‘Oku ke 'ilo 'e 'ave 'e Sihova 'a ho'o 'eiki mei ho

‘ulu he ‘aho ni?” Pea na‘e pehē ‘e ia, ““Io, ‘oku ou ‘ilo; ka mou longo pe kimoutolu.”

⁶ Pea na‘e pehē ‘e ‘Ilaisiā kiate ia, ““Oku ou kole ke ke tatali koe ‘i henī; he kuo fekau‘i au ‘e Sihova ki Sioatani.” Pea na‘e pehē ‘e ia, ““Oku mo‘ui ‘a Sihova, pea ‘oku mo‘ui ho laumālie, pea ‘e ‘ikai te u mahu‘i meiate koe.” Pea na‘e ‘alu atu pe ‘akinaua ni.

⁷ Pea na‘e ‘alu ‘ae kau tangata ‘e toko nimango-fulu ‘oe ngaahi foha ‘oe kau palōfita, ‘onau tutu‘u ke sio mei he mama‘o: pea na‘e tutu‘u ‘akinaua ‘o fe‘unga atu mo Sioatani.

⁸ Pea na‘e to‘o ‘e ‘Ilaisiā ‘a hono pulupulu, mo ne takai fakataha ia, mo ne tā ‘aki ia ‘ae ngaahi vai, pea na‘e vaheua ia, pea ko ia na‘a na ‘alu atu ai ‘i he kelekele mōmoa.

⁹ ¶ Pea hili ‘ena ‘alu ki he kauvai ‘e taha na‘e pehē ‘e ‘Ilaisiā kia ‘Ilaisa, “Ke ke tala mai pe ko e hā ha me‘a te u fai ma‘au ‘i he te‘eki ‘ave au meiate koe.” Pea na‘e pehē ‘e ‘Ilaisa, ““Oku ou kole kiate koe, tuku ke ‘iate au ha vāhenga ‘e ua ‘o ho ‘ulungāanga ‘o‘ou.”

¹⁰ Pea na‘e pehē ‘e ia, ““Oku faingata‘a ‘ae me‘a kuo ke kole ki ai: Ka koe‘uhi, kapau te ke mamata ki he ‘ave au meiate koe, ‘e hoko ‘o pehē kiate koe pea kapau ‘e ‘ikai, pea ‘e ‘ikai hoko ia.”

¹¹ Pea vakai, lolotonga ‘a ‘ena kei ‘alu atu, mo talanoa, na‘e hā mai ha saliote afi, mo e fanga hoosi ‘oe afi, pea na‘e māvae ai ‘akinaua; pea na‘e ‘alu hake ‘a ‘Ilaisiā ‘i he ‘ahiohio ki he langi.

¹² ¶ Pea na‘e mamata ki ai ‘a ‘Ilaisa, pea na‘a ne kalanga, “A ‘eku tamai, ‘a ‘eku tamai, ko e saliote ‘o ‘Isileli, mo e kau heka hoosi ‘o ia.” Pea na‘e ‘ikai

toe mamata ia kiate ia: pea na'a ne puke 'a hono ngaahi kofu 'o'ona, mo ne haeua ia.

¹³ Na'a ne to'o hake foki 'ae pulupulu 'o 'Ilaisiā 'aia na'e tō hifo meiate ia, pea ne foki ki mui, mo ne tu'u ki he kauvai 'o Sioatani:

¹⁴ Pea na'a ne to'o 'ae pulupulu 'o 'Ilaisiā 'aia na'e tō hifo meiate ia, 'o ne tā 'aki 'ae ngaahi vai, mo ne pehē, "Ko fē ia 'a Sihova ko e 'Otua 'o 'Ilaisiā?" Pea 'i he'ene tā foki 'e ia 'ae ngaahi vai, na'a nau vahē kehekehe, ka ka 'alu atu 'a 'Ilaisa ki he kauvai 'e taha.

¹⁵ Pea 'i he sio kiate ia 'ae ngaahi foha 'oe kau palōfita 'aia na'e 'alu atu mei Seliko ke mamata, na'a nau pehē, "Kuo hoko 'ae laumālie 'o 'Ilaisiā kia 'Ilaisa." Pea na'a nau omi ke fetaulaki mai kiate ia, mo nau fakatōmapē hifo kinautolu ki he kelekele 'i hono 'ao.

¹⁶ Pea na'a nau pehē kiate ia, "Ko eni, vakai, 'oku 'i ho'o kau tamaio'eiki 'ae kau tangata mālohi 'e toko nimangofulu; 'oku mau kole, ke ke tuku 'akinautolu ke 'alu, 'o kumi ki ho'o 'eiki: telia na'a kuo to'o hake ia 'e he Laumālie 'o Sihova, mo ne lī hifo ia ki ha tumu'aki mo'unga, pe ki ha tele'a." Pea na'e pehēange 'e ia, "E 'ikai te mou fekau *ha ni'ihi*."

¹⁷ Pea 'i he'enau kole fakafiu kiate ia, na'a ne pehē, "Fekau pe." Ko ia na'a nau fekau atu 'ae kau tangata 'e toko nimangofulu; pea na'a nau kumi 'i he 'aho 'e tolu, ka na'e 'ikai 'ilo ia.

¹⁸ Pea 'i he'enau toe hoko mai kiate ia, (he na'a ne tatali pe 'i Seliko,) na'a ne pehē kiate kinautolu, "Ikai na'aku tala kiate kimoutolu, Ke 'oua na'a mou 'alu?"

¹⁹ ¶ Pea na'e pehē 'e he kau tangata 'oe kolo

kia 'Ilaisa, "Vakai koe, 'oku matamatalelei 'ae tu'u'anga 'oe kolo ni, 'o hangē ko ia 'oku sio ki ai 'a hoku 'eiki: ka 'oku kovi 'a hono vai, pea 'oku kakā 'ae kelekele."

²⁰ Pea na'e pehēange 'e ia, "Omi kiate au ha ipu kelekele fo'ou, pea 'ai ha māsimā ki ai." Pea na'a nau 'omi ia kiate ia.

²¹ Pea na'e 'alu atu ia ki he puna'anga 'oe ngaahi vai, mo ne lī ki ai 'ae māsimā, mo ne pehē, "Oku pehē 'e Sihova, 'Kuo u fakamo'ui 'ae ngaahi vai ni; 'e 'ikai toe hoko mei ai ha mate pe ha ta'efua.' "

²² Pea pehē, na'e fakamo'ui 'ae ngaahi vai 'o a'u mai ki he 'aho ni, 'o fakatatau ki he lea na'e lea 'aki 'e 'Ilaisiā.

²³ Pea na'a ne 'alu hake mei he potu ko ia ki Peteli: pea 'i he'ene 'alu hake 'i he hala, na'e hū mai mei he kolo 'ae tamaiki iiki, 'onau manuki kiate ia, mo nau pehē ki ai, "Alu hake, 'a koe ko e tula; 'alu hake 'a koe ko e tula ē."

²⁴ Pea na'a ne tangaki ki mui, mo ne sio kiate kinautolu, pea ne fakamala'ia'i 'akinautolu 'i he huafa 'o Sihova. Pea na'e ha'u mei he vao 'ae ongo pea fefine 'e ua, 'o na haehae 'ae fānau 'e toko fāngofulu ma toko ua 'iate kinautolu.

²⁵ Pea na'a ne 'alu atu mei he potu ko ia ki he mo'unga ko Kameli, pea na'a ne foki mai mei ai ki Samēlia.

3

*1 Ko e pule 'a Siholami. 4 Ko e angatu'u 'a Mesa. 6
The masiva vai 'a Siholami, pea mo Sihosafate, mo
e tu'i 'o 'Itomi, 'oku 'atu ia 'e 'Ilaisa, pea 'oku ne pehē
te nau ikuna 'i he tau. 21 'Oku fakamatavalea 'ae
kakai Moape, pea 'oku lava'i 'akinautolu. 26 'Oku*

*fakangata 'ae kāpui 'oe kolo 'i he'ene tāmate'i 'e he tu'i
'o Moape 'ae foha 'oe tu'i 'o Itomi.*

¹ Ko eni, na'e kamata pule ki 'Isileli 'a Siholami ko e foha 'o 'Ehapi, 'i Samēlia, 'i hono hongofulu ma valu 'oe ta'u 'o Sihosafate ko e tu'i 'o Siuta, pea na'e pule ia 'i he ta'u 'e hongofulu ma ua.

² Pea na'e fai kovi 'e ia 'i he 'ao 'o Sihova; ka na'e 'ikai hangē ko 'ene tamai, pe hangē ko 'ene fa'ē: he na'a ne li'aki 'ae me'a fakatātā kia Peali 'aia na'e ngaohi 'e he'ene tamai.

³ Ka neongo ia na'a ne pikitai ki he ngaahi angahala 'a Selopoami ko e foha 'o Nipati, 'aia na'e fakaangahala'i 'a 'Isileli; na'e 'ikai tafoki ia mei ai.

⁴ ¶ Pea ko Mesa ko e tu'i 'o Moape, ko e 'eiki ia na'e ma'u fanga sipi, pea na'a ne tuku ki he tu'i 'o 'Isileli ha fanga lami 'e taha kilu, mo e fanga sипитангата 'e taha kilu, pea mo honau fulufulu.

⁵ Ka na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene pekia 'a 'Ehapi, na'e angatu'u 'ae tu'i 'o Moape ki he tu'i 'o 'Isileli.

⁶ Pea 'i he kuonga ko ia na'e 'alu atu mei Samēlia 'ae tu'i ko Siholami, mo ne lau hake 'a 'Isileli kātoa.

⁷ Pea na'a ne 'alu mo ne fekau kia Sihosafate, ko e tu'i 'o Siuta, 'o pehē, "Kuo angatu'u kiate au 'ae tu'i 'o Moape: te ke fie 'alu mo au ki Moape ke fai 'ae tau pe 'ikai? Pea na'e pehē mai 'e ia, Te u 'alu hake pe; 'oka kou hangē ko koe, 'oku tatau 'a hoku kakai mo ho kakai, pea tatau 'a 'eku fanga hoosi mo ho'o fanga hoosi."

⁸ Pea na'e pehē 'e ia, "Te ta 'alu hake 'i he hala fē? Pea na'e pehēange 'e ia, 'I he hala 'oku 'alu atu 'i he toafa 'o 'Itomi."

⁹ Ko ia na'e 'alu ai 'ae tu'i 'o 'Isileli, mo e tu'i 'o Siuta pea mo e tu'i 'o 'Itomi: pea na'a nau hala

fakatakamilo hake 'o fononga 'i he 'aho 'e fitu: pea na'e 'ikai ha vai mā 'ae kautau, pe ko e fanga manu na'e muimui 'iate kinautolu.

¹⁰ Pea na'e pehē 'e he tu'i 'o 'Isileli, ““Oiauē! ‘I he ui mai ‘e Sihova ke fakataha ‘ae tu'i ‘e toko tolu ni, ke tukuange ‘akinautolu ki he nima ‘o Moape!”

¹¹ Ka na'e pehē 'e Sihosafate, ““Oku ‘ikai ‘i henī ha palōfita ‘a Sihova, koe‘uhi ke tau fehu'i ‘iate ia kia Sihova?” Pea na'e tali 'e ha tokotaha 'i he kau tamaio'eiki 'ae tu'i 'o 'Isileli, 'o, pehē, ““Oku ‘i henī ‘a ‘Ilaisa ko e foha ‘o Safati, ‘aia na'e lingi vai ki he nima ‘o ‘Ilaisiā.”

¹² Pea na'e pehē 'e Sihosafate, ““Oku ‘iate ia ‘ae folofola ‘a Sihova.” Ko ia na'e ‘alu hifo ai kiate ia ‘ae tu'i 'o 'Isileli, mo Sihosafate, pea mo e tu'i 'o 'Itomi.

¹³ Pea na'e pehē 'e 'Ilaisa ki he tu'i 'o 'Isileli, ““Ko e hā au kiate koe? Ke ke ‘alu ki he kau palōfita ‘o ho'o tamai, pea ki he kau palōfita ‘o ho'o fa'ē.” Pea na'e pehē kiate ia 'e he tu'i 'o 'Isileli, ““E ‘ikai: he kuo ui ‘a Sihova ke fakataha mai ‘ae ngaahi tu'i ni ‘e toko tolu, koe‘uhi ke tuku ‘akinautolu ki he nima ‘o Moape.”

¹⁴ Pea na'e pehē 'e 'Ilaisa, ““Oku mo‘ui ‘a Sihova ‘oe ngaahi tokolahī, ‘aia ‘oku ou tu'u ‘i hono ‘ao, pea ko e mo‘oni, ka ne ‘oua ‘a ‘eku tokanga ki he ‘ao ‘o Sihosafate ko e tu'i 'o Siuta, pehē, ‘e ‘ikai te u hanga atu kiate koe, pe mamata kiate koe.

¹⁵ Ka ko eni, ‘omi kiate au ha tangata ‘oku tā ha me'a faiva.” Pea vakai 'i he'ene tā 'ae hiva 'e he tangata tā me'a faiva, na'e hoko mai ‘ae nima ‘o Sihova kiate ia.

¹⁶ Pea na'a ne pehē, ““Oku pehē 'e Sihova, Mou fakafonu ‘ae tele'a ni ‘i he ngaahi luo.

¹⁷ He ‘oku pehē ‘e Sihova, ‘E ‘ikai te mou sio ki ha matangi, pe mamata ki ha ‘uha; ka neongo ia, ‘e pito ‘ae tele‘a ni ‘i he vai, koe‘uhi ke mou inu, ‘io ‘akimoutolu, pea mo ho‘omou fanga pulu, pea mo ho‘omou fanga manu.

¹⁸ Pea ko e me‘a ma‘ama‘a eni ‘i he ‘ao ‘o Sihova: te ne tuku mai foki ‘ae kakai Moape ki homou nima.

¹⁹ Pea te mou te‘ia ‘ae kolo kotoa pē kuo tanu puke, mo e kolo lelei kotoa pē, pea te mou tā hifo ‘ae ‘akau lelei kotoa pē, mo punusi ‘ae vaikeli kotoa pē, mo maumau ‘aki ‘ae maka ‘ae potu fonua lelei kotoa pē.”

²⁰ Pea na‘e hoko ‘o pehē ‘i he‘ene pongipongi, lolotonga ‘ae ‘ohake ‘ae feilaulau me‘akai, vakai, na‘e tafe mai ‘ae vai mei he hala ki ‘Itomi, pea na‘e fonu ‘ae fonua ‘i he vai.

²¹ ¶ Pea ‘i he fanongo ‘e he kakai Moape kotoa pē, ki he ‘alu hake ‘ae ngaahi tu‘i ke tau‘i ‘akinautolu, na‘a nau tānaki mai ‘akinautolu kotoa pē na‘e fa‘a fua ‘ae mahafutau, ‘o fai hake, ‘onau tutu‘u ‘i he ngata‘anga *fonua*.

²² Pea na‘a nau tu‘u hengihengi hake ‘i he pongipongi, pea na‘e ulo ‘ae la‘ā ki he funga vai, pea na‘e mamata ‘e he kakai Moape ki he vai mei he potu ‘e taha, ‘oku kulokula ‘ae vai ‘o hangē ko e totō:

²³ Pea na‘a nau pehē, “Ko e toto eni tā ko e mo‘oni kuo faka‘auha ‘ae ngaahi tu‘i, pea kuo nau fetāmate‘aki ‘akinautolu: ko ia foki, ‘akimoutolu Moape, ke tau ‘alu atu ki he vete.”

²⁴ Pea ‘i he‘enau hoko mai ki he ‘apitanga tau ‘o ‘Isileli, na‘e tu‘u hake ‘ae kakai ‘Isileli ‘onau te‘ia ‘ae kau Moape, pea na‘a nau hola mei honau ‘ao:

ka na'a nau muimui atu 'i he te'ia 'ae kakai Moape, 'i honau fonua 'onautolu.

²⁵ Pea na'a nau fakalala 'ae ngaahi kolo, pea 'ilonga 'ae konga fonua kotoa pē na'e lelei, na'e lī ki ai 'e he tangata taki taha 'a 'ene maka, ke fonu ai ia; pea na'a nau punusi 'ae ngaahi vaikeli kotoa pē, mo nau tā hifo 'ae ngaahi 'akau lelei kotoa pē: ko Kili-Halaseti pe na'a nau tuku ai hono ngaahi maka 'o ia; ka na'e nofo tākai ki ai 'ae kau tangata makatā, mo nau kapasia ia.

²⁶ ¶ Pea 'i he'ene mamata 'e he tu'i 'o Moape, kuo mālohi fau 'ae tau kiate ia, na'a ne 'ave mo ia 'ae kau tangata 'e toko fitungeau na'e to'o heletā, ke nau 'oho atu ke lava ki he tu'i 'o 'Itomi: ka na'e 'ikai te nau mafai.

²⁷ Pea na'a ne toki to'o 'a hono 'uluaki foha 'aia na'e tonu ke hoko mo ia ki he pule, mo ne feilaulau 'aki ia ko e feilaulau tutu 'i he funga 'ā. Pea na'e lahi 'aupito 'ae 'ita ki 'Isileli: pea na'a nau li'aki ia mo nau foki atu ki honau fonua.

4

*1 Ko e fakatupu 'e 'Ilaisa 'ae lolo 'oe fefine masiva.
8 'Oku ne foaki 'ae tamasi'i tangata ki he fefine Sunemi. 18 Ko 'ene toe fokotu'u mo'ui 'ae tamasi'i kuo pekia. 38 'Oku ne fakamelie 'ae me'akai kona 'i Kilikali. 42 'Oku nefafanga 'ae kau tangata 'e toko teau 'aki 'ae fo'i mā 'e uofulu.*

¹ Pea ko eni, na'e tangi kalanga ha fefine ko e tokotaha 'i he ngaahi uaifi 'oe ngaahi foha 'oe kau palōfita, kia 'Ilaisa, 'o ne pehē, "Kuo pekia 'a ho'o tamaio'eiki ko hoku husepāniti; pea 'oku ke 'ilo na'e manavahē 'a ho'o tamaio'eiki kia Sihova: pea

kuo ha'u 'ae tangata 'eke totongi ke ne 'ave mo ia 'a 'eku ongo tama ke na tamaio'eiki kiate ia."

² Pea na'e pehē 'e 'Ilaisa kiate ia, "Ko e hā ha me'a te u fai ma'au? Fakahā mai pe ko e hā ha me'a 'oku ke ma'u 'i fale?" Pea na'e pehē mai 'e ia, "Oku 'ikai ma'u 'e ho'o kaunanga ha me'a 'i fale, ka ko e hina pe taha 'oe lolo."

³ Pea toki pehē 'e ia, "Ke ke 'alu, mo kole mai ha ngaahi ipu mei ho kāinga kotoa pē, 'ae ngaahi nge'esi ipu; pea 'oua na'a kole fakasi'isi'i pe.

⁴ Pea 'oka ke ka toe hū mai, te ke tāpuni 'ae matapā kiate koe, pea mo ho'o ongotama, pea te ke lilingi ki he ngaahi ipu kotoa pē ko ia, pea te ke tuku kehe 'aia 'oku fakafonu."

⁵ Ko ia na'a ne 'alu atu meiate ia, mo ne tāpuni 'ae matapā kiate ia mo 'ene ongotama, 'aia na'e fetuku mai 'ae ngaahi ipu kiate ia; ka na'e lilingi atu 'e ia.

⁶ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene pito 'ae ngaahi ipu, na'a ne pehēange ki he'ene tama, "Toe 'omi mo ha ipu 'e taha." Pea na'e pehē atu 'e ia kiate ia, "Oku 'ikai toe ha taha." Pea na'e tuku 'ae tafe 'oe lolo.

⁷ Pea na'a ne toki ha'u 'o fakahā ia ki he tangata 'oe 'Otua. Pea na'e pehē 'e ia, "Alu, 'o fakatau 'ae lolo, pea 'atu 'ae totongi kiate ia 'oku 'eke, pea ko hono toe ke ke mo'ui ai koe pea mo ho'o fānau."

⁸ ¶ Pea ko e 'aho 'e taha na'e 'alu ai 'a 'Ilaisa ki Sunemi, 'aia na'e 'i ai ha fefine koloa'ia; pea na'a ne ta'ofi ia ke ne kai ha me'a. Pea na'e pehē, 'ilonga pe 'a 'ene 'alu atu ai na'a ne foki atu ke kai mā 'i ai.

⁹ Pea na'e pehē 'e he fefine ki hono husepāniti, "Vakai mai, 'oku ou 'ilo ko e tangata mā'oni'oni eni

‘oe ‘Otua, ‘aia ‘oku afe mai kiate kitaua ma‘uaipē.

¹⁰ Ke ta ngaohi ha kihi‘i potu fale, ‘i he funga ‘ā maka; pea ke ta tuku ma‘ana ha mohenga ‘i ai, mo ha palepale, mo ha nofo‘a, mo ha tu‘unga maama: pea ‘e pehē, ‘oka ha‘u ia kiate kitaua, te ne nofo ki ai.”

¹¹ Pea na‘e hoko ki he ‘aho ‘e taha, na‘a ne ha‘u ki ai, pea na‘a ne afe atu ki he potu fale, mo tokoto ai.

¹² Pea na‘a ne pehē ki he‘ene tamaio‘eiki ko Kehesi, “Ui mai ‘ae fefine Sunemi ni.” Pea hili ‘a ‘ene ui ki ai na‘a ne tu‘u mai ‘i hono ‘ao.

¹³ Pea na‘a ne pehē kiate ia, “Ke ke fakahā ni kiate ia, Vakai, kuo ke tokanga kiate kimaua ‘i he tokanga lahi ni; ka ko e hā ha me‘a ‘e fai ma‘au? Te ke loto ke fai ha lea ma‘au ki he tu‘i, pe ki he ‘eiki pule ‘oe kautau?” Pea na‘e pehēange ‘e ia, “Oku ou nofo pe ‘i he lotolotonga ‘o hoku kakai ‘o‘oku.”

¹⁴ Pea na‘e pehē ‘e ia, “Ka kuo pehē, pea ko e hā ha me‘a ‘e fai ma‘ana?” Pea na‘e pehē atu ‘e Kehesi, “Ko e mo‘oni ‘oku ‘ikai ha‘ane tamasi‘i, pea kuo motu‘a ‘a hono husepāniti.”

¹⁵ Pea na‘e pehē ‘e ia, “Ui atu kiate ia.” Pea ‘osi ‘a ‘ene ui ia, na‘a ne tu‘u ‘i he hū‘anga matapā.

¹⁶ Pea na‘e pehē ‘e ia, “I he fa‘ahita‘u ko eni, ‘o fakatatau mo hono kuonga, te ke fā‘ufua ha tama.” Ka na‘e pehē ‘e ia, “Oua, ‘a hoku ‘eiki, ko e tangata ‘oe ‘Otua, ‘oua na‘a ke loi ki ho‘o kaunanga.”

¹⁷ Pea na‘e tuitu‘ia ‘ae fefine, pea ne fā‘ele‘i ‘ae tama ‘i he kuonga ko ia na‘e fakahā kiate ia ‘e Ilaisa, ‘o fakatatau mo e kuonga ‘oe feitama.

¹⁸ ¶ Pea ‘i he‘ene tupu ke lahi ‘ae tamasi‘i, na‘e hoko ki he ‘aho ‘e taha, na‘e ‘alu ai ia ki he‘ene

tamai mo e kau tu'usi 'oe ututa'u.

¹⁹ Pea na'a ne pehē ki he'ene tamai, "A hoku 'ulu, 'a hoku 'ulu!" Pea na'e pehē 'e ia ki ha tama talavou, "Fua ia 'o 'ave ki he'ene fa'ē."

²⁰ Pea 'i he'ene 'ave ia, mo 'omi ki he'ene fa'ē, na'a ne nofo ki hono funga tui 'o a'u ki he ho'atāmālie, pea pekia.

²¹ Pea na'e 'alu hake ia, 'o ne fakatokoto ia ki he mohenga 'oe tangata 'oe 'Otua, mo ne tāpuni 'ae matapā kiate ia, pea 'alu ia kitu'a.

²² Pea na'a ne ui atu ki hono husepāniti, 'o ne pehē, "Oku ou kole, ke ke fekau mai ha taha 'oe kau talavou, mo ha 'asi 'e taha, koe'uhī ke u lele ai ki he tangata 'oe 'Otua, mo toe ha'u."

²³ Pea na'e pehē 'e ia, "Ko e hā te ke 'alu ai kiate ia he 'aho ni? 'Oku 'ikai ko e māhina fo'ou, pe ko e 'aho tapu." Pea na'e pehēange 'e ia, "Fiemālie pe."

²⁴ Pea na'a ne toki 'ai 'ae heka'anga ki he 'asi, mo ne pehē ki he'ene tamaio'eiki, "Fai vave, mo 'alu atu pe, 'oua na'a ke fakatuotuai 'ae 'alu 'ae manu, ka 'i he'eku fekau pe 'a'aku."

²⁵ Ko ia na'a ne 'alu mo ne hoko atu ki he tangata 'oe 'Otua 'i he mo'unga ko Kameli. Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene mamata kei mama'o 'ae tangata 'oe 'Otua kiate ia, na'a ne pehē kia Kehesi ko 'ene tamaio'eiki, "Vakai, ko 'ena 'ae fefine Sunemi:

²⁶ Lele leva, pea fakafetaulaki kiate ia, mo ke pehē ki ai, 'Oku ke lelei pe koe? 'Oku lelei pe 'a ho husepāniti? 'Oku lelei pe mo ho'o tamasi'i? pea na'e tali 'e ia 'o pehē, 'Oku lelei pe."

²⁷ Pea 'i he'ene hoko mai ki he tangata 'oe 'Otua ki he mo'unga, na'a ne puke ia 'i hono va'e: ka na'e fakaofí mai 'a Kehesi ke ne teketeke'i atu ia. Pea

na‘e pehē ‘e he tangata ‘oe ‘Otua, “Tuku ai pe ia; he kuo mamahi ‘a hono loto ‘iate ia: pea kuo fakafufū ia meiate au ‘e Sihova ‘o ne ta‘efakahā ia kiate au.”

²⁸ Pea toki pehē ‘e he fefine, “He na‘aku holi ki ha tama mei hoku ‘eiki? ‘Ikai na‘aku pehē, Ke ‘oua na‘a kākaa‘i au?”

²⁹ Pea na‘e toki pehē ‘e ia kia Kehesi, “Ai ho no‘otangavala, pea to‘o ‘a hoku tokotoko ‘i ho nima, pea ‘alu ‘i ho hala; kapau te mo fetaulaki mo ha tangata, ‘oua na‘a fetapa mo ia; pea kapau ‘e fetapa mai ha tokotaha kiate koe, ‘oua na‘a ke toe leaange ki ai: pea ke ‘ai ‘a hoku tokotoko ki he mata ‘oe tamasi‘i.”

³⁰ Pea na‘e pehē ‘e he fa‘ē ‘ae tamasi‘i, ““Oku mo‘ui ‘a Sihova, pea ‘i he mo‘ui mo ho laumālie, ‘e ‘ikai te u li‘aki koe.” Pea na‘a ne tu‘u hake ‘o muimui ‘iate ia.

³¹ Pea na‘e mu‘omu‘a atu ‘a Kehesi ‘i hona ‘ao, mo ne hilifaki ‘ae tokotoko ki he mata ‘oe tamasi‘i; ka na‘e ‘ikai ke lea, pe ongo‘i. Ko ia na‘a ne toe ‘alu ke fetaulaki kiate ia, mo ne fakahā ki ai, ‘o pehē, ““Oku ‘ikai ke faka‘ā ‘ae tamasi‘i.”

³² Pea ‘i he‘ene hoko mai ‘a ‘Ilaisa ki he fale, vakai, na‘e mate ‘ae tamasi‘i, pea na‘e fakatokoto ‘i hono mohenga.

³³ Ko ia na‘a ne hū ai ki loto *fale*, mo ne tāpuni ‘ae matapā ke na toko ua pe, pea na‘a ne lotu kia Sihova.

³⁴ Pea na‘a ne ‘alu hake, mo ne tokoto hifo ki he tamasi‘i, ‘o ne ‘ai ‘a hono ngutu ‘o‘ona ki hono ngutu, mo hono mata ki hono mata, mo hono nima ki hono nima; pea na‘a ne fakatokoto ia ki he tamasi‘i; pea na‘e faka‘ā‘au ke mafana ‘ae sino ‘oe tamasi‘i.

³⁵ Pea na'a ne toe ha'u, mo ne 'eve'eva fe'alu'aki pe 'i he fale; pea ne 'alu hake, mo ne fakatokoto ia kiate ia: pea na'e mafatua 'ae tamasi'i 'o liunga fitu, pea na'e fakaava 'e he tamasi'i 'a hono mata.

³⁶ Pea na'a ne ui kia Kehesi, 'o ne pehē, "Ui mai 'a e *fefine* Sunemi." Pea na'a ne ui ki ai. Pea 'i he'ene hū mai kiate ia, na'a ne pehē 'e ia, "To'o hake 'a ho'o tama."

³⁷ Pea na'a ne toki hū ange, mo tō hifo ki hono va'e, mo ne punou hifo ki he kelekele, mo ne to'o hake 'a 'ene tama, 'o 'alu atu kitu'a.

³⁸ ¶ Pea na'e toe ha'u 'a 'Ilaisa ki Kilikali: pea na'e ai 'ae honge 'i he fonua; pea na'e nofo 'i hono 'ao 'ae ngaahi foha 'oe kau palōfita: pea na'a ne pehē ki he'ene tamaio'eiki, Fokotu'u 'ae kulo lahi, pea haka ha me'akai ma'ae ngaahi foha 'oe kau palōfita.

³⁹ Pea na'e 'alu ha tokotaha ki he ngoue ke tānaki 'ae lou'akau, pea na'a ne 'ilo ai 'ae vaine tupu vao, pea na'a ne tānaki mei ai 'ae ngaahi fua ke pito ai hono kofu, pea na'a ne 'omi 'o hifi ia ki he kulo 'oe haka lū: he na'e 'ikai te nau 'ilo hono anga.

⁴⁰ Ko ia na'a nau lilingi atu koe'ahi ke kai 'e he kau tangata. Pea 'iloange, lolotonga 'enau kai 'ae lū, na'a nau ui atu, 'o pehē, "E tangata 'oe 'Otua 'oku 'i he kulo 'ae mate." Pea na'e 'ikai te nau fa'a kai mei ai.

⁴¹ Ka na'e pehē 'e ia, "'Omi ha mahoa'a." Pea na'a ne 'ai ia ki he kulo; pea na'a ne pehē, "Lilingi atu ma'ae kakai, koe'ahi ke nau kai." Pea tā na'e 'ikai ha me'a kovi 'i he kulo.

⁴² ¶ Pea na'e ha'u ha tangata mei Pealisalisa, 'o ne 'omi ki he tangata 'oe 'Otua 'ae mā 'oe 'uluaki

fua, ko e fo'i mā pa'ale 'e uofulu, mo e ngaahi fuhinga koane mo hono kafukafu. Pea na'a ne pehē, "Atu ia ki he kakai ke nau kai ia."

⁴³ Pea na'e pehē 'e he'ene tamaio'eiki, "Ko e hā, te u 'ai atu eni koā 'i he 'ao 'o ha kau tangata 'e toko teau?" Pea na'e toe pehē 'e ia, "Atu ki he kakai, ke nau kai ai: he 'oku pehē 'e Sihova, Te nau kai ai pea 'e toe pe."

⁴⁴ Pea pehē, na'a ne tuku ia ki honau 'ao, pea na'a nau kai, pea na'e toe pe, 'o fakatatau ki he folofola 'a Sihova.

5

1 Ko e me'a 'i he lea 'ae ta'ahine pōpula 'oku 'alu ai 'a Neamani ki Samēlia ke fakamo'ui mei he'ene kilia. 8 'Oku fekau ia 'e 'Ilaisiā ke 'alu ki Sioatani pea 'oku ne mo'ui ai. 15 'Oku 'ikai ma'u 'e ia 'ae ngaahi foaki meia Neamani, 20 Ko e fai kākā 'a Kehesi mo 'ene loi, pea mo e pikī ai kiate ia 'ae kilia.

¹ Pea ko Neamani, ko e 'eiki pule ki ke kautau 'oe tu'i 'o Silia, ko e tangata ia na'e 'eiki mo ongoon-golelei 'i he 'ao 'o 'ene 'eiki, koe'uhī ko e me'a 'iate ia, na'e foaki 'e Sihova 'ae fakamo'ui ki Silia: ko e tangata foki ia na'e mālohi 'aupito 'i he tau, ka ko e kilia.

² Pea 'i he 'alu atu 'ae ngaahi kongakau 'oe kakai Silia, na'a nau 'omi pōpula ha ta'ahine si'i mei he fonua 'o 'Isileli; pea na'e tauhi 'e ia ki he uaifi 'o Neamani.

³ Pea na'e pehē 'e ia ki he'ene fine'eiki, "Taumaiā kuo nofo 'a 'eku 'eiki mo e palōfita 'aia 'oku 'i Samēlia! he te ne fakamo'ui ia mei he'ene kilia."

⁴ Pea na'e 'alu ange 'ae tokotaha, mo ne tala ki he'ene 'eiki, 'o pehē, "Oku pehē mo pehē 'e he ta'ahine 'aia 'oku mei he fonua 'o 'Isileli."

⁵ Pea na'e pehē 'e he tu'i 'o Silia, "Oku lelei, 'alu, pea te u 'atu ha tohi ki he tu'i 'o 'Isileli." Pea na'a ne 'alu, pea ne 'ave mo ia 'ae taleniti siliva 'e hongofulu, mo e konga koula 'e ono afe, mo e kofu kātoa 'e hongofulu.

⁶ Pea na'a ne 'omi 'ae tohi ki he tu'i 'o 'Isileli, 'o pehē, "Ko eni 'oka hoko atu 'ae tohi ni kiate koe, vakai, kuo u fekau atu mo ia kiate koe 'a Neamani ko 'eku tamaio'eiki, koe'uh i ke ke fakamo'ui ia mei he'ene kilia."

⁷ Pea na'e hoko 'o pehē hili 'a 'ene lau 'e he tu'i 'o 'Isileli 'ae tohi, na'a ne haehae 'a hono ngaahi kofu, mo ne pehē, "He ko e 'Otua au, ke tāmate mo fakamo'ui, kuo fekau ai 'e he tangata ni ke u fakamo'ui ha tangata mei he'ene kilia? Ko ia mou vakai, pea mou tokanga ki he'ene kumi ha me'a ke fakatupu ai 'ae kovi kiate au."

⁸ ¶ Pea 'i he'ene fanongo 'e 'Ilaisa ko e tangata 'oe 'Otua ki he haehae 'e he tu'i 'o 'Isileli 'a hono ngaahi kofu, na'a ne fekau ai ki he tu'i, 'o pehē, "Ko e hā kuo ke haehae ai ho ngaahi kofu? Tuku ke ne ha'u kiate au, pea te ne 'ilo 'oku ai ha palōfita 'i 'Isileli."

⁹ Ko ia na'e ha'u 'a Neamani mo 'ene fanga hoosi pea mo 'ene saliote, pea tu'u 'i he matapā 'oe fale 'o 'Ilaisa.

¹⁰ Pea na'e fekau atu 'e 'Ilaisa ha tangata fekau kiate ia, 'o pehē, "Alu 'o kaukau 'i Sioatani ke liunga fitu, pea 'e toe hoko mai ho kakano kiate koe, pea te ke ma'a ai."

¹¹ Ka na'e 'ita lahi 'a Neamani, pea 'alu ia, mo ne

pehē, "Vakai, na'aku pehē 'eau, te ne 'omi mo'oni kitu'a kiate au, pea tu'u, 'o ne ui ki he huafa 'o Sihova ko hono 'Otua, mo ne ala 'aki 'a hono nima ki he potu, mo ne fakamo'ui ai 'ae kilia.

¹² 'Ikai 'oku lelei hake 'a 'Apāna mo Paapaa ko e vaitafe 'i Tamasiikusi, 'i he ngaahi vai kotoa pē 'o 'Isileli? 'Ikai te u fa'a kaukau 'i ai, pea u ma'a ai? Ko ia, na'a ne foki atu 'o 'alu 'i he 'ita lahi."

¹³ Pea na'e fakaofī atu 'a 'ene kau tamaio'eiki kiate ia, mo nau lea kiate ia, 'o pehē, "Eku tamai, ka ne tala 'e he palōfita ke ke fai ha me'a lahi, 'ikai kuo ke fai ia? Kae mu'a hake eni, 'a 'ene pehē mai kiate koe, 'Kaukau, pea te ke ma'a ai?"

¹⁴ Pea na'a ne toki 'alu hifo, mo ne kaukau ia 'o liunga fitu 'i Sioatani, 'o hangē ko e lea 'ae tangata 'oe 'Otua: pea na'e toe hoko mai kiate ia 'a hono kakano, 'o hangē ko e kakano 'o ha tamasi'i si'i, pea na'a ne ma'a ai.

¹⁵ Pea na'a ne toe 'alu ange ki he tangata 'oe 'Otua, 'aia mo 'ene kau fononga kotoa pē, pea ha'u, 'o ne tu'u 'i hono 'ao: pea na'a ne pehē, "Vakai, 'oku ou toki 'ilo eni 'oku 'ikai ha 'Otua 'i māmani kotoa pē, ka 'i 'Isileli pe: pea ko ia 'oku ou kole, ke ke ma'u ha me'a'ofa mei ho'o tamaio'eiki."

¹⁶ Ka na'e pehē 'e ia, "'Oku mo'ui 'a Sihova 'aia 'oku ou tu'u ni 'i hono 'ao, pea 'e 'ikai te u ma'u ha me'a. Pea na'a ne kole fakamātoato ke ne ma'u ia; ka na'e 'ikai loto ia ki ai."

¹⁷ Pea na'e pehē 'e Neamani, "Pea ka kuo pehē, 'oku ou kole ai ke 'omi ki ho'o tamaio'eiki ha kavenga 'e ua 'oe kelekele ke fakaheka ki ha miuli 'e ua? Koe'ahi 'e 'ikai si'i toe 'atu 'e ho'o tamaio'eiki ha feilaulau tutu, pe ha feilaulau ki ha ngaahi 'otua kehe, ka kia Sihova pe."

¹⁸ “Ke fakamolemole ‘e Sihova ‘a ho‘o tamaio‘eiki ‘i he me‘a ko eni, ‘oka hū atu ‘a ‘eku ‘eiki ki he fale ‘o Limoni ke lotu ai, pea ‘oku ne fa‘aki ki hoku nima, pea ‘oku ou punou hifo ‘i he fale ‘o Limoni: ‘o kau ka punou hifo au ‘i he fale ‘o Limoni, ke fakamolemole ‘e Sihova ‘a ho‘o tamaio‘eiki ‘i he me‘a ni.”

¹⁹ Pea na‘a ne pehē kiate ia, “Ke ke ‘alu ‘i he fiemālie.” Pea na‘a ne ‘alu ‘o mama‘o si‘i mei he potu ko ia.

²⁰ ¶ Ka na‘e pehē ‘e Kehesi ko e tamaio‘eiki ‘a ‘Ilaisa ko e tangata ‘oe ‘Otua, “Vakai, kuo mamae ‘a ‘eku ‘eiki ki he tangata Silia ni ko Neamani, ko e me‘a ‘i he‘ene ta‘ema‘u mei hono nima ‘ae me‘a na‘a ne ‘omi: kae hangē ‘oku mo‘ui ‘a Sihova, te u lele atu kiate ia, ‘o ma‘u ha me‘a meiate ia.”

²¹ Ko ia na‘e muimui atu ‘a Kehesi kia Neamani. Pea ‘i he sio ‘a Neamani ki he‘ene lele mai kiate ia, na‘a ne ‘alu hifo mei he‘ene saliote ke fetaulaki kiate ia mo ne pehē, “Oku lelei kotoa pē?”

²² Pea na‘a ne pehē, “Oku lelei kotoa pē. Kuo fekau au ‘e he‘eku ‘eiki, ke fakahā, Vakai, kuo ha‘u eni kiate au mei he mo‘unga ‘o ‘Ifalemi ‘ae ongo talavou mei he ngaahi foha ‘oe kau palōfita: pea ‘oku ou kole ke ke foaki kiate kinaua, ha taleniti siliva ‘e taha, mo e ngaahi kofu kātoa ‘e ua.”

²³ Pea na‘e pehē ‘e Neamani, “Ke ke fiemālie pe, ‘ave ‘ae taleniti ‘e ua.” Pea na‘a ne ue‘i mālohi ia, pea na‘a ne no‘otaki ‘ae taleniti siliva ‘e ua ki he kato ‘e ua, mo e ngaahi kofu kātoa ‘e ua, pea na‘a ne ‘ai ia ki he‘ene tamaio‘eiki ‘e toko ua; pea na‘a na fua atu ia ‘i hono ‘ao.

²⁴ Pea ‘i he‘ene hoko atu ki he fale le‘o, na‘a ne to‘o ia mei hona nima, mo ne ‘ai atu ia ki fale: pea

na'a ne tukuange 'ae ongo tangata ke 'alu, pea na'a na 'alu.

²⁵ Ka na'e hū atu ia *kifale*, mo ne tu'u 'i he 'ao 'o 'ene 'eiki. Pea na'e pehē 'e 'Ilaisa kiate ia, "Kuo ke ha'u mei fē Kehesi?" Pea na'a ne pehē 'e ia, na'e 'ikai 'alu ho'o tamaio'eiki ki ha potu.

²⁶ Pea na'a ne pehēange kiate ia, "Ikai na'e 'alu 'a hoku loto mo koe, 'i he'ene tafoki mai 'ae tangata mei hono saliote ke fakafetaulaki kiate koe? He ko e kuonga eni ke ma'u kofu, mo e ngoue 'olive, mo e ngoue vaine, mo e fanga sipi, mo e fanga pulu, mo e kau tamaio'eiki, mo e kau kaunanga?

²⁷ Ko ia foki, 'e piki kiate koe 'ae kilia na'e 'ia Neamani, pea ki ho hako 'o ta'engata." Pea na'a ne 'alu atu mei hono 'ao ko e kilia 'o tatau mo e 'uha hinehina.

6

1 Ko e fakatētē 'e 'Ilaisa 'ae ukamea. 8 Ko 'ene fakahā 'ae fakakaukau 'ae tu'i 'o Silia. 13 'Oku fakakui 'ae kautau na'e fai ke puke 'a 'Ilaisa. 19 'Oku taki mai 'akinautolu ki Samēlia pea toki tukuange 'i he fiemālie. 24 Ko e honge 'i Samēlia. 30 Ko e fekau atu 'e he tu'i ke tāmate'i 'a 'Ilaisa.

¹ Pea na'e pehē 'e he ngaahi foha 'oe kau palōfita kia 'Ilaisa, "Vakai eni, kuo 'api'api kiate kitautolu 'ae potu 'oku tau nonofo ai mo koe.

² 'Oku mau kole kiate koe, ke ke tuku ke mau 'alu ki Sioatani, pea taki taha to'o 'e he tangata ha'ane 'akau lalanga, pea mau ngaohi 'i ai ha potu ke tau nofo ai." Pea na'e talaange 'e ia, 'o pehē, "Mou 'alu."

³ Pea na‘e pehē ‘e he tokotaha, “Oku ou kole ke ke fiemālie mo ke ‘alu mo ho‘o kau tamaio‘eiki.” Pea na‘a ne pehēange, “Te u ‘alu pe.”

⁴ Ko ia na‘a ne ‘alu ai mo kinautolu. Pea ‘i he‘enau hoko atu ki Sioatani, na‘a nau fai ‘ae ta‘anga.

⁵ Kae lolotonga ‘a ‘ene tā ha ‘akau ‘e he tokotaha, na‘e tō hifo ‘ae toki ukamea ki he vai: pea na‘a ne tangi mo pehē, “Oiauē, ‘a ‘eku ‘eiki! He na‘e nō ia.”

⁶ Pea na‘e pehē ‘e he tangata ‘oe ‘Otua, na‘e tō hifo ia ‘i fē? Pea na‘a ne fakahā kiate ia ‘ae potu. Pea na‘a ne tutu‘u mai ha va‘a ‘akau mo ne lī ia ki ai pea na‘e tētē hake ‘ae ukamea.

⁷ Ko ia na‘e pehē ‘e ia, “To‘o hake ia kiate koe.” Pea na‘a ne mafao atu hono nima, mo ne to‘o ia.

⁸ ¶ Pea na‘e fai ‘ae tau ‘e he tu‘i ‘o Silia ki ‘Isileli, pea ne fakakaukau mo ‘ene kau tamaio‘eiki, ‘o pehē, ‘E ‘i he potu ko ē mo ē ‘a hoku ‘apitanga tau.

⁹ Pea na‘e fekau atu ‘e he tangata ‘oe ‘Otua ki he tu‘i ‘o ‘Isileli, ‘o pehē, Vakai ke ‘oua na‘a ke ‘alu ange ki he potu na; he kuo hoko hifo ki ai ‘ae kakai Silia.

¹⁰ Pea na‘e fekau atu ‘e he tu‘i ‘o ‘Isileli ki he potu na‘e faka‘ilo ‘e he tangata ‘oe ‘Otua mo valoki ai ia, pea na‘a ne fakamo‘ui ia ‘i ai ‘o ‘ikai ke liunga taha pe liunga ua.

¹¹ Ko ia na‘e puputu‘u lahi ‘ae loto ‘oe tu‘i ‘o Silia ‘i he me‘a ni; pea na‘a ne ui mai ‘a ‘ene kau tamaio‘eiki, mo ne pehē kiate kinautolu, “E ‘ikai te mou fakahā mai pe ko hai ‘iate kitautolu ‘oku kau ki he tu‘i ‘o ‘Isileli?”

¹² Pea na‘e pehē ‘e he tokotaha ‘o ‘ene kau tamaio‘eiki, “A ‘eku ‘eiki ko e tu‘i, ‘oku ‘ikai ha tokotaha ka ko ‘Ilaisa pe ko e palōfita ‘aia ‘oku ‘i

‘Isileli, ‘oku tala ki he tu’i ‘o ‘Isileli ‘ae ngaahi lea ‘aia ‘oku ke lea ‘aki ‘i ho’o potu mohe.”

¹³ Pea na‘a ne pehē, “Alu ‘o vakai pe ‘oku ‘i fē ia, koe‘ahi ke u fekau atu mo ‘omi ia.” Pea na‘e tala kiate ia, ‘o pehē, “Vakai ‘oku ne nofo ‘i Totani.”

¹⁴ Ko ia na‘a ne fekau ki ai ‘ae fanga hoosi, mo e ngaahi saliote, mo e fu‘u kakai tokolahī: pea na‘a nau omi po‘uli pe ‘onau kāpui ‘ae kolo.

¹⁵ Pea ‘i he‘ene tu‘u hengihengi hake ‘ae tamaio‘eiki ‘ae tangata ‘oe ‘Otua, mo ne ‘alu kitu‘a, “Vakai, na‘e kāpui ‘ae kolo ‘e he fu‘u kakai tokolahī ‘aki ‘ae fanga hoosi mo e ngaahi saliote.” Pea na‘e pehē ‘e he‘ene tamaio‘eiki kiate ia, “Oiauē ‘a ‘eku ‘eiki! Ko e hā te ta fai?”

¹⁶ Pea na‘e pehēange ‘e ia, ““Oua na‘a ke manavahē: he ko kinautolu ‘oku kau mai kiate kitaua ‘oku tokolahī hake ‘iate kinautolu ‘oku kau kiate kinautolu.”

¹⁷ Pea na‘e lotu ‘a ‘Ilaisa, ‘o ne pehē, ““E Sihova, ‘oku ou kole kiate koe, ke ke faka‘ā ‘a hono mata, koe‘ahi ke ne mamata.” Pea na‘e faka‘ā ‘ae mata ‘oe talavou ‘e Sihova; pea na‘a ne sio: pea vakai, na‘e fonu ‘ae mo‘unga ‘i he fanga hoosi mo e ngaahi saliote afi na‘e nofo takatakai ‘ia ‘Ilaisa.

¹⁸ Pea ‘i he‘enau hoko hifo kiate ia, na‘e lotu ‘a ‘Ilaisa kia Sihova, ‘o ne pehē, ““Oku ou kole kiate koe ke ke taa‘i ‘ae kakai ni ke nau kui.” Pea na‘a ne taa‘i ke kui ‘akinautolu ‘o hangē ko e lea ‘a ‘Ilaisa.

¹⁹ Pea na‘e pehē ‘e ‘Ilaisa kiate kinautolu, ““Oku ‘ikai ko e hala eni, pea ‘oku ‘ikai ko e kolo eni: muimui mai ‘iate au, pea te u ‘omi ‘akimoutolu ki he tangata ‘oku mou kumi ki ai.” Ka na‘a ne tataki ‘akinautolu ki Samēlia.

²⁰ Pea ‘i he‘enau hoko mai ki Samēlia, na‘e pehē

‘e ‘Ilaisa, “E Sihova, ke ke faka‘ā ‘ae mata ‘oe kau tangata ni, koe‘ahi ke nau mamata.” Pea na‘e faka‘ā honau mata ‘e Sihova, pea na‘a nau mamata; pea vakai, kuo nau ‘i he loto *kolo* ‘o Samēlia.

²¹ Pea na‘e pehē ‘e he tu‘i ‘o ‘Isileli kia ‘Ilaisa, ‘i he‘ene mamata kiate kinautolu, “A ‘eku tamai, te u te‘ia ‘akinautolu pe ‘ikai? Te u te‘ia ‘akinautolu?”

²² Pea na‘e pehēange ‘e ia, “E ‘ikai te ke te‘ia ‘akinautolu: te ke fie tāmate ‘akinautolu kuo ke ma‘u pōpula ‘i ho‘o heletā pea mo ho‘o kaufana? Tuku ki honau ‘ao ‘ae mā mo e vai, koe‘ahi ke nau kai mo inu, pea ‘alu ki honau ‘eiki.”

²³ Pea na‘a ne teuteu ma‘anautolu ‘ae me‘akai lahi: pea hili ‘enau kai mo inu, na‘a ne fekau ke nau ‘alu, pea na‘a nau ‘alu ki honau ‘eiki. Pea pehē na‘e ‘ikai toe ha‘u ‘ae ngaahi kautau mei Silia ki he fonua ‘o ‘Isileli.

²⁴ ¶ Pea hili ange eni, na‘e tānaki ‘e Penihatati ko e tu‘i ‘o Silia ‘a ‘ene kautau kotoa pē, mo ne ‘alu hake, ‘o ne kāpui ‘a Samēlia ‘aki ‘ae tau.

²⁵ Pea na‘e lahi ‘aupito ‘ae honge ‘i Samēlia: pea vakai, na‘a nau kāpui ai pe ia ‘aki ‘ae tau, pea ko e me‘a ia na‘e fakatau ai ‘ae ‘ulu ‘oe ‘asi ‘aki ‘ae pa‘anga siliva ‘e valungofulu, pea mo e vahe fā ‘oe kape ‘o ‘ete lupe ki he konga siliva ‘e nima.

²⁶ Pea lolotonga ‘ae ‘alu ange ‘ae tu‘i ‘o ‘Isileli ‘i he funga ‘ā, na‘e tangi mai kiate ia ha fefine, ‘o pehē, “E hoku ‘eiki, ko e tu‘i, tokoni mai.”

²⁷ Pea na‘e pehē ‘e ia, “Kapau ‘e ‘ikai fakamo‘ui koe ‘e Sihova, ‘e fēfē ‘a ‘eku tokoni koe ‘eau? Mei he tuku‘anga uite, pe mei he tata‘o‘anga uaine?”

²⁸ Pea na‘e pehē ‘e he tu‘i kiate ia, “Ko e hā ‘a ho‘o mamahi?” Pea na‘e pehē ‘e ia, “Na‘e pehē mai ‘e he fefine ni kiate au, ‘Foaki ho‘o tama ‘a‘au, ke ta kai

ia he ‘aho ni, pea te ta kai ‘a ‘eku tama ‘a‘aku ‘i he ‘apongipongi.’

²⁹ Ko ia ne ma haka ‘a ‘eku tama, pea ne ma kai ia: pea na‘aku pehē kiate ia ‘i he ‘aho ‘e taha, Foaki ‘a ho‘o tama ‘a‘au, ke ta kai ia: ka kuo ne fufū ‘a ‘ene tama.”

³⁰ Pea vakai ‘i he‘ene fanongo ‘e he tu‘i ki he ngaahi lea ‘ae fefine, na‘a ne haehae ‘a hono ngaahi kofu; pea na‘a ne ‘alu ange ‘i he funga ‘ā, pea na‘e sio ‘ae kakai, pea vakai kuo ne ‘ai ‘ae kofu tauanga‘a ki loto ki hono kakano.

³¹ Pea na‘a ne toki pehē, “Ke fai pehē ‘e he ‘Otua kiate au ‘o lahi hake, ‘o kapau ‘e kei tu‘u ‘ae ‘ulu ‘o ‘Ilaisa ko e foha ‘o Safati kiate ia he ‘aho ni.”

³² Ka na‘e nofo pe ‘a ‘Ilaisa ‘i hono fale, pea na‘e nonofo mo ia ‘ae kau mātu‘a; pea na‘e fekau atu ‘e he tu‘i ha tangata meiate ia: ka ‘i he te‘eki hoko mai ‘ae talafekau kiate ia, na‘a ne pehē ki he kau mātu‘a, “Oku mou vakai, ki he‘ene fekau mai ‘e he foha ni ‘oe fakapō, ke ne to‘o ‘o ‘ave ‘a hoku ‘ulu? Vakai, ‘oka hoko mai ‘ae talafekau, tāpuni ‘ae matapā, pea ta‘ofi ma‘u ia ki he matapā: ‘ikai kuo patū mai ‘ae va‘e ‘o ‘ene ‘eiki ki mui ‘iate ia?”

³³ Pea lolotonga ‘a ‘ene kei talanoa mo kinautolu, vakai, na‘e hoko hifo kiate ia ‘ae talafekau: pea na‘a ne pehē, “Vakai ‘oku meia Sihova ‘ae kovi ni; koe‘uma‘ā ‘a ‘eku kei tatali ai kia Sihova?”

7

1 ‘Oku fakahā ‘e ‘Ilaisa ‘e ai ha mahu lahi ‘i Samēlia. 3 Ko e ‘alu atu ‘ae kau kilia ‘e toko fā ki he kau tau ‘o Silia mo ‘enau ‘ilo ai kuo nau hola. 12 Ko e toki veteki ‘ae nofo‘anga ‘oe kau tau ‘o Silia. 17 Ko e ‘eiki ‘e tokotaha na‘e ‘ikai tui ki he kikite, ‘oku

malamalaki i he hū'anga matapā na'a ne le'ohi, 'o ne mate ai.

¹ Pea na'e toki pehē 'e Ilaisa, "Mou fanongo ki he folofola 'a Sihova; 'oku pehē 'e Sihova, Fe'unga nai mo e feitu'ula'ā ni 'apongipongi 'e fakatau 'ae fua'anga mahoa'a lelei 'e taha ki he sikeli 'e taha, mo e fua'anga 'e ua 'oe pa'ale ki he sikeli 'e taha, 'i he matanikolo 'o Samēlia."

² Pea ko e 'eiki ko ia na'e fa'aki ai 'ae tu'i ki hono nima na'e tali 'o pehēange ki he tangata 'oe 'Otua, "Vakai, ka ne ngaohi 'e Sihova ha ngaahi kātupa 'i he langi, 'e fa'a fai koā 'ae me'a ni?" Pea na'e pehē 'e ia, "Vakai te ke mamata ki ai 'aki ho mata 'o ou, ka 'e 'ikai te ke kai mei ai."

³ ¶ Pea na'e nofo 'ae kau tangata kilia 'e toko fā 'i he hū'anga matapā 'oe kolo pea na'a nau fepehē'aki, "Ko e hā 'oku tau nofo ai pe 'i heni ke tau mate ai?

⁴ Kapau te tau pehē, "Ke tau hū atu ki loto kolo, 'oku 'i he kolo 'ae honge, pea te tau mate ai; pea kapau te tau nofo ai pe 'i heni, te tau mate foki. Ko ia ke tau ō mo hoko ange ki he kautau mei Silia: kapau te nau fakamo'ui 'akitaotolu, pehē te tau mo'ui; pea kapau te nau tāmate'i 'akitaotolu, te tau mate pe."

⁵ Ko ia na'a nau tu'u hake 'i he kei fakapo'upo'uli ke 'alu ki he 'apitanga 'oe kakai Silia; pea 'i he'enau hoko ange ki he ngata'anga 'aupito 'oe 'apitanga 'oe kakai Silia, vakai na'e 'ikai ha tokotaha 'i ai.

⁶ He na'e me'a 'e Sihova ke fanongo 'e he kakai Silia ki he patū 'oe ngaahi saliote, mo e longoa'a 'oe ngaahi fanga hoosi, 'io, ki he patū mai 'oe fu'u kautau tokolahī: pea na'a nau fepehē'aki, Vakai kuo piutau 'e he tu'i 'o 'Isileli mei he ngaahi tu'i

‘oe kakai Heti, mo e ngaahi tu‘i ‘o ‘Isipite ke ha‘u ‘o tau‘i ‘akitautolu.

⁷ Pea ko ia na‘a nau tutu‘u hake ai ‘o hola ‘i he‘ene kei fakapo‘upo‘uli, mo nau si‘aki honau ngaahi fale fehikitaki, mo ‘enau fanga hoosi, mo ‘enau fanga ‘asi, ‘io, ‘ae ‘apitanga kotoa mo ia na‘e ‘i ai, ka nau hola ke nau mo‘ui.

⁸ Pea ‘i he hoko atu ‘ae kau kilia ni ki he ngata‘anga ‘aupito ‘oe ‘apitanga, na‘a nau hū atu ki he fale fehikitaki ‘e taha, ‘onau kai mo inu, mo nau ‘ave mei ai ‘ae siliva, mo e koula, mo e ngaahi kofu, mo nau ‘alu ‘o fufū ia; mo nau toe ha‘u ‘o hū ki he fale fehikitaki ‘e taha, ‘o fetuku foki mei ai, mo nau ‘alu ‘o fufū ia.

⁹ Hili ia na‘a nau fepehē‘aki, ““Oku ‘ikai lelei ‘ae me‘a ‘oku tau fai: ko e ‘aho eni ko e ‘aho ‘oe ongoongolelei, ka ‘oku tau fakalongo pe: kapau te tau tatali kae‘oua ke ‘aho, ‘e hoko ha kovi kiate kitautolu: ko ia mou omi, koe‘uhi ke tau ‘alu ‘o fakahā eni ki he kaungāfale ‘oe tu‘i.””

¹⁰ Ko ia na‘a nau ha‘u mo nau ui ki he tangata le‘o ‘oe kolo: pea na‘a nau tala kiate kinautolu ‘o pehē, na‘a mau hoko ange ki he ‘apitanga ‘oe kakai Silia, pea vakai, na‘e ‘ikai ha tokotaha ‘i ai, pea na‘e ‘ikai ongo ai ‘ae le‘o ‘o ha tangata, ka na‘e no‘otaki ‘ae fanga hoosi, mo e fanga ‘asi na‘e no‘otaki, mo e ngaahi fale fehikitaki ‘o hangē pe ko ‘enau tu‘u.

¹¹ Pea na‘a ne ui ‘e ia ki he kau le‘o pea na‘a nau fakahā ia ki he kaungāfale ‘oe tu‘i ‘i loto fale.

¹² ¶ Pea na‘e tu‘u hake ‘ae tu‘i ‘i he kei po‘uli, ‘o ne pehē ki he‘ene kau tamaio‘eiki, Te u fakahā eni kiate kimoutolu ‘ae me‘a kuo fai ‘e he kakai Silia kiate kitautolu. ““Oku nau ‘ilo ‘etau fiekaia; ko ia kuo nau ‘alu atu mei he ‘apitanga ke malumu ‘i

he vao, ‘o pehē, “Oka nau ka hū mai mei he kolo, te tau puke mo‘ui ‘akinautolu, mo hū atu ai ki he kolo.’”

¹³ Pea na‘e pehēange ‘e ha tokotaha ‘o ‘ene kau tamaio‘eiki, “Oku ou kole ke ke tuku ke to‘o ‘e ha ni‘ihi ‘ae fanga hoosi ‘e nima ‘oku toe, ‘aia ‘oku kei toe ‘i he kolo, (vakai, ‘oku nau tatau pe mo e tokolahi ‘o ‘Isileli ‘aia ‘oku kei toe ‘i ai: vakai, ‘oku nau hangē pe ko e tokolahi ‘o ‘Isileli ‘aia kuo faka‘au‘ausino:) pea ke tau fekau atu ‘o mamata.”

¹⁴ Ko ia na‘a nau to‘o ai ‘ae ongo hoosi toho saliote ‘e ua; pea na‘e fekau atu ‘e he tu‘i ki he kautau ‘o Silia, ‘o ne pehē, “Alu ‘o vakai.”

¹⁵ Pea na‘a nau muimui kiate kinautolu ‘o a‘u atu ki Sioatani: pea vakai, na‘e felefele‘i ‘i he hala ‘ae ngaahi kofu mo e ngaahi ipu, ‘aia na‘e li‘aki ‘e he kakai Silia ‘i he‘enau hola fakavavevave. Pea na‘e liliu mai ‘ae kau talafekau, mo nau fakahā ia ki he tu‘i.

¹⁶ Pea na‘e ‘alu atu ‘ae kakai, mo nau veteki ‘ae ngaahi fale fehikitaki ‘oe kakai Silia. Pea pehē, na‘e fakatau ‘ae fua‘anga ‘e taha ‘oe mahoa‘a lelei ‘aki ‘ae sikeli ‘e taha, mo e fua‘anga pa‘ale ‘e ua ‘aki ‘ae sikeli ‘e taha, ‘o hangē ko e folofola ‘a Sihova.

¹⁷ ¶ Pea na‘e fekau ‘e he tu‘i ki he ‘eiki ‘aia na‘a ne fa‘aki ki hono nima ke ‘a‘ana ‘ae le‘ohi ‘oe matapā: pea na‘e malamalaki ia ‘e he kakai ‘i he matapā, pea na‘a ne mate, ‘o hangē ko ia na‘e fakahā ‘e he tangata ‘oe ‘Otua, ‘aia na‘e lea kiate ia ‘i he‘ene ‘alu hifo ‘ae tu‘i ki ai.

¹⁸ Pea na‘e hoko ia ‘o hangē ko ia na‘e lea ‘aki ‘e he tangata ‘oe ‘Otua ki he tu‘i, ‘o pehē, Ko e fua‘anga ‘e ua ‘oe pa‘ale ki he sikeli ‘e taha, mo e fua‘anga ‘e taha ‘oe mahoa‘a lelei ki he sikeli ‘e

taha, ‘e fakatau ‘apongipongi ‘o fe‘unga nai mo e feitu‘ula‘ā ni ‘i he matapā ‘o Samēlia:

¹⁹ Pea na‘e pehēange ‘e he ‘eiki ko ia ki he tangata ‘oe ‘Otua, “Vakai mai, kapau ‘e ngaohi ‘e Sihova ha ngaahi kātupa ‘i he langi, ‘e mafai ai ha me‘a pehē?” Pea na‘a ne pehē ‘e ia, “Vakai, te ke sio ki ai ‘aki ho mata, ka ‘e ‘ikai te ke kai mei ai.”

²⁰ Pea na‘e pehē pe ‘ae me‘a na‘e hoko kiate ia: he na‘e malamalaki ia ‘e he kakai ‘i he matapā, pea na‘a ne mate.

8

1 Ko e ‘alu ‘ae fefine Sunemi mei hono fonua ‘i he ta‘u ‘efitukoe‘uhiko e honge, ka koe‘uhiko e fai me‘a mana ‘e ‘Ilaisa ‘oku toe tuku ‘a hono fonua kiate ia. 7 Ko e lapa ‘oku fai ‘e Hasaeli mo ‘ene hoko ai ki he pule. 16 Ko e pule kovi ‘a Siholami ‘i Siuta. 20 Ko e angatu‘u ‘a ‘Itomi pea mo Lipina. 23 ‘Oku hoko ‘a ‘Ahasia kia Siholami ‘i he pule. 25 Ko ‘ene pule kovi ‘aupito. 28 ‘Oku lavea ‘a Siholami pea ‘oku ‘a‘ahi kiate ‘a ‘Ahasia ‘i Sesilili.

¹ Pea na‘e toki lea ‘a ‘Ilaisa ki he fefine, ‘aia na‘a ne fokotu‘u mo‘ui ki ai ‘a ‘ene tama, ‘o ne pehē, “Tu‘u hake, pea ‘alu ‘a koe mo ho kau nofo‘anga, pea ‘āunofō ‘i ha potu pe te ke fa‘a ‘āunofō ki ai: he kuo pau pe meia Sihova ke ‘ai ha honge; pea ‘e hoko foki ia ki he fonua ‘i he ta‘u ‘e fitu.”

² Pea na‘e tu‘u hake ‘ae fefine, ‘o ne fai ‘o hangē ko ia na‘e lea ki ai ‘ae tangata ‘oe ‘Otua: pea na‘a ne ‘alu fakataha mo hono kaungā‘api, mo ne nofo ‘i he fonua ‘oe kakai Filisitia ‘i he ta‘u ‘e fitu.

³ Pea ‘i he‘ene hiliange ‘ae ta‘u ‘e fitu, na‘e toe liliu mai ‘ae fefine mei he fonua ‘oe kakai Filisitia:

pea na'a ne 'alu atu ke tangi ki he tu'i ke toe ma'u
'a hono fale pea mo hono fonua.

⁴ Pea na'e alea 'ae tu'i mo Kehesi 'aia na'e tamaio'eiki ki he tangata 'ae 'Otua, 'o pehē, 'Oku ou kole ke ke fakahā mai 'ae ngaahi me'a lahi kotoa pē 'aia kuo fai 'e 'Ilaisa.

⁵ Pea 'iloange, lolotonga 'a 'ene fakahā ki he tu'i, 'a 'ene toe fakamo'ui 'ae sino mate, vakai, na'e tangi mai ki he tu'i 'ae fefine 'aia na'e fakamo'ui ki ai 'a 'ene tama, ke ne toe ma'u mai 'a hono fale pea mo hono fonua. Pea na'e pehē 'e Kehesi, "E hoku 'eiki ko e tu'i, ko e fefine eni, pea ko 'ene tama eni, 'aia na'e fakamo'ui 'e 'Ilaisa."

⁶ Pea 'i he'ene 'eke atu 'e he tu'i ki he fefine, na'a ne fakamatala ia kiate ia. Ko ia na'e fekau ai 'e he tu'i ki ha matāpule 'e tokotaha, 'o pehē, "Toe 'atu kiate ia 'ae me'a kotoa pē na'e 'a'ana, pea mo e tupu kotoa pē 'o 'ene ngoue talu mei he 'aho na'a ne 'alu ai mei he fonua, 'o a'u mai ki he 'aho ni."

⁷ ¶ Pea na'e hoko mai 'a 'Ilaisa ki Tamasikusi; pea na'e mahaki'ia 'a Penihatati ko e tu'i 'o Silia; pea na'e tala kiate ia, 'o pehē, "Kuo ha'u ki henī 'ae tangata 'oe 'Otua.

⁸ Pea na'e pehē 'e he tu'i kia Hasaeli, To'o ha me'a'ofa 'i ho nima, pea ke 'alu 'o fakafetaulaki mo e tangata 'oe 'Otua, pea ke fehu'i kia Sihova 'iate ia, 'o pehē, "Pe te u toe mo'ui hake mei he mahaki ni?"

⁹ Ko ia na'e 'alu ai 'a Hasaeli ke fetaulaki mo ia, 'o ne 'ave 'ae me'a'ofa 'i hono nima, 'io, mei he me'a lelei kotoa pē 'i Tamasikusi, ko e ngaahi kavenga na'e fua 'e he fanga kāmeli 'e fāngofulu, pea na'a ne ha'u 'o tu'u 'i hono 'ao, mo ne pehē, Kuo fekau'i au 'e ho foha ko Penihatati ko e tu'i 'o Silia, ke pehē, "Te u toe mo'ui hake mei he mahaki ni pe 'ikai?"

¹⁰ Pea na'e pehē 'e 'Ilaisa kiate ia, "Alu, 'o tala kiate ia, 'Oku ke fa'a mo'ui hake mo'oni: ka kuo fakahā mai 'e Sihova ko e mo'oni pe te ne mate."

¹¹ Pea na'e sio fakamama'u ia, pea na'a ne mā ai: pea na'e tangi 'ae tangata 'oe 'Otua.

¹² Pea na'e pehē 'e Hasaeli, "Ko e hā 'oku tangi ai 'a hoku 'eiki?" Pea na'e pehēange 'e ia, "Koe'uhī 'oku ou 'ilo 'ae kovi kotoa pē 'aia te ke fai ki he fānau 'a 'Isileli: te ke tutu 'a honau ngaahi kolo tau, pea te ke tāmate'i 'a 'enau kau talavou 'aki 'ae heletā, pea te ke laiki 'a 'enau tamaiki, mo fahi'i 'ae kau fefine 'oku feitama."

¹³ Pea na'e pehē 'e Hasaeli, "Ka ko e hā, ko e kūlī 'a ho'o tamaio'eiki ko au, ke u fai ha me'a pehē fau?" Pea na'e pehēange 'e 'Ilaisa, "Kuo faka'ilo mai 'e Sihova ke ke tu'i ko e ki Silia."

¹⁴ Ko ia na'a ne 'alu ai meia 'Ilaisa, mo ne ha'u ki he'ene 'eiki; 'aia na'e pehē kiate ia, "Ko e hā 'ae lea 'a 'Ilaisa kiate koe? Pea na'a ne pehēange, na'a ne fakahā mai te ke mo'ui hake mo'oni."

¹⁵ Pea na'e hoko 'o pehē 'i he 'aho na'e feholoi, na'e to'o 'e Hasaeli ha konga holo matolu, mo ne unu ia 'i he vai, pea na'a ne folahi ia ki hono mata, ke ne mate ai: pea na'e fetongi ai ia 'i he pule 'e Hasaeli.

¹⁶ ¶ Pea 'i hono nima 'oe ta'u 'o Solami ko e foha 'o 'Ehapi ko e tu'i 'o 'Isileli, ka na'e tu'i 'a Sihosafate 'i he kuonga ko ia 'i Siuta, na'e kamata pule 'a Siholami ko e foha 'o Sihosafate ko e tu'i 'o Siuta.

¹⁷ Na'e tolungofulu ma ua 'a 'ene ta'u 'i he'ene kamata pule; pea na'a ne pule 'i he ta'u 'e valu 'i Selūsalema.

¹⁸ Pea na'a ne 'alu 'i he hala 'oe ngaahi tu'i 'o 'Isileli, 'o hangē ko ia na'e fai 'e he fale 'o 'Ehapi:

he na'a ne mali mo e 'ofefine 'o 'Ehapi: pea na'a ne fai 'ae kovi 'i he 'ao 'o Sihova.

¹⁹ Ka na'e 'ikai fie faka'auha 'a Siuta 'e Sihova, koe'ahi pe ko Tevita ko 'ene tamaio'eiki, 'aia na'a ne tala'ofa ki ai ke foaki ma'uaipē kiate ia ha maama, pea ki hono hako.

²⁰ ¶ 'I hono kuonga 'o'ona na'e angatu'u 'a 'Itomi ki he pule 'a Siuta, pea na'a nau fakanofa ha tu'i ma'anautolu pe.

²¹ Ko ia na'e 'alu atu ai 'a Solami ki Saili, pea na'e 'alu mo ia 'ae ngaahi saliote kotoa pē: pea na'a ne tu'u hake 'i he po'uli, mo ne te'ia 'ae kakai 'Itomi na'e nofo takatakai 'iate ia, pea mo e ngaahi 'eiki 'oe ngaahi saliote: pea na'e feholaki 'ae kakai ki honau ngaahi fale fehikitaki.

²² Ka kuo angatu'u 'a 'Itomi ki he pule 'a Siuta 'o a'u mai ki he 'aho ni. Pea na'e angatu'u 'a Lipina 'i he kuonga pe ko ia.

²³ Pea ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a Solami, mo ia kotoa pē na'a ne fai, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o Siuta?

²⁴ Pea na'e mohe 'a Solami ki he'ene ngaahi tamai, pea na'e fai hono putu ki he potu 'a 'ene ngaahi tamai 'i he kolo 'o Tevita: pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e hono foha ko 'Ahasia.

²⁵ ¶ Pea 'i hono hongofulu ma ua 'oe ta'u 'o Solami ko e foha 'o 'Ehapi ko e tu'i 'o 'Isileli na'e kamata pule 'a 'Ahasia ko e foha 'o Siholami ko e tu'i 'o Siuta.

²⁶ Na'e uofulu ma ua 'ae ta'u 'oe motu'a 'a 'Ahasia 'i he'ene kamata pule; pea na'a ne pule 'i Selūsalema 'i he ta'u 'e taha. Pea ko e hingoa 'o

‘ene fa‘ē ko ‘Atalia, ko e ‘ofefine ‘o Omili ko e tu‘i ‘o Isileli.

²⁷ Pea na‘a ne ‘eve‘eva ‘i he hala ‘oe fale ‘o ‘Ehapi, mo ne fai ‘ae kovi ‘i he ‘ao ‘o Sihova, ‘o hangē ko ia na‘e fai ‘e he fale ‘o ‘Ehapi: he ko e foha ia ‘i he fono ki he fale ‘o ‘Ehapi.

²⁸ ¶ Pea na‘a ne ‘alu mo Solami ko e foha ‘o ‘Ehapi ki he tau na‘e fai kia Hasaeli ko e tu‘i ‘o Silia ‘i Lemoti-Kiliati; pea na‘e lavea ‘a Solami ‘i he kakai Silia.

²⁹ Pea na‘e toe ‘alu ‘a Solami ki Sesilili ke fakamo‘ui ‘a hono ngaahi lavea ‘aia na‘e lavea ai ia ‘i he kakai Silia ‘i Lama, ‘i he‘ene tau‘i ‘a Hasaeli ko e tu‘i ‘o Silia. Pea na‘e ‘alu hifo ‘a ‘Ahasia ko e foha ‘o Siholami ko e tu‘i ‘o Siuta ke mamata kia Solami ko e foha ‘o ‘Ehapi ‘i Sesilili, ko e me‘a ‘i hono lavea.

9

1 Ko e fakanofo ‘a Sehu ke tu‘i ‘i Lemoti-Kiliati. 11 Ko e tāmate‘i ‘e Sehu ‘a Solami ‘i he ngoue ‘a Napoti. 27 ‘Oku tāmate‘i ‘a ‘Ahasia ‘i Kuli, pea ‘oku tanu ia ‘i Selūsalema. 30 ‘Oku lī hifo ‘ae fefine fielahi ko Sisipeli mei he matapā sio‘ata, pea ‘oku keina ia ‘e he fanga kuli.

¹ Pea na‘e ui mai ‘e ‘Ilaisa ha tokotaha ‘i he fānau ‘ae kau palōfita, mo ne pehē kiate ia, “Nono‘o ho no‘otanga vala, mo ke ‘ave ‘i ho nima ‘ae puha ni ‘oe lolo, pea ke ‘alu ki Lemoti-Kiliati:

² Pea ‘oka ke ka hoko atu ki ai, ke ke kumi kia Sehu ko e foha ‘o Sihosafate ko e foha ‘o Nimisi, pea ke hū atu, pea ke pule ke ne tu‘u hake mei he ha‘oha‘onga ‘o hono kāinga, pea ke ‘ave ia ki ha loki ‘i loto fale;

³ Pea ke toki to‘o ‘ae puha lolo, mo ke lilingi ki hono ‘ulu, mo ke pehē, “Oku pehē ‘e Sihova, Kuo

u fakanofo koe ko e tu'i ki 'Isileli.' Pea hili ia ke ke fakaava 'ae matapā, pea ke hola, pea 'oua na'a ke fakatuotuai."

⁴ Ko ia na'e 'alu 'ae tangata talavou, 'io, 'ae palōfita talavou, ki Lemoti-Kiliati.

⁵ Pea 'i he'ene hoko ange, vakai, na'e nonofo fakataha 'ae ngaahi 'eiki 'oe kautau; pea na'e pehē 'e ia, "Kuo u ha'u mo ha fekau kiate koe, 'e 'eiki." Pea na'e pehē 'e Sehu, "Kia hai 'iate kimautolu kotoa pē?" Pea na'a ne pehē, "Kiate koe, 'e 'eiki."

⁶ Pea na'a ne tu'u hake, mo ne hū atu ai ki loto fale; pea na'a ne lilingi 'ae lolo ki hono 'ulu, mo ne pehē kiate ia, "Oku pehē 'e Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli, 'Kuo u fakanofo koe ko e tu'i ke pule ki he kakai 'a Sihova, 'io, ki 'Isileli.

⁷ Pea te ke taa'i 'ae fale 'o 'Ehapi ko ho'o 'eiki, koe'ahi ke u fai totongi koe'ahi ko e toto 'o 'eku kau tamaio'eiki ko e kau palōfita, pea mo e toto 'oe kau tamaio'eiki kotoa pē 'a Sihova, 'i he nima 'o Sisipeli.

⁸ Koe'ahi 'e 'auha 'ae fale kotoa 'o 'Ehapi: pea te u motuhi meia 'Ehapi 'ae kau tangata kotoa pē pea mo ia kotoa pē 'oku tāpuni mo toe 'i 'Isileli:

⁹ Pea te u ngaohi ke tatau 'ae fale 'o 'Ehapi mo e fale 'o Selopoami ko e foha 'o Nipati, pea ke tatau mo e fale 'o Pa'asa ko e foha 'o 'Ahisa:

¹⁰ Pea 'e keina 'a Sisipeli 'e he fanga kuli 'i he potu 'o Sesilili, pea 'e 'ikai tanu ia 'e ha tokotaha.' " Pea na'a ne to'o 'ae matapā mo ne hola.

¹¹ ¶ Hili ia na'e hū mai kitu'a 'a Sehu ki he kau tamaio'eiki 'a 'ene 'eiki: pea na'e pehē 'e he tokotaha kiate ia, "Oku lelei kotoa pē? Ko e hā na'e ha'u ai 'ae siana faha ni kiate koe?" Pea

na‘a ne pehē kiate kinautolu, “Oku mou ‘ilo pe ‘ae tangata, pea mo ‘ene lau.”

¹² Pea na‘a nau pehē, “Ko e loi; ka ke tala mai ni.” Pea na‘a ne pehē, “Na‘e pehē mo pehē ‘a ‘ene lea kiate au, ‘o pehē, “Oku pehē ‘e Sihova kuo u fakanofo koe ke ke tu‘i ki ‘Isileli.”

¹³ Pea na‘a nau fai vave ai, pea to‘o taki taha ‘e he tangata ‘a hono kofu, pea ‘ai ia ki lalo ‘iate ia ‘i he potu mā‘olunga ‘oe hala tu‘unga, pea na‘a nau ifi ‘aki ‘ae ngaahi me‘alea, ‘o pehē, “Oku tu‘i ‘a Sehu.”

¹⁴ Ko ia na‘e te u lapa ‘e Sehu ko e foha ‘o Sihosafate ko e foha ‘o Nimisi kia Solami. (Ka ko eni na‘e ma‘u pe ‘e Solami ‘a Lemoti-Kiliati, ‘e ia mo ‘Isileli kātoa, koe‘uhi ko Hasaeli ko e tu‘i ‘o Silia.

¹⁵ Ka kuo liliu mai ‘a Solami ki Sesilili ke fakamo‘ui ia mei he ngaahi lavea na‘a ne lavea ai ‘i he kakai Silia, ‘i he‘ene tau mo Hasaeli ko e tu‘i ‘o Silia.) Pea na‘e pehē ‘e Sehu, “Kapau ko homou loto ia, pea ‘oua na‘a tuku ha taha ke ‘alu atu pe hao mei he kolo ke ‘alu ‘o fakahā ia ‘i Sesilili.”

¹⁶ Pea pehē, na‘e heka ‘a Sehu ‘i ha saliote, mo ne ‘alu ki Sesilili; he na‘e tokoto ai ‘a Solami. Pea kuo ha‘u ‘a ‘Ahasia ko e tu‘i ‘o Siuta ke ‘a‘ahi kia Solami.

¹⁷ Pea na‘e tu‘u ‘ae tangata le‘o ‘i he fale mā‘olunga ‘o Sesilili, pea na‘a ne mamata ki he kau fononga ‘o Sehu ‘i he‘ene ha‘u, pea na‘a ne pehē, “Oku ou sio ki ha fononga.” Pea na‘e pehē ‘e Solami, “Fekau ki ha tangata heka hoosi, ke ‘alu ‘o fakafetaulaki kiate kinautolu,” pea tala ke ne pehē, “Ko e lelei pe ‘ikai?”

¹⁸ Ko ia na‘e ‘alu ‘ae tokotaha na‘e heka hoosi ke fetaulaki mo ia, pea na‘a ne pehē, “Oku pehē mai ‘e he tu‘i, pe ko e lelei pe ‘ikai?” Pea na‘e pehē ‘e Sehu, “Ko e hā ‘a ho‘o kau ‘a‘au ki he lelei? Foki

atu ki hoku tu'a. Pea na'e fakahā 'e he tangata le'o, 'o pehē, "Na'e hokoange 'ae tangata fekau kiate kinautolu ka 'oku 'ikai toe foki mai ia."

¹⁹ Pea na'a ne toki fekau atu ha tokotaha kehe ke heka hoosi, pea na'a ne hokoange kiate kinautolu, mo ne pehē, "Oku pehē mai 'e he tu'i, pe ko e lelei pe 'ikai?" Pea na'e pehēange 'e Sehu, "Ko e hā 'a ho'o kau 'a'au ki he lelei? 'Alu koe ki hoku tu'a."

²⁰ Pea na'e fakahā 'e he tangata le'o, 'o pehē, "Na'a ne hoko atu kiate kinautolu, ka 'oku 'ikai te ne toe foki mai: pea ko e angi ki *he manu* 'oku hangē ko e 'alu 'a Sehu ko e foha 'o Nimisi; he 'oku ne 'alu fakavave 'aupito."

²¹ Pea na'e pehē 'e Solami, "Mou teuteu." Pea na'e teuteu 'a hono saliote. Pea na'e 'alu atu 'a Solami ko e tu'i 'o 'Isileli mo 'Ahasia ko e tu'i 'o Siuta, ko e taki taha 'i hono saliote, pea na'a na 'alu atu ke tali 'a Sehu, pea na'a nau fetaulaki mo ia 'i he 'api 'o Napoti ko e tangata Sesilili.

²² Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene mamata 'e Solami kia Sehu, na'a ne pehē, "E Sehu, 'oku lelei pē pe 'ikai?" Pea na'e pehēange 'e ia, "'O lelei fēfee'i ka kuo lahi pehē fau 'ae ngaahi fe'auaki mo e ngaahi ngāue fakatēvolo 'a ho'o fa'ē ko Sisipeli?"

²³ Pea na'e fakatafoki 'ae nima 'o Solami, pea na'a ne hola, 'o ne pehē kia 'Ahasia, "E 'Ahasia kuo fai 'ae lapa."

²⁴ Pea na'e teke'i 'e Sehu 'ae kaufana 'aki 'a 'ene mālohi kātoa, pea na'a ne fana'i 'a Solami 'i hono vaha'a nima, pea na'e 'asi atu 'ae ngahau mei hono mafu, pea na'a ne tō hifo 'i hono saliote.

²⁵ Pea na'e toki pehē 'e Sehu kia Pitikali ko 'ene 'eikitau, "To'o hake mo lī ia ki he potu 'i he ngoue 'oe tautea ni kiate ia;

26 ‘ko e mo‘oni kuo u mamata ‘aneafi ki he toto ‘o Napoti mo e toto ‘o hono ngaahi foha,’ ‘oku pehē ‘e Sihova; ki he potu na, ‘o fakatatau mo e folofola ‘a Sihova.”

27 ¶ Ka ‘i he‘ene mamata ki ai ni ‘a ‘Ahasia ko e tu‘i ‘o Siuta na‘a ne hola ‘i he hala ‘oe fale ngoue. Pea na‘e muimui kiate ia ‘a Sehu, mo ne pehē, “Tā‘i foki ia ‘i hono saliote.” Pea na‘e fai ia ‘i he hakenga ki Kuli ‘aia ‘oku ofi ki Ipiliami. Pea na‘a ne hola ki Mekito, mo ne pekia ‘i ai.

28 Pea na‘e ‘ave ia ‘i ha saliote ki Selūsalema ‘e he‘ene kau tamaio‘eiki, pea na‘e fai hono putu ki he fonualoto ‘o ‘ene ngaahi tamai ‘i he Kolo ‘o Tevita.

29 Pea ‘i hono hongofulu ma taha ‘oe ta‘u ‘a Solami ko e foha ‘o ‘Ehapi na‘e kamata pule ‘a ‘Ahasia ki Siuta.

30 ¶ Pea ‘i he‘ene hoko mai ‘a Sehu ki Sesilili, na‘e fanongo ‘a Sisipeli ki ai; pea na‘a ne ‘ai ‘ae loa ki hono mata, mo ne ‘ai ‘ae teunga ki hono ‘ulu, pea sio ia mei he matapā sio‘ata.

31 Pea fe‘unga mo ‘ene hū mai ‘a Sehu ‘i he matapā ‘oe kolo, na‘a ne pehē, “Na‘e lelei koā ‘a Simili, ‘aia na‘a ne fakapoongi ‘a ‘ene ‘eiki?”

32 Pea na‘e hanga hake ‘e ia ‘a hono mata ki he matapā sio‘ata, mo ne pehē, “Ko hai ‘oku kau kiate au? Ko hai?” Pea na‘e sio mai mei he matapā sio‘ata ha kau tangata tali fekau ‘e toko ua pe toko tolu.

33 Pea na‘e pehē ‘e ia, “Laku hifo ia.” Ko ia na‘a nau laku ia ki lalo: pea na‘e puna ‘a hono toto ki he ‘ā, pea ki he fanga hoosi: pea na‘a ne malaki hifo ia ‘i hono lalo va‘e.

³⁴ Pea ‘i he‘ene hū mai ki loto fale, na‘a ne kai mo inu, mo ne pehē, “Mou ‘alu, ‘o sio eni ki he fefine mala‘ia ni, pea ‘ave ‘o tanu ia; he ko e ‘ofefine ia ‘o ha tu‘i.”

³⁵ Pea na‘a nau ‘alu atu ke fai hono tanu: ka na‘e ‘ikai te nau ‘ilo hano potu ka ko hono ‘ulupoko pe, mo e fo‘i va‘e, pea mo e ‘aofi nima.

³⁶ Ko ia na‘a nau toe omi ai ‘o fakahā kiate ia. Pea na‘e pehē ‘e ia, “Ko eni ia ‘ae folofola ‘a Sihova, ‘aia na‘a ne folofola‘aki ‘i he‘ene tamaio‘eiki ko ‘Ilaisiā ko e tangata Tisipa, ‘o pehē, “I he potufonua ‘o Sesilili ‘e keina ‘e he fanga kulī ‘ae kakano ‘o Sisipeli.

³⁷ Pea ‘e tatau ‘ae ‘anga‘anga ‘o Sisipeli mo e kinoha‘a ‘i he funga fonua ‘i he potu ‘o Sesilili; pea ‘e ‘ikai ai te nau fa‘a pehē, Ko Sisipeli eni.”

10

1 ‘Oku fai ‘ae tohi ‘e Sehu ‘aia ‘oku tāmate ai ‘ae fānau ‘e toko fitungofulu ‘a ‘Ehapi. 8 ‘Oku ne ‘ahi‘ahi ke fakatonuhia‘i ia ‘i he lea ‘a ‘Ilaisa. 12 ‘Oku ne tāmate ‘ae kāinga ‘e toko fāngofulu ma ua ‘o ‘Ahasia. 15 ‘Oku ne ma‘u ‘a Sonatapi ki he‘ene kongakau. 18 Ko e kākā ‘oku ne tāmate ai ‘ae kakai kotoa pē na‘e lotu kia Peali. 29 ‘Oku angimui pe ‘a Sehu ki he ngaahi kovi ‘a Selopoami. 32 ‘Oku pule mālohi ‘a Hasaeli ki ‘Isileli. 34 ‘Oku hoko mo Sehu ‘a Sihoasi.

¹ Pea na‘e ma‘u ‘e ‘Ehapi ‘ae foha ‘e toko fitungofulu ‘i Samēlia. Pea na‘e fai ‘e Sehu ‘ae ngaahi tohi, mo ne ‘ave ki Samēlia, ki he kau pule ‘i Sesilili, pea ki he kau mātu‘a, pea kiate kinautolu na‘a nau tauhi ki he fānau ‘a ‘Ehapi, ‘o pehē,

² “Ko eni ka mou ka ma‘u leva ‘ae tohi ni, ka kuo ‘iate kimoutolu ‘ae ngaahi foha ‘o homou ‘eiki,

pea 'oku mou ma'u 'ae ngaahi saliote mo e ngaahi hoosi, mo e kolo tau foki, pea mo e mahafu;

³ Fili mai 'aia 'oku lelei hake mo ngali 'i he ngaahi foha 'o homou 'eiki, pea fakanofa ia ki he nofo'a fakatu'i 'o 'ene tamai, pea mou tau ma'ae fale 'o homou 'eiki."

⁴ Ka na'a nau manavahē lahi 'aupito, 'onau pehē, "Vakai na'e 'ikai fa'a tu'u 'i hono 'ao 'ae tu'i 'e toko ua: pea kapau kuo pehē te tau fa'a tu'u fēfē 'akitaautolu?"

⁵ Pea ko e tangata 'aia na'e pule ki he fale, pea mo ia na'e pule ki he kolo, mo e kau mātu'a foki, pea mo kinautolu na'e tauhi *'ae fānau*, na'a nau fekau atu kia Sehu, 'o pehē, "Ko ho'o kau tamaio'eiki 'akimaautolu, pea te mau fai 'ae me'a kotoa pē te ke fekau mai; 'e 'ikai te mau fakanofa ha tu'i: ka ke fai 'aia 'oku lelei 'i ho mata 'o'ou."

⁶ Pea na'a ne toki tohi 'a hono ua 'oe tohi kiate kinautolu, 'o pehē, "Kapau 'oku mou kau kiate au, pea kapau te mou fakaongo ki hoku le'o, mou tutu'u 'ae 'ulu 'oe kau tangata, 'io, 'ae ngaahi foha 'o homou 'eiki, pea mou omi kiate au ki Sesilili 'i he feitu'ula'ā ni 'apongipongi." Ka ko eni, ko e ngaahi foha 'oe tu'i, ko e toko fitungofulu, na'a nau nofo mo e hou'eiki 'oe kolo, 'aia na'e tauhi 'akimaautolu.

⁷ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene hoko mai 'ae tohi kiate kinautolu, na'a nau 'ave 'ae ngaahi foha 'oe tu'i, mo nau tāmate'i 'ae kau tangata 'e toko fitungofulu, mo nau 'ai honau 'ulu ki he ngaahi kato, mo nau 'ave ia kiate ia 'i Sesilili.

⁸ ¶ Pea na'e ha'u ha tangata fekau, mo ne fakahā ki ai, 'o pehē, "Kuo nau 'omi 'ae ngaahi 'ulu 'oe ngaahi foha 'oe tu'i." Pea na'a ne pehē, "Mou

fokotu'u ia 'i he tu'unga 'e ua 'i he hū'anga 'oe matanikolo 'o a'u ki he 'apongipongi."

⁹ Pea 'i he'ene hoko ki he pongipongi, na'a ne 'alu atu, mo ne tu'u ai, mo ne pehē 'e ia ki he kakai kotoa pē, "Oku mou angatonu 'akimoutolu; vakai na'aku fai 'ae lapa ki he'eku 'eiki pea na'aku tāmate'i ia: ka ko hai na'e tāmate'i 'akinautolu ni kotoa pē?

¹⁰ Ko ia mou 'ilo eni 'e 'ikai tō ki he kelekele ha momo'i me'a 'i he folofola 'a Sihova 'aia na'e folofola'aki 'e Sihova ki he fale 'o 'Ehapi: he kuo fai 'e Sihova 'ae me'a na'a ne folofola'aki 'i he'ene tamaio'eiki ko 'Ilaisiā."

¹¹ Ko ia, na'e tāmate'i 'e Sehu 'akinautolu kotoa pē na'e toe 'i he fale 'o 'Ehapi 'i Sesilili, pea mo 'ene kakai ongoongo kotoa pē, pea mo hono kāinga, mo 'ene kautaula'eiki, pea na'e 'ikai te ne tuku ke toe ha tokotaha kiate ia.

¹² ¶ Pea na'a ne tu'u hake 'o ne 'alu, pea ne hoko ange ki Samēlia. Pea 'i he'ene nofo ki he fale, ko e kosi 'anga 'oe fanga sipi, 'i he hala,

¹³ Na'e fetaulaki 'a Sehu mo e kāinga 'o 'Ahasia ko e tu'i 'o Siuta, 'o ne pehē, "Ko hai 'akimoutolu?" Pea na'a nau pehēange, "Ko e kāinga 'akinautolu 'o 'Ahasia; pea 'oku mau 'alu hifo ke 'a'ahi fakakāinga ki he fānau 'ae tu'i mo e fānau 'ae tu'i fefine."

¹⁴ Pea na'e pehē 'e ia, "Puke mo'ui 'akinautolu." Pea na'a nau puke mo'ui pe 'akinautolu, mo nau tāmate'i 'akinautolu 'i he ngutu luo 'i he fale 'oe kosi 'anga sipi, 'io, 'ae kau tangata 'e toko fāngofulu ma toko ua; pea na'e 'ikai te ne tuku foki ha taha 'okinautolu.

¹⁵ ¶ Pea 'i he'ene mahu'i atu mei he potu ko ia, na'a ne 'ilo 'a Sonatapi ko e foha 'o Lekapi na'e

fakafetaulaki mai kiate ia: pea na'a ne fetapa ki ai, mo ne pehē kiate ia, "Oku angatonu ho loto, 'o hangē ko e kau 'a hoku loto mo ho loto?" Pea na'e pehēange 'e Sonatapi, "Io, 'oku pehē." "Kapau 'oku pehē, tuku mai ho nima." Pea na'a ne tuku atu kiate ia 'a hono nima; pea na'a ne to'o hake ia kiate ia 'i he saliote.

¹⁶ Pea na'a ne pehē, Ke ta ō mo au, pea ke mamata ki he'eku fai velenga koe'ahi ko Sihova." Pea pehē, na'a nau pule'i ia ke ne heka ki hono saliote.

¹⁷ Pea 'i he'ene hoko atu ki Samēlia, na'a ne tāmate'i 'akinautolu kotoa pē na'e kei toe kia 'Ehapi 'i Samēlia, koe'ahi ke ne faka'auha ia, 'o hangē ko e folofola 'a Sihova, 'aia na'a ne folofola'aki kia 'Ilaisiā.

¹⁸ ¶ Pea na'e tānaki 'e Sehu ke fakataha 'ae kakai kotoa pē, mo ne pehē kiate kinautolu, "Na'e tauhi si'i pe 'a 'Ehapi kia Peali; ka 'e lahi 'aupito 'ae tauhi kiate ia 'a Sehu.

¹⁹ Ko ia foki, mou ui mai kiate au 'ae kau palōfita kotoa pē 'o Peali, 'a 'ene kau tamaio'eiki kotoa pē, pea mo 'ene kautaula'eiki kotoa pē; 'oua na'a hala 'i ha tokotaha: he 'oku ai 'a 'eku feilaulau lahi ke u 'atu kia Peali; 'ilonga pe ia 'e toe, 'e 'ikai si'i te ne mo'ui." Ka na'e fai eni 'e Sehu 'i he kākā, ko e me'a ke ne faka'auha 'akinautolu na'e lotu kia Peali.

²⁰ Pea na'e pehē 'e Sehu, "Fanonganongo ha kātoanga mamalu kia Peali." Pea na'a nau fanonganongo ia.

²¹ Pea na'e fekau atu 'e Sehu ki 'Isileli kātoa: pea na'e ha'u 'ae kakai kotoa pē na'e lotu kia Peali, ko ia na'e 'ikai ha tangata 'e tokotaha na'e ta'eha'u. Pea na'a nau omi ki he fale 'o Peali; pea na'e fonu

‘aupito ‘ae fale ‘o Peali mei hono tā ‘e taha ‘o a‘u ki hono tā ‘e taha.

²² Pea na‘a ne pehē kiate ia na‘e tauhi ki he fale tukunga kofu, ‘Omi kitu‘a ‘ae ngaahi kofu ma‘anautolu ‘oku lotu kia Peali. Pea na‘a ne fetuku mai ‘ae ngaahi kofu kiate kinautolu.

²³ Pea na‘e ‘alu ‘a Sehu, mo Sonatapi ko e foha ‘o Lekapi, ki he loto fale ‘o Peali, ‘o na pehē ki he kakai na‘e lotu kia Peali, “Mou kumi, pea vakai ke ‘oua na‘a ‘i heni mo kimoutolu ha taha ‘i he kau tamaio‘eiki ‘a Sihova, ka ko e kau lotu pe ‘o Peali.”

²⁴ Pea ‘i he‘enau hū ange ke ‘atu ‘ae ngaahi feilaulau mo e ngaahi feilaulau tutu, na‘e fekau‘i ‘e Sehu ‘ae kau tangata ‘e toko valungofulu ke tu‘u mei tu‘afale, mo ne pehē, “Kapau ‘e hao ha tokotaha ‘oe kau tangata kuo u tuku ki homou nima, ‘e totongi‘aki ‘ae mo‘ui ‘a‘ana, ‘e he mo‘ui ‘a‘ana *kuo tuku ia ke hao.*”

²⁵ Pea na‘e hoko ‘o pehē, ‘i he‘ene faka‘osi leva ‘e ia ‘ae ‘ohake ‘oe feilaulau tutu, na‘e pehē ai ‘e Sehu ki he kau le‘o pea mo e ngaahi ‘eikitau, “Mou hū ange ki loto fale, mo tāmate‘i ‘akinautolu; ke ‘oua na‘a hao mai ha tokotaha.” Pea na‘a nau taa‘i ‘aki kinautolu ‘ae mata ‘oe heletā; pea na‘e laku kitu‘a ‘akinautolu ‘e he kau tangata le‘o pea mo e ngaahi ‘eikitau, mo nau ‘alu ki he kolo ‘oe fale ‘o Peali.

²⁶ Pea na‘a nau ‘omi kitu‘a ‘ae ngaahi tamapua mei he fale ‘o Peali, mo nau tutu ‘akinautolu.

²⁷ Pea na‘a nau maumau‘i hifo ‘ae fakatātā ‘o Peali, mo nau maumau‘i hifo ‘ae fale ‘o Peali, mo ngaohi ia ko e falevao ‘o a‘u ki he ‘aho ni.

²⁸ Na‘e pehē ‘ae faka‘auha ‘e Sehu ‘a Peali mei ‘Isileli.

²⁹ ¶ Ka neongo eni na‘e ‘ikai tafoki ‘a Sehu mei he

ngaahi angahala ‘a Selopoami ko e foha ‘o Nipati ‘aia na‘a ne fakaangahala‘i ‘a ‘Isileli, ‘io, ‘ae ngaahi fakatātā ‘oe ‘uhiki‘i pulu koula ‘aia na‘e ‘i Peteli pea mo Tani.

³⁰ Pea na‘e pehē ‘e Sihova kia Sehu, “Koe‘uhi kuo ke fai lelei ‘i ho‘o fai ‘aia ‘oku totonu ‘i hoku ‘ao, pea kuo ke fai ki he fale ‘o ‘Ehapi ‘o fakatatau mo ia kotoa pē na‘aku finangalo ki ai, ‘e nofo ‘a ho‘o fānau ki he nofo‘a fakatu‘i ‘o ‘Isileli ‘o a‘u ki hono fā ‘oe to‘utangata.”

³¹ Ka na‘e ‘ikai tokanga ‘a Sehu ke ne ‘eve‘eva ‘i he fono ‘a Sihova ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli ‘aki ‘a hono loto kātoa: he na‘e ‘ikai liliu ia mei he ngaahi angahala ‘a Selopoami, ‘aia na‘e fakaangahala‘i ‘a ‘Isileli.

³² ¶ ‘I he ngaahi ‘aho ko ia na‘e kamata motuhi ‘a ‘Isileli ‘e Sihova ‘i hono potu kotoa pē: pea na‘e te‘ia ‘akinautolu ‘e Hasaeli ‘i he ngaahi mata fonua kotoa pē ‘o ‘Isileli;

³³ Mei Sioatani ‘o fai ki hahake, ‘ae fonua kotoa pē ‘o Kiliati, mo e kakai Kata, mo e kakai Lupeni, mo e kakai Manase, mei ‘Aloeli, ‘aia ‘oku ‘i he ve‘e vaitafe ‘o ‘Alanoni, ‘io, ‘o a‘u ki Kiliati pea mo Pesani.

³⁴ Pea ko eni, ko hono toe ‘oe ngaahi ngāue ‘a Sehu, mo ia kotoa pē na‘a ne fai, pea mo ‘ene mālohi lahi, ‘ikai kuo tohi ia ‘i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu‘i ‘o ‘Isileli?

³⁵ Pea na‘e mohe ‘a Sehu mo ‘ene ngaahi tamai: pea na‘a nau fai hono putu ‘i Samēlia. Pea na‘e fetongi ia ‘i he pule ‘e Sihoaasi ko hono foha.

³⁶ Pea ko e ngaahi ‘aho na‘e pule ai ‘a Sehu ki ‘Isileli ‘i Samēlia, ko e ta‘u ‘e uofulu ma valu.

11

1 Ko e fakapoongi ‘ae hako ‘oe tu‘i, pea mo e fufū ai ‘a Soasa ‘i he fale ‘oe ‘Otua ‘i he ta‘u ‘e ono. 4 ‘Oku fekau ‘e Sihoiata ki he ngaahi ‘eiki ke nau fakanof ia ko e tu‘i. 13 Ko e tāmate‘i ‘o ‘Atalia. 17 ‘Oku toe fokotu‘u ‘e Sihoiata ‘ae lotu kia Sihova.

1 Pea ‘i he‘ene sio ‘e ‘Atalia ko e fa‘ē ‘a ‘Ahasia kuo mate ‘a ‘ene tama, na‘a ne tu‘u hake mo ne faka‘auha ‘ae hako kotoa pē ‘oe hau.

2 Ka ko Sihosipa ko e ‘ofefine ‘oe tu‘i ko Solami, ko e tuofefine ‘o ‘Ahasia, na‘e ‘ave ‘a Soasa ko e foha ‘o ‘Ahasia, mo ne ‘ave fufū ia mei he lotolotonga ‘oe ngaahi foha ‘oe tu‘i ‘aia na‘e tāmate‘i; pea na‘a nau fufū ia meia ‘Atalia, ‘io, ‘aia mo ‘ene fefine tauhi, ‘i he fale mohe, pea ko ia na‘e ‘ikai tāmate‘i ai ia.

3 Pea na‘e fufū ‘akinaua ‘i he fale ‘o Sihova ‘i he ta‘u ‘e ono. Pea na‘e pule ‘a ‘Atalia ki he fonua.

4 ¶ Pea ‘i hono fitu ‘oe ta‘u na‘e fekau ‘e Sihoiata mo ne ‘omi ‘ae ngaahi ‘eiki na‘e pule ki he taki toko teau, mo e ngaahi ‘eikitau mo e kau le‘o, ‘o ne ‘omi ‘akinautolu kiate ia ki he fale ‘o Sihova, pea na‘a ne fai fuakava mo kinautolu, pea na‘a ne ma‘u ‘enau lea fuakava ‘i he fale ‘o Sihova, mo ne fakahā kiate kinautolu ‘ae foha ‘oe tu‘i.

5 Pea na‘a ne fekau kiate kinautolu, ‘o pehē, “Ko eni ‘ae me‘a te mou fai; ‘e vahe tolu ‘akimoutolu ‘oku hū ange ‘i he ‘aho tapu, pea ko homou vahe ‘e taha ‘e tauhi mo le‘ohi ‘ae fale ‘oe tu‘i;

6 Pea ko homou vahe ‘e taha ‘e ‘i he matapā ‘o Suli; pea ko e vahe ‘e taha ‘i he matapā ki mui ‘i he kau le‘o: ‘e pehē pe ‘a ho‘omou le‘ohi ‘ae fale ke ‘oua na‘a maumau‘i ia.

⁷ Pea ko hono vahe ua 'okimoutolu kotoa pē 'oku 'alu kitu'a 'i he 'aho tapu, 'e 'anautolu 'ae tauhi mo e le'ohi 'ae fale 'o Sihova 'o takatakai 'i he tu'i.

⁸ Pea te mou nofo takatakai 'i he tu'i, pea to'o 'e he tangata taki taha 'a hono mahafu 'i hono nima: pea 'ilonga ha taha 'e Lakaatu ki loto, tuku ke tāmate'i ia: pea te mou 'i he tu'i 'i he'ene 'alu kitu'a mo 'ene hū mai."

⁹ Pa'a na'e fai 'e he ngaahi 'eiki 'oe ngaahi toko teau, 'o hangē ko ia kotoa pē na'e fekau 'e Sihoiata ko e taula'eiki: pea na'a nau 'ave taki taha 'a 'ene kau tangata 'aia na'e vahe ke hū mai 'i he 'aho tapu, pea mo kinautolu na'e vahe ke 'alu kitu'a 'i he 'aho tapu, 'onau omi kia Sihoiata ko e taula'eiki.

¹⁰ Pea na'e foaki 'e he taula'eiki ki he ngaahi 'eiki 'oe ngaahi toko teau, 'ae ngaahi tao mo e ngaahi pā 'a Tevita ko e tu'i, 'aia na'e tuku 'i he fale 'o Sihova.

¹¹ Pea na'e tutu'u 'ae kau le'o, ko e tangata taki taha mo 'ene mahafu 'i hono nima, 'o takatakai 'i he tu'i, mei he tuliki fakato'omata'u 'oe faletapu 'o fai hake ki he tuliki fakato'ohema 'oe faletapu, 'o vāofi mo e feilaulau'anga pea mo e faletapu.

¹² Pea na'a ne 'omi kitu'a 'ae foha 'oe tu'i, 'o ne 'ai 'ae tatā fakatu'i kiate ia, mo ne 'atu kiate ia 'ae tohi 'oe fono; pea na'a nau fakanofa ia ko e tu'i, mo nau pani ia 'aki 'ae lolo; pea na'a nau pasi nima, 'onau pehē, "Ke mo'ui pe 'ae tu'i."

¹³ ¶ Pea 'i he'ene fanongo 'e 'Atalia ki he longoa'a 'oe kau le'o pea mo e kakai, na'a ne ha'u ki he kakai 'i he loto faletapu 'o Sihova.

¹⁴ Pea 'i he'ene sio, vakai, na'e tu'u 'ae tu'i 'i he ve'epou, 'o hangē ko hono anga, pea tutu'u fakataha mo e tu'i 'ae hou'eiki pea mo e kau tan-

gata ifi me'alea, pea na'e fiefia 'ae kakai kotoa pē 'oe fonua, pea na'a nau ifi 'ae ngaahi me'alea: pea na'e haehae 'e 'Atalia 'a hono ngaahi kofu, pea ne kalanga, "Ko e lapa, ko e lapa."

¹⁵ Ka na'e fekau 'e Sihoiata ko e taula'eiki ki he ngaahi 'eiki 'oe ngaahi toko teau, ko e hou'eiki ki he kautau, mo ne pehē kiate kinautolu, "Mou 'ave ia kitua'ā: pea ko ia 'oku muimui 'iate ia tuku ke tāmate'i ia 'aki 'ae heletā." He kuo pehē 'e he taula'eiki, "Ke 'oua na'a tāmate'i ia 'i he fale 'o Sihova."

¹⁶ Pea na'a nau puke nima ia; pea na'a ne 'alu 'i he hala ko ia na'e fa'a hū ai 'ae fanga hoosi ki he nofo'anga 'oe tu'i: pea na'e tāmate'i ia 'i ai.

¹⁷ ¶ Pea na'e fokotu'u 'e Sihoiata ha fuakava 'ia Sihova pea mo e tu'i pea mo e kakai, ke nau hoko ko e kakai 'a Sihova 'akinautolu; pea 'i he tu'i foki mo e kakai.

¹⁸ Pea na'e hū atu 'ae kakai kotoa pē 'oe fonua ki he fale 'o Peali, pea na'a nau maumau hifo ia; 'a hono ngaahi feilaulau'anga pea mo hono ngaahi me'a fakatātā na'a nau laiki ke 'osi, pea na'e tāmate'i 'a Matani ko e taula'eiki 'a Peali 'i he mu'a feilaulau'anga. Pea na'e fakanofo 'e he taula'eiki 'ae kau matāpule ki he fale 'o Sihova.

¹⁹ Pea na'a ne 'omi 'ae ngaahi 'eiki 'oe ngaahi toko teau, mo e ngaahi 'eikitau, mo e kau le'o, pea mo e kakai kotoa pē 'oe fonua; pea na'a nau 'ohifo 'ae tu'i mei he fale 'o Sihova, pea na'a nau ha'u ki he fale 'oe tu'i 'i he hala mo e matapā 'oe kau le'o. Pea na'a ne nofo ki he nofo'a fakatu'i 'oe ngaahi tu'i.

²⁰ Pea na'e fakafiefia 'ae kakai kotoa pē 'oe fonua, pea na'e nofo lelei pe 'ae kolo: pea na'a nau

tāmate'i 'a 'Atalia 'aki 'ae heletā 'o ofi ki he fale 'oe tu'i.

²¹ Pea na'e fitu ta'u 'e motu'a 'o Soasa 'i he'ene kamata pule 'a'ana.

12

1 Ko e pule lelei 'a Soasa 'i he ngaahi 'aho kotoa pē 'o Sihoiata. 4 'Oku ne fai fono ke langa fo'ou 'ae faletapu. 17 'Oku ta'ofi 'ae ha'u 'a Hasaeli ki Selūsalema 'i he 'atu kiate ia 'ae ngaahi koloa tapu 'i ai. 19 'Oku tāmate'i 'a Soasa 'e he'ene kau tamaio'eiki pea 'oku hoko mo ia 'a 'Amasia.

¹ Na'e kamata pule 'a Soasa 'i hono fitu 'oe ta'u 'o Sehu; pea na'e pule ia 'i Selūsalema 'i he ta'u 'e fāngofulu. Pea ko e hingoa 'o 'ene fa'ē ko Sipia mei Peasipa.

² Pea na'e fai totonu 'a Soasa 'i he 'ao 'o Sihova 'i he ngaahi 'aho kotoa pē na'e akonaki'i ai ia 'e Sihoiata ko e taula'eiki.

³ Ka na'e 'ikai 'ave 'ae ngaahi potu mā'olunga: na'e kei fai feilaulau mo e tutu 'ae me'a namu kakala 'e he kakai 'i he ngaahi potu mā'olunga.

⁴ ¶ Pea na'e pehē 'e Soasa ki he kau taula'eiki, "Ko e pa'anga kotoa pē 'oe ngaahi me'a tapu kotoa pē 'oku 'omi ki he fale 'o Sihova, 'ae pa'anga 'oe kakai kotoa pē 'oku lau, 'ae pa'anga 'oku fakatatau ki ai 'ae tangata taki taha, pea mo e pa'anga 'oku loto lelei ki ai 'ae tangata ke ne 'omi ki he fale 'o Sihova,

⁵ Tuku ke ma'u ia 'e he kau taula'eiki, ko e taki taha mei hono kāinga: pea tuku ke nau toe langa 'ae ngaahi potu maumau 'oe fale, 'i he potu kotoa pē 'oku 'ilo ai ha maumau."

6 Ka ko eni, ‘i hono uofulu ma tolu ‘oe ta‘u ‘oe tu‘i ko Soasa na‘e te‘eki ke toe langa ‘e he kau taula‘eiki ‘ae ngaahi potu maumau ‘oe fale.

7 Pea na‘e toki ui ‘e Soasa ko e tu‘i kia Sihoiata ko e taula‘eiki, pea mo e kau taula‘eiki kehe, ‘o ne pehē kiate kinautolu, “Ko e hā ‘oku ‘ikai ai te mou toe langa ‘ae ngaahi potu maumau ‘oe fale? Ko ia foki ke ‘oua na‘a mou kei ma‘u ha pa‘anga mei homou kāinga, ka mou tuku ia ke toe langa ‘ae ngaahi potu maumau ‘oe fale.”

8 Pea na‘e loto ki ai ‘ae kau taula‘eiki ke ‘oua na‘a nau kei ma‘u ha pa‘anga mei he kakai, pea na‘e ‘ikai te nau loto ke toe langa ‘ae ngaahi potu maumau ‘oe fale.

9 Ka na‘e ‘ave ha nge‘esi puha ‘e Sihoiata, ko e taula‘eiki mo ne vili ha ava ‘i hono tāpuni, pea na‘a ne fokotu‘u ia ‘i he ve‘e feilaulau‘anga, ki he potu fakato‘omata‘u ‘i he‘ene hū ange ha tokotaha ki he fale ‘o Sihova: pea na‘e ‘ai ki ai ‘e he kau taula‘eiki na‘e tauhi ‘ae matapā, ‘ae pa‘anga kotoa pē na‘e ‘omi ki he fale ‘o Sihova.

10 Pea na‘e pehē, ‘i he‘enau mamata kuo lahi ‘ae pa‘anga ‘i he puha, na‘e ha‘u ‘ae tangata tohi ‘ae tu‘i mo e taula‘eiki lahi, pea na‘a na ‘ai ia ki he ngaahi kato, mo lau hake ‘ae pa‘anga ‘aia na‘e ‘ilo ‘i he fale ‘o Sihova.

11 Pea na‘a nau foaki ‘ae pa‘anga, ka kuo ‘osi hono lau, ki he nima ‘okinautolu na‘e fai ‘ae ngāue, ‘akinautolu na‘e pule ki he fale ‘o Sihova: pea na‘a nau totongi ‘aki ia ki he kau tufunga mo e kau langa fale ‘aia na‘e ngāue ki he fale ‘o Sihova,

12 Pea ki he kau helehele maka mo e kau tā maka, pea ke fakatau‘aki ‘ae ‘akau mo e ngaahi maka kuo tā ke toe langa‘aki ‘ae ngaahi potu mau-

mau ‘oe fale ‘o Sihova, pea ki he me‘a kotoa pē na‘e ngāue‘aki ‘i he fakafo‘ou ‘oe fale.

¹³ Ka na‘e ‘ikai ngaohi ma‘ae fale ‘o Sihova ‘ae ngaahi ipu siliva, mo e helekosi maama, mo e ngaahi ipu luoluo, mo e ngaahi me‘alea, pe ha ngaahi teunga koula, pe ha ngaahi teunga siliva, mei he pa‘anga na‘e ‘omi ki he fale ‘o Sihova:

¹⁴ Ka na‘a nau foaki ia ki he kau ngāue, mo nau toe langa ‘aki ia ‘ae fale ‘o Sihova.

¹⁵ Pea na‘e ‘ikai foki ke nau ‘eke‘i ‘ae kau tangata ‘akinautolu na‘e tuku ki honau nima ‘ae pa‘anga ke totongi‘aki ‘ae kau ngāue, he na‘a nau fai angatonu pe.

¹⁶ Na‘e ‘ikai ‘omi ki he fale ‘o Sihova ‘ae pa‘anga ‘i he fai hala, mo e pa‘anga ‘oe angahala: he na‘e ‘oe kau taula‘eiki ia.

¹⁷ ¶ Pea na‘e ‘alu hake ‘a Hasaeli ko e tu‘i ‘o Silia, ke fai ‘ae tau ki Kati, pea na‘a ne lava‘i ia: pea na‘e fakahanga hono mata ‘e Hasaeli ke ‘alu hake ki Selūsalema.

¹⁸ Pea na‘e to‘o mai ‘e Soasa ko e tu‘i ‘o Siuta ‘ae ngaahi me‘a tapu kotoa pē ‘aia na‘e fakatapui ‘e Sihosafate, mo Siholami, pea mo ‘Ahasia, ko ‘ene ngaahi tamai, ko e ngaahi tu‘i ‘o Siuta, pea mo ‘ene ngaahi me‘a tapu ‘a‘ana, pea mo e koula kotoa pē na‘e ‘ilo ‘i he ngaahi tukunga koloa ‘i he fale ‘o Sihova, pea ‘i he fale ‘oe tu‘i, mo ne ‘ave ia kia Hasaeli ko e tu‘i ‘o Silia: pea na‘a ne foki atu mei Selūsalema.

¹⁹ ¶ Pea ko hono toe ‘oe ngaahi ngāue ‘a Soasi, pea mo ia kotoa pē na‘a ne fai, ‘ikai kuo tohi ia ‘i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu‘i ‘o Siuta?

²⁰ Pea na‘e tu‘u hake ‘a ‘ene kau tamaio‘eiki, mo

nau teuteu ‘ae lapa, pea na‘e tāmate‘i ‘a Soasi ‘i he fale ‘o Milo, ‘aia ‘oku ‘i he hala ‘oku hifo ki Silia.

²¹ He na‘e taa‘i ia ‘e Sosaka ko e foha ‘o Simiati, mo Sihosapati ko e foha ‘a Someli, ko ‘ene ongo tamaio‘eiki, pea na‘a ne mate; pea na‘a nau tanu ia fakataha mo ‘ene ngaahi tamai ‘i he Kolo ‘o Tevita: pea na‘e fetongi ia ‘i he pule ‘e ‘Amasia ko hono foha.

13

1 Ko e pule kovi ‘a Sihoaasi. 8 Ko e hoko mo ia ‘a Soasi. 10 Ko ‘ene pule kovi ‘a‘ana. 12 ‘Oku hoko mo ia ‘a Selopoami. 14 Ko e fakahā ‘e ‘Ilaisa ‘i he‘ene teiteifononga ‘e tu‘o tolu ‘ae ikuna ‘e Soasi ‘ae kakai Silia ‘i he tau. 20 ‘Oku tau‘i ‘ae fonua ‘e he kau Moape, pea mo e me‘a mana na‘e fai ‘i he tanu‘anga ‘o ‘Ilaisa. 22 Ko e pekia ‘a Hasaeli, pea ‘oku lava‘i ‘a Peni-Hetati ‘e Soasi ‘i he tau ‘o liunga tolu.

¹ I hono uofulu ma tolu ‘oe ta‘u ‘o Soasi ko e foha ‘o ‘Ahasia ko e tu‘i ‘o Siuta, na‘e kamata pule ki ‘Isileli ‘i Samēlia ‘a Sihoaasi ko e foha ‘o Sehu, pea na‘a ne pule ‘i he ta‘u ‘e hongofulu ma fitu.

² Pea na‘a ne fai ‘ae me‘a na‘e kovi ‘i he ‘ao ‘o Sihova, pea na‘a ne muimui ki he ngaahi angahala ‘a Selopoami ko e foha ‘o Nipati, ‘aia na‘e fakaangahala‘i ‘a ‘Isileli na‘e ‘ikai te ne mahu‘i mei ai.

³ ¶ Pea na‘e fakatupu ‘ae houhau ‘o Sihova ki ‘Isileli, pea na‘a ne tukuange ‘akinautolu ki he nima ‘o Hasaeli ko e tu‘i ‘o Silia, pea ki he nima ‘o Peni-Hatati ko e foha ‘o Hasaeli, ‘i hona ngaahi ‘aho ‘onaua.

⁴ Pea na‘e kole ‘e Sihoaasi kia Sihova, pea na‘e ongo‘i ia ‘e Sihova: he na‘a ne ‘afio‘i ‘ae

fakamālohi'i 'o 'Isileli, he na'e fakamālohi'i 'akinautolu 'e he tu'i 'o Silia.

⁵ (Pea na'e foaki 'e Sihova 'ae fakamo'ui kiate kinautolu, ko ia na'a nau hao atu ai mei he nima 'oe kakai Silia: pea na'e toe nofo 'ae fānau 'a 'Isileli ki honau ngaahi fale fehikitaki 'o hangē ko ia 'i mu'a.

⁶ Ka neongo ia na'e 'ikai mahu'i 'akinautolu mei he ngaahi angahala 'oe fale 'o Selopoami, 'aia na'e fakaangahala'i 'a 'Isileli, ka na'a nau 'alu ai: pea na'e kei tu'u foki 'ae vaotapu 'i Samēlia.)

⁷ Pea na'e 'ikai te ne tuku ha kakai kia Sihoaasi ka ko e kau heka hoosi 'e toko nimangofulu pe, mo e saliote 'e hongofulu, pea mo e kakai hā'ele 'e tokotaha mano; he kuo faka'auha 'akinautolu 'e he tu'i 'o Silia, mo ne ngaohi 'akinautolu ke tatau mo e efu 'oe haha'anga.

⁸ ¶ Pea ko eni, ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a Sihoaasi, pea mo ia kotoa pē na'a ne fai, pea mo 'ene mālohi, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli?

⁹ Pea na'e mohe 'a Sihoaasi mo 'ene ngaahi tamai; pea na'a nau fai hono putu 'i Samēlia; pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e Soasi ko hono foha.

¹⁰ ¶ 'I hono tolungofulu ma fitu 'oe ta'u 'o Soasi ko e tu'i 'o Siuta na'e kamata pule ki 'Isileli 'i Samēlia 'a Soasa ko e foha 'o Sihoaasi, pea na'a ne pule 'i he ta'u 'e hongofulu ma ono.

¹¹ Pea na'a ne fai 'ae me'a na'e kovi 'i he 'ao 'o Sihova; na'e 'ikai mahu'i ia mei he ngaahi angahala kotoa pē 'a Selopoami ko e foha 'o Nipati, 'aia na'e fakaangahala'i 'a 'Isileli: ka na'a ne 'alu ai pe.

¹² Pea ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a Soasi, mo ia kotoa pē na'a ne fai, pea mo 'ene mālohi 'i he'ene

tau'i 'a 'Amasia ko e tu'i 'o Siuta, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi 'oe ngaahi tu'i 'o 'Isileli?

¹³ Pea na'e mohe 'a Soasi mo 'ene ngaahi tamai; pea na'e nofo 'a Selopoami ki hono nofo'a fakatu'i: pea na'e tanu 'a Soasi 'i Samēlia fakataha mo e ngaahi tu'i 'o 'Isileli.

¹⁴ ¶ Ka ko eni na'e pukea 'a 'Ilaisa 'i he mahaki 'aia na'a ne toki fononga ai. Pea na'e 'alu hifo kiate ia 'a Soasi ko e tu'i 'o 'Isileli, pea na'e tangi ia ki hono mata, mo ne pehē, "Oiauē, 'a 'eku tamai, 'a 'eku tamai! ko e saliote 'o 'Isileli mo e kau heka hoosi 'o ia!"

¹⁵ Pea na'e pehē 'e 'Ilaisa kiate ia, "To'o 'ae kau-fana mo e ngaahi ngahau." Pea na'a ne to'o mai kiate ia 'ae kaufana pea mo e ngaahi ngahau

¹⁶ Pea na'a ne pehē ki he tu'i 'o 'Isileli, "Ai ho nima ki he kaufana." Pea na'a ne 'ai hono nima ki ai: pea na'e 'ai 'e 'Ilaisa 'a hono nima 'o'ona ki he nima 'oe tu'i.

¹⁷ Pea na'a ne pehē, "Fakaava 'ae matapā sio'ata ki he potu hahake." Pea na'a ne fakaava ia. Pea na'e toki pehē 'e 'Ilaisa, "Fana." Pea na'a ne fana. Pea na'e pehē 'e ia, "Ko e ngahau eni 'oe fakamo'ui 'a Sihova, pea mo e ngahau 'oe fakamo'ui mei Silia: he te ke te'ia 'ae kakai Silia 'i 'Afeki, kae'oua ke nau 'auha 'iate koe."

¹⁸ Pea na'a ne pehē, "To'o 'ae ngaahi ngahau." Pea na'a ne to'o ia. Pea na'a ne pehē ki he tu'i 'o 'Isileli, "Ke ke taa'i 'ae kelekele." Pea na'a ne tā ia 'o liunga tolu pea tuku.

¹⁹ Pea na'e mamahi kiate ia 'ae tangata 'oe 'Otua, 'o ne pehē, "Na'e totonu 'a ho'o tā ke liunga nima pe liunga ono; ka ne pehē, pehē kuo ke te'ia 'ae

kakai Silia kae'oua ke nau 'auha; ka ko eni 'e tu'o tolu pe 'a ho'o te'ia 'a Silia."

²⁰ ¶ Pea na'e pekia 'a 'Ilaisa, pea na'a nau 'ai hono putu. Pea na'e ha'u 'ae kautau 'a Moape ki he fonua 'i he kamata'anga 'oe ta'u.

²¹ Pea na'e hoko 'o pehē lolotonga 'enau tanu ha tangata, 'iloange na'a nau sio ki ha kautau; pea na'a nau laku atu 'ae tangata ki he fonualoto 'o 'Ilaisa: pea 'i he'ene tō hifo ki ai 'ae tangata mo lave ki he ngaahi hui 'o 'Ilaisa, na'a ne toe mo'ui hake mo ne tu'u ki 'olunga ki hono va'e.

²² ¶ Ka na'e fakamālohi'i 'a 'Isileli 'e Hasaeli ko e tu'i 'o Silia 'i he ngaahi 'aho kotoa pē 'o Sihoaasi.

²³ Pea na'e anga'ofa 'a Sihova kiate kinautolu, pea na'a ne manava'ofa kiate kinautolu, pea na'a ne tokanga kiate kinautolu, koe'uhī ko 'ene fuakava mo 'Epalahame, mo 'Aisake, pea mo Sēkope, pea na'e 'ikai te ne fie faka'auha 'akinautolu, pea na'e 'ikai te ne lī atu leva 'akinautolu mei hono 'ao.

²⁴ Ko ia na'e pekia 'a Hasaeli ko e tu'i 'o Silia; pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e Penihatati ko hono foha.

²⁵ Pea na'e toe ha'u 'o ma'u 'e Soasa ko e foha 'o Sihoaasi mei he nima 'o Penihatati ko e foha 'o Hasaeli, 'ae ngaahi kolo, 'aia na'a ne lava'i mei he nima 'o Sihoaasi ko 'ene tamai 'i he tau. Na'e tu'o tolu 'ae lava ia 'e Soasi, mo ne toe ma'u ai 'ae ngaahi kolo 'Isileli.

14

1 Ko e pule lelei 'a 'Amasia. 5 Ko 'ene totongi totonu kiate kinautolu na'e fakapoongi 'a 'ene tamai. 7 Ko 'ene ikuna 'a 'Itomi. 8 'Oku faka'ita'i 'a Soasa 'e 'Amasia, pea 'oku lava'i mo vetekina ia 'i he tau. 15

Ko e hoko 'a Selopoami mo Soasa. 17 'Oku lapasi 'a 'Amasia. 21 'Oku hoko mo ia 'a 'Asalia. 23 Ko e pule kovi 'a Selopoami. 28 Ko e hoko mo ia 'a Sakalia.

¹ I hono ua 'oe ta'u 'o Soasi ko e foha 'o Sihoaasi ko e tu'i 'o 'Isileli na'e pule 'a 'Amasia ko e foha 'o Soasi ko e tu'i 'o Siuta.

² Na'e uofulu ma nima 'ae ta'u 'o 'ene motu'a 'i he'ene kamata pule, pea na'a ne pule 'i Selūsalema, 'i he ta'u 'e uofulu ma hiva. Pea ko e hingoa 'o 'ene fa'ē ko Sihoatani, 'o Selūsalema.

³ Pea na'e fai 'e ia 'ae me'a na'e lelei 'i he 'ao 'o Sihova, ka na'e 'ikai ke ne tatau mo Tevita ko 'ene tamai: na'a ne fai 'o fakatatau mo e me'a kotoa pē na'e fai 'e Soasi ko 'ene tamai.

⁴ Ka neongo ia na'e 'ikai 'ave 'ae ngaahi potu mā'olunga: na'e kei fai 'e he kakai 'ae feilaulau mo e tutu 'ae me'a namu kakala 'i he ngaahi potu mā'olunga.

⁵ ¶ Pea na'e hoko 'o pehē, 'i he'ene tu'uma'u leva 'ae pule'anga ki hono nima, na'a ne tāmate'i 'a 'ene kau tamaio'eiki 'akinautolu na'e fakapoongi 'ae tu'i ko 'ene tamai.

⁶ Ka na'e 'ikai tāmate'i 'e ia 'ae fānau 'ae kau fakapō: kae hangē ko ia 'oku tohi 'i he tohi 'oe fono 'a Mōsese, aia na'e fekau ai 'e Sihova, 'o pehē, "E 'ikai tāmate'i 'ae tamai koe'uhī ko e fānau, pe tāmate'i 'ae fānau koe'uhī ko 'enau ngaahi tamai; ka 'e tāmate'i 'ae tangata taki taha koe'uhī ko 'ene angahala 'a'ana pe."

⁷ Na'a ne tāmate'i 'ae kakai 'Itomi 'e tokotaha mano, 'i he tele'a 'oe māsimā, pea na'a ne kapa 'a Sila 'i he tau, pea na'a ne ui 'a hono hingoa ko Sokitili 'o a'u mai ki he 'aho ni.

⁸ ¶ Pea na'e kouna 'e 'Amasia 'ae kau talafekau kia Soasa, ko e foha 'o Sihoaasi ko e foha 'o Sehu, ko e tu'i 'o 'Isileli, 'o pehē, "Ha'u, ke ta fesiofaki 'akitaua ko e mata ki he mata."

⁹ Pea na'e fekau 'e Soasa ko e tu'i 'o 'Isileli kia 'Amasia ko e tu'i 'o Siuta, 'o pehē, "Na'e fekau atu 'e he talatala'āmoa 'aia na'e 'i Lepanoni ki he sita 'aia na'e 'i Lepanoni, 'o ne pehē, 'Foaki mai ho 'ofefine ki hoku foha kena mali:' pea na'e 'alu ange ha manu fekai na'e nofo 'i Lepanoni, 'o ne malamalaki hifo 'ae talatala'āmoa."

¹⁰ Ko e mo'oni kuo ke te'ia 'a 'Itomi, pea kuo angahiki ai ho loto: ke ke monū'ia, pea ke nofo ai pe 'i ho fale: he koe'uma'ā 'a ho'o lavea 'i he kaunoa pe, mo ke hinga ai, 'io, 'a koe, pea mo Siuta fakataha mo koe?

¹¹ Ka na'e 'ikai fie fakaongo 'a 'Amasia ki ai. Ko ia na'e 'alu hake ai 'a Soasa ko e tu'i 'o 'Isileli; pea na'e fesiofaki ia mo 'Amasia ko e tu'i 'o Siuta, ko e mata ki he mata 'i Pete-Semesi 'aia 'oku 'i Siuta.

¹² Pea na'e te'ia 'a Siuta 'i he 'ao 'o 'Isileli; pea na'e hola 'ae tangata taki taha ki hono fale fehikitaki.

¹³ Pea na'e ma'u 'a 'Amasia ko e tu'i 'o Siuta, ko e foha 'o Soasa ko e foha 'o 'Ahasia, 'e Soasa ko e tu'i 'o 'Isileli, 'i Pete-Semesi, 'o ne 'omi ki Selūsalema, pea ne holoki hifo 'ae 'a 'o Selūsalema mei he matapā 'o 'Ifalemi, 'o a'u ki he matapā 'oe tuliki, ko e hanga 'e valungeau.

¹⁴ Pea na'a ne to'o 'ae koula kotoa pē mo e siliva, pea mo e ngaahi nāunau na'e 'ilo 'i he fale 'o Sihova, pea 'i he tukunga koloa 'oe fale 'oe tu'i, pea mo e kau pōpula, pea ne toe 'alu ai ki Samēlia.

¹⁵ ¶ Pea ko eni ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a Soasa, 'aia na'a ne fai, pea mo 'ene mālohi, pea mo

‘ene tau mo ‘Amasia ko e tu‘i ‘o Siuta, ‘ikai kuo tohi ia ‘i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu‘i ‘o ‘Isileli?

¹⁶ Pea na‘e mohe ‘a Soasa mo ‘ene ngaahi tamai, pea na‘e fai hono putu ki Samēlia fakataha mo e ngaahi tu‘i ‘o ‘Isileli; pea na‘e fetongi ia ‘i he pule ‘e Selopoami ko hono foha.

¹⁷ ¶ Pea ko ‘Amasia ko e foha ‘o Soasi ko e tu‘i ‘o Siuta na‘e mo‘ui ia hili ‘ae pekia ‘a Soasa ko e foha ‘o Sihoaasi ko e tu‘i ‘o ‘Isileli, ‘i he ta‘u ‘e hongofulu ma nima.

¹⁸ Pea ko hono toe ‘oe ngaahi ngāue ‘a ‘Amasia, ‘ikai kuo tohi ia ‘i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu‘i ‘o Siuta?

¹⁹ Ka ko eni, na‘a nau teuteu ke fai ‘ae lapa kiate ia ‘i Selūsalema: pea na‘a ne hola ki Lakisi; ka na‘a nau fekau ke tuli ia ki Lakisi, pea na‘a nau tāmate ia ‘i ai.

²⁰ Pea na‘a nau fakaheka ia mo ‘omi ia ‘i he fanga hoosi: pea na‘e tanu ia ‘i Selūsalema fakataha mo ‘ene ngaahi tamai ‘i he Kolo ‘o Tevita.

²¹ ¶ Pea na‘e ‘ave ‘a ‘Asalia ‘e he kakai kotoa pē ‘i hono hongofulu ma nima ‘o ‘ene ta‘u, mo nau fakanofo ia ke tu‘i ko e fetongi ‘o ‘ene tamai ko ‘Amasia.

²² Na‘a ne langa ‘e ia ‘a ‘Elati, mo ne toe ‘ange ia ki Siuta, ‘i he ‘ene hili ‘ae mohe ‘ae tu‘i ki he‘ene ngaahi tamai.

²³ ¶ ‘I hono hongofulu ma nima ‘oe ta‘u ‘a ‘Amasia ko e foha ‘o Soasi ko e tu‘i ‘o Siuta, na‘e kamata pule ‘i Samēlia ‘a Selopoami ko e foha ‘o Soasi ko e tu‘i ‘o ‘Isileli, pea na‘a ne pule ‘i he ta‘u ‘e fāngofulu ma taha.

²⁴ Pea na‘a ne fai ‘e ia ‘ae kovi ‘i he ‘ao ‘o Sihova: na‘e ‘ikai mahu‘i ia mei he ngaahi angahala ‘a

Selopoami ko e foha 'o Nipati, 'aia na'e fakaanga-hala'i 'a 'Isileli.

²⁵ Na'a ne toe fokotu'u 'ae ngata'anga 'o 'Isileli mei he hū'anga 'o Hemati 'o a'u ki he tahi 'oe potu tokalelei, 'o hangē ko e folofola 'a Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli, 'aia na'a ne folofola'aki 'i he'ene tamaio'eiki ko Siona, ko e foha 'o 'Amitai, ko e palōfita, 'aia na'e nofo 'i Katihefeli.

²⁶ He na'e 'afio'i 'e Sihova 'ae mamahi 'o 'Isileli, 'a 'ene kovi lahi 'aupito: he na'e 'ikai kei ai ha ni'ihi na'e nofo 'i loto'ā pe 'alu kitu'a, pe ha taha ke tokoni 'a 'Isileli.

²⁷ Pea na'e 'ikai pehē 'e Sihova te ne tāmate'i 'ae hingoa 'o 'Isileli mei he lalo langi: ka na'a ne fakamo'ui 'akinautolu 'i he nima 'o Selopoami ko e foha 'o Soasi.

²⁸ ¶ Pea ko eni, ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a Selopoami, mo e me'a kotoa pē na'a ne fai, pea mo 'ene mālohi, 'ae anga 'o 'ene fa'a tau, pea mo e me'a na'a ne toe ma'u ai 'a Tamasikusi, mo Hemati, 'aia na'e kau ki Siuta, ke 'ia 'Isileli ia, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli?

²⁹ Pea na'e mohe 'a Selopoami mo 'ene ngaahi tamai, 'io, 'ae ngaahi tu'i 'o 'Isileli; pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e hono foha ko Sakalia.

15

1 Ko e pule lelei 'a 'Asalia. 5 Ko e pekia ia ko e kilia, pea fetongi ia 'e Sotami. 8 Ko hono toe 'a Sakalia 'i he to'utangata 'o Sehu, pea 'oku ne pule kovi pea tāmate'i ia 'e Salumi. 13 Ko e pule 'a Salumi 'i he māhina 'e taha, pea tāmate'i ia 'e Minehemi. 16 'Oku fakamālohi ia 'e Minehemi 'i he'ena kautaha mo Puli. 21 'Okufetongi ia 'e Pikaia. 23 'Oku tāmate'i 'a Pikaia

'e Peka. 27 'Oku fakamamahi 'a Peka 'e Tekilati-Pilesa, pea tāmate'i ia 'e Hosea. 32 Ko e pule lelei 'a Sotami. 36 'Okufetongi ia 'e 'Ahasi.

¹ I he ta'u 'e uofulu ma fitu 'o Selopoami ko e tu'i 'o 'Isileli, na'e kamata pule ki Siuta 'a 'Asalia ko e foha 'o 'Amasia.

² Na'e hongofulu ma ono ta'u 'ene motu'a 'i he'ene hoko ki he pule, pea na'e pule ia 'i he ta'u 'e nimangofulu ma ua 'i Selūsalema. Pea ko e hingoa 'o 'ene fa'ē ko Sekolia 'o Selūsalema.

³ Pea na'e fai lelei ia 'i he 'ao 'o Sihova; 'o fakatatau ki he me'a kotoa pē na'e fai 'e he'ene tamai ko 'Amasia;

⁴ Ka ko e ngaahi potu mā'olunga na'e 'ikai li'aki: na'e feilaulau mo tutu 'ae me'a namu kakala 'e he kakai 'i he ngaahi potu mā'olunga.

⁵ ¶ Pea na'e taa'i 'e Sihova 'ae tu'i, pea na'a ne kilia ai 'o a'u ki he 'aho 'o 'ene mate; pea na'a ne nofo 'i he fale mavahe. Pea na'e pule 'a Sotami ko e foha 'oe tu'i ki he fale pea na'e fakamaau 'e ia 'ae kakai 'oe fonua.

⁶ Pea ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a 'Asalia mo ia kotoa pē na'a ne fai, 'ikai 'oku tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o Siuta?

⁷ Ko ia, na'e mohe 'a 'Asalia mo 'ene ngaahi tamai; pea na'a nau tanu ia mo 'ene ngaahi tamai 'i he Kolo 'o Tevita: pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e Sotami ko hono foha.

⁸ ¶ I hono tolungofulu ma valu 'oe ta'u 'o 'Asalia ko e tu'i 'o Siuta, na'e pule 'a Sakalia ko e foha 'o Selopoami ki 'Isileli 'i Samēlia 'i he māhina 'e ono.

⁹ Pea na'e fai 'e ia 'aia na'e kovi 'i he 'ao 'o Sihova, 'o hangē ko ia na'e fai 'e he'ene ngaahi tamai: na'e 'ikai mahu'i ia mei he ngaahi angahala 'a

Selopoami ko e foha 'o Nipati, 'aia na'a ne fakaangahala'i 'a 'Isileli.

¹⁰ Pea na'e lapasi ia 'e Salumi ko e foha 'o Sepesi, 'o ne taa'i ia 'i he 'ao 'oe kakai, pea ne tāmate'i ia, pea na'a ne fetongi ia 'i he pule.

¹¹ Pea ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a Sakalia, vakai, kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli.

¹² Ko e folofola eni 'a Sihoya 'aia na'e folofola'aki kia Sehu 'o pehē, "E nofo ho ngaahi foha ki he nofo'a fakatu'i 'o 'Isileli 'o a'u ki hono fā 'oe to'utangata. Pea na'e hoko ia 'o pehē pe."

¹³ ¶ 'I hono tolungofulu ma hiva 'oe ta'u 'o 'Usaia ko e tu'i 'o Siuta, na'e kamata pule 'a Salumi ko e foha 'o Sepesi; pea na'e pule ia 'i he māhina kātoa 'e taha 'i Samēlia.

¹⁴ He na'e 'alu hake 'a Minehemi ko e foha 'o Kati, mei Tilisa, pea ha'u ia ki Samēlia, 'o ne taa'i 'a Salumi ko e foha 'o Sepesi 'i Samēlia, 'o ne tāmate'i ia, pea na'a ne fetongi ia 'i he pule.

¹⁵ Ka ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a Salumi, mo 'ene fai 'ae lapa, vakai, kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli.

¹⁶ ¶ Pea na'e toki taa'i 'e Minehemi 'a Tifisa, mo ia kotoa pē na'e 'i ai, mo hono ngaahi potu ngata'anga, 'o a'u ki Tilisa: koe me'a 'i he 'ikai te nau fakaava ia kiate ia, ko ia na'a ne taa'i ai ia; pea ko e kau sefine feitama kotoa pē na'e 'i ai na'a ne hae hake.

¹⁷ 'I hono tolungofulu ma hiva 'oe ta'u 'o 'Asalia ko e tu'i 'o Siuta na'e kamata pule ki 'Isileli 'a Minehemi ko e foha 'o Kati, pea na'e pule ia 'i he ta'u 'e hongofulu 'i Samēlia.

18 Pea na'e fai 'e ia 'ae kovi 'i he 'ao 'o Sihova; 'i hono ngaahi 'aho kotoa pē na'e 'ikai te ne li'aki 'ae ngaahi angahala 'a Selopoami ko e foha 'o Nipati, 'aia na'a ne fakaangahala'i 'a 'Isileli.

19 Pea na'e ha'u 'a Puli ko e tu'i 'o 'Asilia ke tau'i 'ae fonua: pea na'e 'atu 'e Minehemi kia Puli 'ae taleniti siliva 'e taha afe, koe'uh i ke na kau taha ke fakatu'uma'u 'ae pule'anga 'i hono nima.

20 Pea na'e pule 'e Minehemi ke 'omi 'ae ngaahi pa'anga mei 'Isileli, 'io, mei he kau tangata on-goongo mo koloa'ia, 'i he tangata taki taha kotoa pē ko e sikeli siliva 'e nimangofulu, ke foaki ki he tu'i 'o 'Asilia. Ko ia, na'e toe 'alu ai 'ae tu'i 'o 'Asilia, pea na'e 'ikai nofoma'u ia 'i he fonua.

21 ¶ Pea ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a Minehemi, mo ia kotoa pē na'a ne fai, 'ikai 'oku tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o 'Isileli?

22 Pea na'e mohe 'a Minehemi mo 'ene ngaahi tamai; pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e Pikaia ko hono foha.

23 ¶ 'I hono nimangofulu ta'u 'o 'Asalia ko e tu'i 'o Siuta na'e kamata pule ki 'Isileli 'i Samēlia 'a Pikaia ko e foha 'o Minehemi pea na'e pule ia 'i he ta'u 'e ua.

24 Pea na'e fai 'e ia 'ae kovi 'i he 'ao 'o Sihova: na'e 'ikai te ne li'aki 'ae ngaahi angahala 'a Selopoami ko e foha 'o Nipati, 'aia na'a ne fakaangahala'i 'a 'Isileli.

25 Ka na'e te u lapa kiate ia 'a Peka ko e foha 'o Limalia ko 'ene 'eikitau 'e taha 'a'ana, 'o ne taa'i ia 'i Samēlia, 'i he potu tapu 'oe fale 'oe tu'i, fakataha mo 'Aakopi mo 'Eliia, pea mo e kau tangata Kiliati 'e toko nimangofulu: pea na'a ne tāmate'i ia, pea ne fetongi ia 'i he pule.

26 Pea ko hono toe ‘oe ngaahi ngāue ‘a Pikaia, mo ia kotoa pē na‘a ne fai, vakai, kuo tohi ia ‘i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu‘i ‘o ‘Isileli.

27 ¶ ‘I hono nimangofulu ma ua ‘oe ta‘u ‘o ‘Asalia ko e tu‘i ‘o Siuta, na‘e kamata pule ‘a Peka ko e foha ‘o Limalia ki ‘Isileli ‘i Samēlia, pea na‘e pule ia ‘i he ta‘u ‘e uofulu,

28 Pea na‘e fai ‘e ia ‘ae kovi ‘i he ‘ao ‘o Sihova: na‘e ikai li‘aki ‘e ia ‘ae ngaahi angahala ‘a Selopoami ko e foha ‘o Nipati, ‘aia na‘a ne fakaangahala‘i ‘a ‘Isileli.

29 Na‘e ha‘u ‘a Tekilati-Pilesa ko e tu‘i ‘o ‘Asilia, ‘i he ngaahi ‘aho ‘o Peka ko e tu‘i ‘o ‘Isileli, ‘o ne kapasia ‘a Isoni mo ‘Epeli-Petemeaka, mo Sanoa, mo Ketesi, mo Hasoa, mo Kiliati, mo Kāleli, ‘ae fonua kotoa pē ‘o Nafitali, pea na‘e fetuku pōpula ‘akinautolu ki ‘Asilia.

30 Pea na‘e fai ‘ae lapa ‘e Hosea ko e foha ‘o Elakia Peka ko e foha ‘o Limalia, ‘o ne taa‘i ia, pea ne tāmate‘i ia, pea ne fetongi ia ‘i he pule, ‘i hono uofulu ‘oe ta‘u ‘o Sotami ko e foha ‘o ‘Usaia.

31 Pea ko hono toe ‘oe ngaahi ngāue ‘a Peka mo ia kotoa pē na‘a ne fai, vakai, kuo tohi ia ‘i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu‘i ‘o ‘Isileli.

32 ¶ ‘I hono ua ‘oe ta‘u ‘o Peka ko e foha ‘o Limalia ko e tu‘i ‘o ‘Isileli, na‘e kamata pule ki Siuta ‘a Sotami ko e foha ‘o ‘Usaia.

33 Na‘e uofulu ma nima ‘ae ta‘u ‘o ‘ene motu‘a ‘i he‘ene kamata pule, pea na‘e pule ia ‘i he ta‘u ‘e hongofulu ma ono ‘i Selūsalema. Pea ko e hingoa ‘o ‘ene fa‘ē ko Silusa, ko e ‘ofefine ‘o Satoki.

34 Pea na‘e fai ‘e ia ‘ae lelei ‘i he ‘ao ‘o Sihova: na‘e fai ia ‘o hangē ko ia kotoa pē na‘e fai ‘e he‘ene tamai ko ‘Usaia.

35 Ka na'e 'ikai si'aki 'ae ngaahi potu mā'olunga: na'e kei feilaulau mo tutu me'a namu kakala 'e he kakai 'i he ngaahi potu mā'olunga. Na'e langa 'e ia 'ae matapā mā'olunga 'oe fale 'o Sihova.

36 ¶ Pea ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a Sotami, mo ia kotoa pē na'a ne fai, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o Siuta?

37 I he ngaahi 'aho ko ia na'e kamata ue'i 'e Sihova 'a Lisini ko e tu'i 'o Silia, mo Peka ko e foha 'o Limalia ke na tau'i 'a Siuta.

38 Pea na'e mohe 'a Sotami mo 'ene ngaahi tamai, pea na'e tanu ia mo 'ene ngaahi tamai 'i he Kolo 'o Tevita, ko 'ene tamai: pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e hono foha ko 'Ahasi.

16

1 Ko e pule kovi 'a 'Ahasi. 6 'Oku kau taha 'a 'Ahasi mo Tekilati-Pilesa 'i he tali tau kia Lisini mo Peka. 10 Ko e talanoa ki he fakatātā 'oe feilaulau'anga palasa 'aia na'e 'ave mei Tamasikusi kia Ulisa, mo e ma'u 'a 'Ahasi 'ae feilaulau'anga palasa ke fai ai 'ene lotu 'a'ana. 17 'Oku ne maumau'i 'ae falelotu. 19 'Oku hoko mo ia 'a Hesekaia.

1 I hono hongofulu ma fitu 'oe ta'u 'o Peka ko e foha 'o Limalia na'e kamata pule 'a 'Ahasi ko e foha 'o Sotami ko e tu'i 'o Siuta.

2 Na'e uofulu ta'u 'ae motu'a 'a 'Ahasi 'i he'ene kamata pule, pea na'a ne pule 'i he ta'u 'e hongofulu ma ono 'i Selūsalema, pea na'e 'ikai te ne faitotonu 'i he 'ao 'o Sihova ko hono 'Otua, ke hangē ko Tevita ko 'ene tamai.

3 Ka na'a ne 'eve'eva 'i he hala 'oe ngaahi tu'i 'o Isileli, 'io, na'a ne pule'i ke 'alu atu 'a hono foha 'i he lotolotonga 'oe afi, 'o fakatatau mo e ngaahi

ngāue fakalielia ‘ae kakai hiteni, ‘akinautolu na‘e kapusi atu ‘e Sihova mei he ‘ao ‘oe fānau ‘a ‘Isileli.

⁴ Pea na‘a ne fai feilaulau mo tutu ‘ae me‘a namu kakala ‘i he ngaahi potu mā‘olunga, pea ‘i he ngaahi tafungofunga, pea ‘i he lolo ‘akau mata kotoa pē.

⁵ ¶ Pea na‘e toki hoko hake ki Selūsalema ‘a Lisini ko e tu‘i ‘o Silia mo Peka ko e foha ‘o Limalia ko e tu‘i ‘o ‘Isileli, ke na tau‘i ia: pea na‘a na kāpui ‘a ‘Ahasi ‘aki ‘ae tau, ka na‘e ‘ikai te na mafai ‘a hono fakavaivai‘i.

⁶ Pea ‘i he kuonga ko ia na‘e toe ma‘u ‘e Lisini ko e tu‘i ‘o Silia, ‘a Elati ke toka ki Silia, pea na‘a ne kapusi ‘ae kakai Siu mei Elati: pea na‘e hoko mai ‘ae kakai Silia ki Elati, ‘onau nofo ai ‘o a‘u mai ki he ‘aho ni.

⁷ Ko ia na‘e fekau atu ai ‘ae kau talafekau meia ‘Ahasi kia Tekilati-Pilesa ko e tu‘i ‘o ‘Asilia, ‘o pehē, “Ko ho‘o tamaio‘eiki pea ko ho foha au; ka ke me‘a mai, mo fakamo‘ui au mei he nima ‘oe tu‘i ‘o Silia, pea mei he nima ‘oe tu‘i ‘o ‘Isileli, ‘aia kuo tu‘u hake ke tau‘i au.”

⁸ Pea na‘e to‘o mai ‘e ‘Ahasi ‘ae siliva mo e koula ‘aia na‘e ‘ilo ‘i he fale ‘o Sihova, pea ‘i he ngaahi tukunga koloa ‘i he fale ‘oe tu‘i, mo ne ‘ave ia ko e me‘a‘ofa ki he tu‘i ‘o ‘Asilia.

⁹ Pea na‘e tui kiate ia ‘e he tu‘i ‘o ‘Asilia: he na‘e ‘alu hake ‘ae tu‘i ‘o ‘Asilia ke tau‘i ‘a Tamasikusi, pea na‘a ne lava‘i ia, mo ne ‘ave pōpula ‘ae kakai mei ai ki Kili, pea na‘a ne tāmate‘i ‘a Lisini.

¹⁰ Pea na‘e ‘alu ‘ae tu‘i ko ‘Ahasi ki Tamasikusi ke fe‘iloaki mo Tekilati-Pilesa ko e tu‘i ‘o ‘Asilia, pea na‘a ne mamata ki ha feilaulau‘anga ‘aia na‘e ‘i Tamasikusi: pea na‘e fekau atu ‘e he tu‘i ko ‘Ahasi kia Ulisa ko e taula‘eiki ‘a hono fakatātā

‘oe feilaulau‘anga, pea mo hono fuofua ‘o ia, ‘o fakatatau mo hono teunga kotoa pē.

¹¹ Pea na‘e langa ‘e Ulisa ko e taula‘eiki ha feilaulau‘anga na‘e tatau ‘aupito mo ia na‘e fakahā mai ‘e ‘Ahasi mei Tamasikusi: ko ia na‘e ngaohi ia ‘e Ulisa ko e taula‘eiki ke ne tali ‘aki ‘ae toe liliu mai ‘ae tu‘i ko ‘Ahasi mei Tamasikusi.

¹² Pea ‘i he‘ene liliu mai ‘ae tu‘i mei Tamasikusi, na‘e mamata ‘e he tu‘i ki he feilaulau‘anga: pea na‘e ‘unu‘unu mai ‘ae tu‘i ki he feilaulau‘anga pea na‘a ne fai feilaulau ‘i ai.

¹³ Pea na‘a ne tutu ‘a ‘ene feilaulau tutu mo ‘ene feilaulau me‘akai, mo ne lilingi ‘a ‘ene feilaulau inu, pea na‘a ne luluku ‘ae toto ‘o ‘ene ngaahi feilaulau fakamelino, ki he feilaulau‘anga.

¹⁴ Pea na‘a ne ‘omi foki ‘ae feilaulau‘anga palasa, ‘aia na‘e tu‘u ‘i he ‘ao ‘o Sihova, mei he mata fale, mei he vaha‘a ‘oe feilaulau‘anga pea mo e fale ‘o Sihova, pea na‘a ne fokotu‘u ia ki he potu fakatokelau ‘oe feilaulau‘anga.

¹⁵ Pea na‘e fekau ‘e he tu‘i ko ‘Ahasi kia Ulisa ko e taula‘eiki, ‘o pehē, “Te ke tutu ki he feilaulau‘anga lahi ‘ae feilaulau tutu ‘oe pongipongi, mo e feilaulau me‘akai ‘oe efiafi, mo e feilaulau tutu ‘ae tu‘i, pea mo ‘ene feilaulau me‘akai, fakataha mo e feilaulau tutu ‘ae kakai kotoa pē ‘oe fonua, mo ‘enau feilaulau me‘akai, mo ‘enau ngaahi feilaulau inu; pea luluku ki ai ‘ae toto kotoa pē ‘oe feilaulau tutu, mo e toto ‘oe me‘a feilaulau kotoa pē: ka ‘e tuku ‘ae feilaulau‘anga palasa ke u lotu ai au.”

¹⁶ Na‘e fai pehē ‘e Ulisa ko e taula‘eiki, ‘o hangē ko ia kotoa pē na‘e fekau ‘e he tu‘i ko ‘Ahasi.

¹⁷ ¶ Pea na‘e tu‘usi ‘e he tu‘i ko ‘Ahasi ‘ae tapa ‘oe

ngaahi tu'unga, mo ne hiki mei ai 'ae 'ai'anga vai; pea na'a ne hiki ki lalo 'ae fu'u 'ai'anga vai mei he funga 'oe ngaahi pulu palasa 'aia na'e tu'u ki lalo 'i ai, pea na'a ne 'ai ia ki he potu na'e faliki 'aki 'ae ngaahi maka.

¹⁸ Pea ko e fale fakamalumalu ma'ae 'aho tapu 'aia na'a nau langa 'i he fale, pea mo e hala 'oe tu'i mei tu'a, na'a ne hiki atu mei he fale 'o Sihova koe'ahi ko e tu'i 'o 'Asilia.

¹⁹ ¶ Pea ko eni, ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a 'Ahasi 'aia na'a ne fai, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o Siuta?

²⁰ Pea na'e mohe 'a 'Ahasi mo 'ene ngaahi tamai, pea na'e tanu ia fakataha mo 'ene ngaahi tamai 'i he Kolo 'o Tevita: pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e Hesekaia ko hono foha.

17

1 Ko e pule kovi 'a Hosea. 3 'Oku fakavaivai ia 'e Salimanesa, pea 'oku ne te u ke lapasi ia. 5 Ko e fakapōpula'i 'o Samēlia koe'ahi ko hono ngaahi kovi. 24 'Oku kaufakataha 'ae ngaahi lotu 'ae kakai kehekehe na'e nofo ki Samēlia ko e me'a 'i he keina 'akinautolu 'e he fanga laione.

¹ I hono hongofulu ma ua 'oe ta'u 'o 'Ahasi ko e tu'i 'o Siuta na'e kamata pule ki 'Isileli 'i Samēlia 'a Hosea ko e foha 'o Ela, 'i he ta'u 'e hiva.

² Pea na'a ne fai kovi 'i he 'ao 'o Sihova, ka na'e 'ikai ke hangē ia ko e ngaahi tu'i 'o 'Isileli 'aia na'e 'i mu'a 'iate ia.

³ ¶ Na'e ha'u kiate ia 'a Salimanesa ko e tu'i 'o 'Asilia ko hono tau'i; pea na'e fakatokalalo kiate ia 'a Hosea, pea na'a ne foaki 'ae ngaahi me'a'ofa kiate ia.

⁴ Pea na'e 'ilo 'e he tu'i 'o 'Asilia 'ae teu lapa 'e Hosea: he kuo fekau atu 'e ia 'ae kau talafekau kia So ko e tu'i 'o 'Isipite, pea na'e 'ikai 'omi 'ae me'a'ofa ki he tu'i 'o 'Asilia, 'o hangē ko ia na'a ne fa'a fai 'i he ta'u kotoa pē; ko ia na'e fakahū ia 'e he tu'i 'o 'Asilia ki he fale pōpula, mo ne ha'i ia 'i he fale pōpula.

⁵ Pea na'e 'alu hake ai 'ae tu'i 'o 'Asilia ki he potu kotoa pē 'oe fonua, mo ne 'alu hake ki Samēlia, mo ne kāpui ia 'aki 'ae tau 'i he ta'u 'e tolu.

⁶ Pea 'i hono hiva 'oe ta'u 'o Hosea na'e lava'i 'a Samēlia 'e he tu'i 'o 'Asilia, pea na'a ne 'ave 'ae kakai 'Isileli ki 'Asilia, mo ne tuku 'akinautolu 'i Hala pea 'i Hapoa ki he vaitafe 'o Kosani, pea 'i he ngaahi kolo 'ae kakai Mitia.

⁷ ¶ He na'e pehē, kuo fai angahala 'e he fānau 'a 'Isileli kia Sihova ko honau 'Otua, 'aia na'a ne 'omi 'akinautolu mei he fonua ko 'Isipite, mei he lalo nima 'o Felo ko e tu'i 'o 'Isipite, pea kuo nau manavahē ki he ngaahi 'otua kehe.

⁸ Pea kuo nau 'a'eva 'i he ngaahi fekau 'ae kakai hiteni, 'akinautolu na'e kapusi atu 'e Sihova mei he 'ao 'oe fānau 'a 'Isileli, pea mo e ngaahi tu'i 'o 'Isileli na'a nau fakanofo.

⁹ Pea na'e fai fakafufū 'e he fānau 'a 'Isileli 'ae ngaahi me'a na'e 'ikai totonu kia Sihova ko honau 'Otua, pea na'a nau langa mo'onautolu 'ae ngaahi potu mā'olunga 'i honau ngaahi kolo kotoa pē, mei he fo'i fale mā'olunga 'oe kau le'o 'o fai hake ki he kolo na'e faka'ā.

¹⁰ Pea na'a nau fokotu'u ma'anautolu 'ae ngaahi tamapua, mo e ngaahi vao tapu 'i he tafungofunga mā'olunga kotoa pē, pea 'i he lolo 'akau mata kotoa pē:

¹¹ Pea na'a nau tutu 'ae me'a namu kakala 'i he potu mā'olunga kotoa pē, 'o hangē ko e hiteni 'aia na'e faka'auha atu mei honau 'ao 'e Sihova; pea na'a nau fai 'ae ngaahi me'a kovi ke fakatupu 'ae houhau 'o Sihova:

¹² He na'a nau tauhi ki he ngaahi tamapua, 'aia na'e pehē ai 'e Sihova kiate kinautolu, 'E 'ikai te mou fai 'ae me'a ni.

¹³ Ka na'e valokiekina 'e Sihova ki 'Isileli pea ki Siuta 'i he'ene kau palōfita kotoa pē mo e kau kikite kotoa pē, 'o pehē, "Ke tafoki 'akimoutolu mei homou ngaahi hala kovi, pea tauhi ki he'eku ngaahi fekau mo 'eku ngaahi tu'utu'uni 'o fakatatau mo e fono kotoa pē ko ia 'aia na'aku fekau ki ho'omou ngaahi tamai, peau fekau'i kiate kimoutolu 'i he'eku kau tamaio'eiki ko e kau palōfita."

¹⁴ Ka neongo ia na'e 'ikai te nau fie ongo'i, ka na'a nau fakakekeva 'a honau kia, 'o hangē ko e kia 'o 'enau ngaahi tamai, 'akinautolu na'e 'ikai tui kia Sihova ko honau 'Otua.

¹⁵ Pea na'a nau si'aki 'a 'ene ngaahi tu'utu'uni, pea mo 'ene fuakava 'aia na'a ne fai mo 'enau ngaahi tamai, mo 'ene ngaahi fakamo'oni na'a ne fakamo'oni 'aki kiate kinautolu; pea na'a nau muimui ki he va'inga, pea na'a nau hoko 'o va'inga, mo nau muimui ki he kakai hiteni na'e nofo takatakai 'iate kinautolu, 'aia na'e fekau ai 'e Sihova kiate kinautolu, ke 'oua na'a nau fai 'o hangē ko kinautolu.

¹⁶ Pea na'a nau si'aki 'ae ngaahi fekau kotoa pē 'o Sihova ko honau 'Otua, pea na'a nau ngaohi ma'anautolu 'ae ngaahi me'a fakatātā na'e haka, 'io, 'ae 'uhiki pulu 'e ua, mo nau ngaohi ha vao

tapu, mo nau lotu ki he nāunau kotoa pē ‘oe langi, mo nau tauhi kia Peali.

¹⁷ Pea na‘a nau pule ki honau ngaahi foha mo honau ngaahi ‘ofefine ke nau ‘alu atu ‘i he lotolotonga ‘oe afi, pea na‘a nau fai fakatēvolo mo nau fai ‘ae sausau, pea na‘a nau fakatau atu ‘akinautolu ke fai ‘ae kovi ‘i he ‘ao ‘o Sihova, ke fakatupu ai ‘a hono houhau.

¹⁸ Ko ia na‘e houhau lahi ai ‘a Sihova ki ‘Isileli, mo ne fetuku atu ‘akinautolu mei hono ‘ao: na‘e ‘ikai tuku ha taha ka ko e fa‘ahinga pe taha ‘o Siuta.

¹⁹ Pea na‘a mo Siuta na‘e ‘ikai tauhi ‘e ia ‘ae ngaahi fekau ‘a Sihova ko honau ‘Otua, ka na‘a nau ‘alu ‘i he ngaahi tu‘utu‘uni ‘o ‘Isileli ‘aia na‘a nau fokotu‘u ‘ekinautolu.

²⁰ Pea na‘e si‘aki ‘e Sihova ‘ae hako kotoa pē ‘o ‘Isileli, mo ne fakamamahi ‘akinautolu, mo ne tukuange ‘akinautolu ki he nima ‘oe kau maumau, kae‘oua ke ‘osi ‘a ‘ene li‘aki ‘akinautolu mei hono ‘ao.

²¹ He na‘a ne haea mai ‘a ‘Isileli mei he fale ‘o Tevita; pea na‘a nau fakanofo ke tu‘i ‘a Selopoami ko e foha ‘o Nipati: pea na‘e teketeke‘i ‘a ‘Isileli ‘e Selopoami mei he muimui kia Sihova, pea na‘a ne fakaangahala‘i ‘akinautolu ‘i he angahala lahi.

²² He na‘e ‘a‘eva ‘ae fānau ‘a ‘Isileli ‘i he ngaahi angahala kotoa pē ‘a Selopoami ‘aia na‘a ne fai; na‘e ‘ikai mahu‘i ‘akinautolu mei ai;

²³ Pea na‘e hiki atu ‘a ‘Isileli ‘e Sihova mei hono ‘ao, ‘o hangē ko e folofola na‘a ne fai ‘i he‘ene kau tamaio‘eiki ko e kau palōfita kotoa pē. Ko ia na‘e fetuku atu ai ‘a ‘Isileli mei honau fonua ‘onautolu ki ‘Asilia ‘o a‘u mai ki he ‘aho ni.

²⁴ ¶ Pea na‘e ‘omi ‘e he tu‘i ‘o ‘Asilia ‘ae kakai mei Papilone, pea mei Kuta, pea mei ‘Ava, pea

mei Hemati, pea mei Sifaveimi, mo ne tuku 'akinautolu 'i he ngaahi kolo 'o Samēlia, ko e fetongi 'oe fānau 'a 'Isileli: pea na'a nau ma'u 'a Samēlia, mo nofo 'i hono ngaahi kolo 'o ia.

²⁵ Pea 'i he kamata'anga 'o 'enau nofo 'i ai, na'e 'ikai te nau manavahē kia Sihova: pea ko ia na'e tuku atu ai 'e Sihova 'ae fanga laione kiate kinautolu, pea na'e mate ai 'a honau ni'ahi.

²⁶ Ko ia na'a nau lea ai ki he tu'i 'o 'Asilia, 'o pehē, 'Oku 'ikai 'ilo 'ae anga 'oe 'Otua 'oe fonua 'e he ngaahi pule'anga kuo ke hiki mo tuku ki he ngaahi kolo 'o Samēlia: ko ia kuo ne fekau atu 'ae fanga laione kiate kinautolu, pea vakai, 'oku nau tāmate'i 'akinautolu, koe'ahi 'oku 'ikai ke 'ilo 'ekinautolu 'ae anga 'oe 'Otua 'oe fonua.

²⁷ Pea na'e toki fekau ai 'e he tu'i 'o 'Asilia, 'o pehē, "Ave ki ai ha tokotaha 'i he kau taula'eiki 'aia na'a mou 'omi mei ai; pea tuku ke nau 'alu 'o nofo 'i ai, pea tuku ke ne ako'i 'akinautolu 'i he anga 'oe 'Otua 'oe fonua."

²⁸ Pea na'e toki ha'u ai ha tokotaha 'i he kau taula'eiki 'aia na'a nau 'ave mei Samēlia 'o ne nofo 'i Peteli, pea na'a ne akonaki'i 'akinautolu ke nau manavahē kia Sihova.

²⁹ Ka na'e fokotu'u 'e he ngaahi pule'anga taki taha 'a hono ngaahi 'otua 'onautolu, mo nau 'ai 'akinautolu ki he ngaahi fale 'oe ngaahi potu mā'olunga 'aia na'e ngaohi 'e he kakai Samēlia, ko e taki taha 'ae pule'anga 'i he ngaahi kolo na'a nau nofo ki ai.

³⁰ Pea na'e fokotu'u 'e he kakai 'o Papilone 'a Sukote-Pinoti, pea 'e he kakai 'o Kuta na'e fokotu'u 'a Nelikali, pea 'e he kakai 'o Hemati na'e fokotu'u 'a 'Asima,

³¹ Pea 'e he kakai 'Avi na'e fokotu'u 'a Nipasi mo Talitaki, pea 'e he kakai Sifaveimi na'e tutu 'enau fānau 'i he afi kia 'Atilameleki mo 'Anameleki, ko e ngaahi 'otua 'o Sifaveimi.

³² Ko ia na'a nau manavahē kia Sihova, pea na'a nau ngaohi kiate kinautolu mei he kakai me'avale 'aupito 'iate kinautolu 'ae kau taula'eiki ki he ngaahi potu mā'olunga, pea na'a nau fai feilaulau 'ekinautolu 'i he ngaahi fale 'oe ngaahi potu mā'olunga ma'anautolu.

³³ Na'a nau manavahē kia Sihova, kae tauhi pe ki honau ngaahi 'otua 'onautolu, 'o hangē ko e anga 'oe ngaahi pule'anga na'a nau 'ave pōpula mei ai.

³⁴ 'Oku nau fai ki he'enau anga 'i mu'a 'o a'u mai ki he 'aho ni: 'oku 'ikai te nau manavahē kia Sihova, pea 'oku 'ikai fai 'ekinautolu ke tatau mo 'enau ngaahi tu'utu'uni, pe ko 'enau ngaahi fekau, pe hangē ko e fono mo e fekau 'aia na'e fekau 'e Sihova ki he fānau 'a Sēkope, 'aia na'a ne fakahingoa ko 'Isileli;

³⁵ 'Aia na'e fai 'e Sihova mo ia ha fuakava, pea na'a ne valoki 'akinautolu, 'o pehē, "E 'ikai te mou manavahē ki he ngaahi 'otua kehe, pe fakatōmape'e 'akimoutolu kiate kinautolu, pe tauhi ki ai, pe feilaulau kiate kinautolu:

³⁶ Ka ko Sihova 'aia na'e 'omi 'akimoutolu mei he fonua ko 'Isipite 'i he mālohi lahi, mo e nima na'e mafao atu, ko ia ia te mou manavahē ki ai, pea ko ia ia te mou lotu ki ai, pea ko ia ia te mou fai ki ai 'ae feilaulau.

³⁷ Pea ko e ngaahi tu'utu'uni, mo e ngaahi faka-maau, pea mo e fono, mo e fekau, 'aia na'a ne

tohi ma‘amoutolu, te mou tokanga ke fai ia ‘o laukuonga; pea ‘e ‘ikai te mou manavahē ki ha ngaahi ‘otua kehe.

³⁸ Pea ko e fuakava ‘aia kuo u fai mo kimoutolu, ‘e ‘ikai te mou fakangalo‘i; pea ‘e ‘ikai foki te mou manavahē ki he ngaahi ‘otua kehe.

³⁹ Ka te mou manavahē kia Sihova ko homou ‘Otua; pea te ne fakamo‘ui ‘akimoutolu mei he nima ‘o homou ngaahi fili kotoa pē.”

⁴⁰ Ka na‘e ‘ikai te nau fanongo, pea na‘a nau fai pe ‘o hangē ko ‘enau mu‘aki anga.

⁴¹ Ko ia, na‘e manavahē ‘ae ngaahi pule‘anga ko ia kia Sihova, ka na‘a nau tauhi ki he ngaahi me‘a fakatātā na‘e tongi, ‘a ‘enau fānau mo e fānau ‘o ‘enau fānau: ‘o hangē ko ia na‘e fai ‘e he‘enau ngaahi tamai, kuo pehē pe ‘enau fai ‘ekinautolu ‘o a‘u mai ki he ‘aho ni.

18

1 Ko e pule lelei ‘a Hesekaia. 4 ‘Oku ne fakan-gata ‘e ia ‘ae lotu loi. 9 ‘Oku ‘ave fakapōpula‘i ‘a Samēlia ‘i he‘enau ngaahi angahala. 13 ‘Oku tau‘i ‘e Senakalipe ‘a Siuta pea ‘oku fakalelei ‘aki ia ‘ae me‘a‘ofa. 17 ‘Oku fekau ‘e Senakalipe ‘a Lapisake pea ‘oku ne manuki‘i ‘a Hesekaia, pea ‘i he‘ene lea kape na‘a ne ‘ahi‘ahi ke langa‘i ‘ae angatu‘u ‘i he kakai.

¹ Pea na‘e hoko ‘o pehē ‘i hono tolu ta‘u ‘o Hosea ko e foha ‘o Ela ko e tu‘i ‘o Isileli, na‘e kamata pule ‘a Hesekaia ko e foha ‘o ‘Ahasi ko e tu‘i ‘o Siuta.

² Na‘e uofulu ma nima ‘a ‘ene ta‘u ‘i he‘ene kamata pule: pea na‘e pule ia ‘i he ta‘u ‘e uofulu ma hiva ‘i Selūsalema. Ko e hingoa ‘o ‘ene fa‘ē foki ko ‘Api, ko e ‘ofefine ‘o Sakalia.

3 Pea na'e fai lelei ia 'i he 'ao 'o Sihova, 'o fakatatau ki he me'a kotoa pē na'e fai 'e Tevita ko 'ene tamai.

4 ¶ Na'a ne fakalala 'ae ngaahi potu mā'olunga, pea fesi'i hifo 'ae ngaahi tamapua, pea ne tā hifo 'ae ngaahi vao tapu, pea na'a ne fesifesi ke iiki 'ae ngata palasa 'aia na'e ngaohi 'e Mōsese: he na'e tutu 'e he fānau 'a 'Isileli 'ae me'a namu kakala ki ai 'o a'u ki he ngaahi 'aho ko ia: pea na'a ne ui ia ko Nehusitani.

5 Na'e falala ia kia Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli; ko ia na'e 'ikai tatau mo ia ha tokotaha ki mui 'i he ngaahi tu'i kotoa pē 'o Siuta, pe ha tokotaha na'e 'i mu'a 'iate ia.

6 He na'e pikitai ia kia Sihova, pea 'ikai li'aki 'ene muimui 'iate ia, ka na'a ne tauhi 'ene ngaahi fekau, 'aia na'e fekau 'e Sihova kia Mōsese.

7 Pea na'e 'iate ia 'a Sihova; pea na'e monū'ia ia 'i he potu kotoa pē na'e 'alu ia ki ai: pea na'a ne li'aki 'ae tu'i 'o 'Asilia, 'o 'ikai tauhi ki ai

8 Na'a ne taa'i 'ae kakai Filisitia, 'o a'u atu ki Kesa, mo hono ngaahi ngata'anga 'o ia mei he fale mā'olunga 'ae kau le'o 'o a'u ki he kolotau.

9 ¶ Pea 'i hono fā 'oe ta'u 'oe tu'i ko Hesekaia, 'aia ko hono fitu ta'u 'o Hosea ko e foha 'o Ela ko e tu'i 'o 'Isileli, na'e hoko 'o pehē, na'e ha'u ai 'a Salimanesa ko e tu'i 'o 'Asilia ki Samēlia, mo ne kapui ia 'aki 'ae tau.

10 Pea 'i he ngata'anga 'oe ta'u 'e tolu na'a nau kapasia ia. 'I hono ono ta'u 'o Hesekaia, 'aia ko hono hiva 'o Hosea ko e tu'i 'o 'Isileli, na'e kapa 'a Samēlia.

11 Pea na'e fetuku 'a 'Isileli 'e he tu'i 'o 'Asilia ki 'Asilia, 'o ne tuku 'akinautolu 'i Hala mo Hapoa, 'i

he ve‘e vaitafe ‘o Kosani, pea ‘i he ngaahi kolo ‘oe kakai Mitia.

¹² Ko e me‘a ‘i he ‘ikai te nau talangofua ki he le‘o ‘o Sihova ko honau ‘Otua, ka na‘a nau talangata‘a ki he‘ene fuakava, mo ia kotoa pē na‘e fekau ‘e Mōsese ko e tamaio‘eiki ‘a Sihova, pea ‘ikai tokanga ki ai pe fai ki ai.

¹³ ¶ ‘I hono hongofulu ma fā ‘oe ta‘u ‘oe tu‘i ko Hesekaia na‘e ha‘u ai ‘a Senakalipe ko e tu‘i ‘o ‘Asilia ke tau‘i ‘ae ngaahi kolo tau kotoa pē ‘o Siuta, pea na‘a ne lava‘i ‘akinautolu.

¹⁴ Pea na‘e fekau ‘e Hesekaia ko e tu‘i ‘o Siuta ki he tu‘i ‘o ‘Asilia ‘i Lakisi, ‘o pehē, “Kuo u fai hala; ke ke liliu meiate au: ko ia ‘oku ke tala kiate au te u kātaki.” Pea na‘e ‘eke ‘e he tu‘i ‘o ‘Asilia meia Hesekaia ko e tu‘i ‘o Siuta ‘ae taleniti siliva ‘e tolungeau mo e taleniti koula ‘e tolungofulu.

¹⁵ Pea na‘e ‘atu kiate ia ‘e Hesekaia ‘ae siliva kotoa pē na‘e ‘ilo ‘i he fale ‘o Sihova, pea ‘i he ngaahi tuku‘anga koloa ‘i he fale ‘oe tu‘i.

¹⁶ ‘I he kuonga ko ia na‘e tutu‘u ai ‘e Hesekaia ‘ae koula mei he ngaahi matapā ‘oe faletapu ‘o Sihova, pea mei he ngaahi pou ‘aia na‘e ‘aofi ‘e Hesekaia ko e tu‘i ‘o Siuta, ‘o ne ‘atu ia ki he tu‘i ‘o ‘Asilia.

¹⁷ ¶ Pea na‘e fekau ‘e he tu‘i ‘o ‘Asilia ‘a ‘Alatani mo Lapisalisi mo Lapisake mei Lakisi ki he tu‘i ko Hesekaia, mo e fu‘u tau lahi ke tau‘i ‘a Selūsalema. Pea na‘a nau ‘alu hake ‘o hoko ki Selūsalema. Pea ‘i he‘enau ‘alu hake na‘a nau tu‘u ofi ki he tafe‘anga vai ‘oe vai ‘i ‘olunga, ‘aia ‘oku ‘i he hala motu‘a ‘oe ngoue ‘oe tufunga fakama‘a kofu.

¹⁸ Pea hili ‘enau ui ki he tu‘i, na‘e ha‘u kitu‘a kiate kinautolu ‘a Iliakimi ko e foha ‘o Hilikia, ‘aia na‘e pule ki he fale, mo Sepina ko e tangata tohi, mo Soa

ko e foha 'o 'Asafi ko e tangata na'e tohi 'ae ngaahi me'a fakapule'anga.

¹⁹ Pea na'e pehē 'e Lapisake kiate kinautolu, "Ko eni ke mou lea kia Hesekaia, 'Oku pehē 'e he tu'i lahi, ko e tu'i 'o 'Asilia, Ko e hā 'ae mālohi ni 'aia 'oku ke falala ki ai?"

²⁰ 'Oku ke pehē, (ka ko e lea launoa pe) ““Oku 'iate au 'ae fakakaukau mo e mālohi ki he tau. Pea ko eni, ko hai ia 'oku ke falala ki ai, kuo ke angatu'u ai kiate au?

²¹ Pea ko eni, vakai, 'oku ke falala ki ho tokotoko 'oe kaho mafesi ni, 'io, ko 'Isipite, 'aia kapau 'e fa'aki ki ai ha tangata, 'e 'asi ia ki hono nima, pea 'e lavea ai: 'oku pehē pe 'a Felo ko e tu'i 'o 'Isipite kiate kinautolu kotoa pē 'oku falala kiate ia.

²² Pea kapau 'oku mou pehē kiate au, 'oku mau falala kia Sihova ko homau 'Otua: 'ikai ko ia ia ko e ngaahi potu mā'olunga 'o'ona mo hono ngaahi feilaulau'anga kuo 'ave 'e Hesekaia 'oli'aki, pea kuo ne tala kia Siuta mo Selūsalema, Ke lotu 'akimoutolu 'i he 'ao 'oe feilaulau'anga ko eni 'i Selūsalema?

²³ Pea ko eni, 'oku ou kole kiate koe, tuku mai 'ae ngaahi fakamo'oni ki he'eku 'eiki koe tu'i 'o 'Asilia, pea te u 'atu kiate koe 'ae fanga hoosi 'e ua afe, 'o kapau te ke fa'a fai 'e koe ke fakaheka ki ai 'ae kau heka hoosi.

²⁴ Pea 'e fēfee'i hao fa'a fai ke fakafoki 'ae mata 'oe 'eikitau 'e tokotaha, ko e si'i hifo taha pe 'i he kau tamaio'eiki 'a 'eku 'eiki, ka ke falala koe ki 'Isipite ki he ngaahi saliote mo e kau tangata heka hoosi?

²⁵ He kuo u hoko mai ni 'o ta'ekau mo Sihova ke faka'auha 'ae potu ni? Na'e pehē 'e Sihova kiate

au, “Alu hake ‘o tau‘i ‘ae fonua ni, pea faka‘auha ia.”

²⁶ Pea na‘e pehē ai ‘e Iliakimi ko e foha ‘o Hilikia, mo Sepina, mo Soa, kia Lapisake, “Ke ke lea mai ki ho‘o kau tamaio‘eiki ‘i he lea fakaSilia; he ‘oku mau ‘ilo ia: kae‘oua na‘a ke talanoa kiate kimautolu ‘i he lea ‘ae kakai Siu ‘i he telinga ‘oe kakai ‘oku nofo ‘i he funga ‘ā.”

²⁷ Ka na‘e pehē ‘e Lapisake, kiate kinautolu, “He na‘e fekau au ‘e he‘eku ‘eiki ki ho‘o ‘eiki, pea kiate koe, ke lea ‘aki ‘ae ngaahi lea ni? Ikai ko ‘ene fekau au ki he kau tangata ‘aia ‘oku heheka ki he ‘ā maka, koe‘ahi ke nau kai ‘enau kinoha‘a ‘anautolu, mo inu ‘enau tu‘utata?”

²⁸ Pea na‘e tu‘u ai ‘a Lapisake, pea ne kalanga le‘o lahi ‘i he lea fakaSiu, mo ne lea, ‘o pehē, “Mou tokanga ki he lea ‘ae tu‘i lahi, ko e tu‘i ‘o ‘Asilia:

²⁹ ‘Oku pehē ‘e he tu‘i, ‘oua na‘a fakahala‘i ‘akimoutolu ‘e Hesekaia: koe‘ahi ‘e ‘ikai te ne mafai ‘e ia ke fakamo‘ui ‘akimoutolu mei hono nima:

³⁰ Pea ‘oua na‘a ue‘i ‘akimoutolu ‘e Hesekaia ke mou falala kia Sihova, ‘o pehē, ‘Ko e mo‘oni ‘e fakamo‘ui ‘akitautolu ‘e Sihova, pea ‘e ‘ikai tukuange ‘ae kolo ni ki he nima ‘oe tu‘i ‘o ‘Asilia.’

³¹ ‘Oua na‘a mou tokanga kia Hesekaia he ‘oku pehē ‘ae tu‘i ‘o ‘Asilia, Fai ho‘o fakalelei kiate au ‘aki ha me‘a‘ofa, pea ha‘u kitu‘a kiate au, pea te mou toki kai taki taha ‘ae tangata ‘ae vaine ‘a‘ana, pea taki taha ‘i he fiki ‘a‘ana, pea mou inu taki taha kotoa pē ‘i he ngaahi vai ‘o ‘ene vaikeli ‘a‘ana:

³² Kae‘oua ke u toki ha‘u ‘o ‘ave ‘akimoutolu ki ha fonua ‘oku hangē ko homou fonua, ko e fonua ‘oe uite mo e uaine, ko e fonua ‘oe mā mo e

ngoue vaine, ko e fonua ‘oe lolo ‘olive mo e honi, koe‘ahi ke mou mo‘ui, ka ‘e ‘ikai mate: pea ‘oua na‘a mou tokanga kia Hesekaia, ‘i he‘ene kākaa‘i ‘akimoutolu ‘o pehē, “E fakamo‘ui ‘akitautolu ‘e Sihova.”

³³ He ‘oku ai ha tokotaha ‘i he ngaahi ‘otua ‘oe ngaahi pule‘anga kuo nau fakamo‘ui hono fonua mei he nima ‘oe tu‘i ‘o ‘Asilia?

³⁴ Ko fā‘a ia ‘ae ngaahi ‘otua ‘o Hemati, mo ‘Apati? Ko fā‘a ia ‘ae ngaahi ‘otua ‘o Sifaveimi, mo Hena, mo Iva? He kuo nau fakamo‘ui ‘a Samēlia mei hoku nima?”

³⁵ Ko hai ‘akinautolu ‘i he ngaahi ‘otua ‘oe ngaahi fonua, ‘a ia kuo nau fakamo‘ui honau fonua mei hoku nima, ke pehē ai ‘e fakamo‘ui ‘e Sihova ‘a Selusalema mei hoku nima?

³⁶ Ka na‘e longo pe ‘ae kakai, pea na‘e ‘ikai tali ia ‘aki ha momo‘ilea: he na‘e fekau ‘e he tu‘i, ‘o pehē, “Qua na‘a tali ia.”

³⁷ Pea na‘e toki ha‘u ‘a Iliakimi ko e foha ‘o Hilikia ‘aia na‘e pule ki he fale, mo Sepina ko e fai tohi, mo Soa ko e foha ‘o ‘Asafi ko e tangata na‘e tohi ‘ae ngaahi me‘a fakapule‘anga, kia Hesekaia kuo haehae honau kofu, pea na‘a nau tala kiate ia ‘ae ngaahi lea ‘a Lapisake.

19

1 ‘Oku mamahi ‘a Hesekaia pea fekau ‘e ia kia ‘Isaia ke hūfia ‘akinautolu. 6 ‘Oku fakafiemālie‘i ‘akinautolu ‘e ‘Isaia. 8 ‘I he teu ‘e Senakalipe ke ‘alu ke tau‘i ‘a Tilaka, ‘oku nefekau ‘ae tohi kapekape kia Hesekaia. 14 Ko e lotu ‘a Hesekaia. 20 Ko e kikite ‘a ‘Isaia ki he laukau mo e mala‘ia ‘o Senakilipe mo e lelei ‘o Saione. 35 ‘Oku tāmate‘i ‘e he ‘āngelo ‘ae kakai

'Asilia. 36 'Oku tāmate'i 'a Senakalipe 'e hono ongo foha 'i Ninive.

¹ Pea 'i he fanongo ki ai 'e Hesekaia, na'a ne haehae hono kofu, pea kofu'aki 'ae tauanga'a, pea hū ia ki he fale 'o Sihova.

² Pea na'e fekau 'e ia 'a Iliakimi, 'aia na'e pule ki he fale, mo Sepina ko e tangata tohi, mo e kau mātu'a 'oe kau taula'eiki, kuo kofu'aki 'ae tauanga'a kia 'Isaia ko e palōfita ko e foha 'o 'Amosi.

³ Pea na'a nau pehē kiate ia, "Oku pehē 'e Hesekaia, Ko e 'aho ni ko e 'aho 'oe mamahi, mo e tautea, mo e kape: he kuo ha'u 'ae fānau ki he fā'ele, pea 'oku 'ikai ha mālohi ke fā'ele'i.

⁴ Hei'ilo 'e lelei kia Sihova ko ho 'Otua ke ongo'i 'ae ngaahi lea kotoa pē 'a Lapisake, 'aia kuo fekau 'e he'ene 'eiki ko e tu'i 'o 'Asilia ke manuki'i 'ae 'Otua mo'ui: pea ke ne valoki 'ae ngaahi lea 'aia kuo ongo'i 'e Sihova ko ho 'Otua: ko ia ke ke hiki hake ho'o lotu koe'uhī ko e kakai 'oku toe."

⁵ Ko ia na'e ha'u ai 'ae kau tamaio'eiki 'a Hesekaia kia 'Isaia.

⁶ ¶ Pea na'e pehē 'e 'Isaia kiate kinautolu, "Te mou tala pehē ki ho'omou 'eiki, 'oku pehē mai 'a Sihova, 'Oua na'a ke manavahē ki he ngaahi lea kuo ke ongo'i, 'aia kuo kape 'aki kiate au 'e he kau tamaio'eiki 'ae tu'i 'o 'Asilia.

⁷ Vakai, Te u tuku atu kiate ia ha tu'oni matangi, pea te ne ongo'i ha ongoongo, pea 'e toe 'alu ia ki hono fonua; pea te u pule ke tō ia 'i he heletā 'i hono fonua 'o'ona."

⁸ ¶ Ko ia, na'e toe 'alu 'a Lapisake, 'o ne hoko ki he tu'i 'o 'Asilia lolotonga 'a 'ene tau'i 'a Lipina: he na'e fanongo 'e ia kuo 'alu ia mei Lakisi.

⁹ Pea ‘i he‘ene ongo‘i ‘ae ongoongo kia Tilaka ko e tu‘i ‘o ‘Itiopea, Vakai, kuo ha‘u kitua‘ā ia ke tau‘i koe; na‘e toe fekau ‘e ia ‘ene kau talafekau kia Hesekaia, ‘o pehē,

¹⁰ “Te mou lea kia Hesekaia ko e tu‘i ‘o Siuta, ‘o pehē, ‘Oua na‘a tuku ke kākaa‘i koe ‘e ho ‘Otua ‘aia ‘oku ke falala ki ai, ‘o pehē, “E ‘ikai tukuange ‘a Selūsalema ki he nima ‘oe tu‘i ‘o ‘Asilia.”

¹¹ Vakai, kuo ke fanongo ki he me‘a kuo fai ‘e he ngaahi tu‘i ‘o ‘Asilia ki he fonua kotoa pē, ‘i he faka‘auha ‘aupito ‘akinautolu: pea te ke hao koe?

¹² He na‘e fakamo‘ui ‘e he ngaahi ‘otua ‘oe ngaahi pule‘anga ‘akinautolu na‘e faka‘auha ‘e he‘eku ngaahi tamai: ko Kosani, mo Halani, mo Lesefi, mo e ngaahi fānau ‘a Iteni ‘aia na‘e ‘i Tilasa?

¹³ Kofa‘ā ia ‘ae tu‘i ‘o Hemati, mo e tu‘i ‘o ‘Apati, mo e tu‘i ‘oe kolo ko Sifaveimi, ‘o Hena, mo Iva?”

¹⁴ Pea na‘e ma‘u ‘e Hesekaia ‘ae tohi ‘i he nima ‘ae kau fekau ‘o ne lau ia: pea na‘e ‘alu hake ‘a Hesekaia ki he fale ‘o Sihova, pea na‘a ne folahi ia ‘i he ‘ao ‘o Sihova.

¹⁵ Pea na‘e lotu ‘a Hesekaia ‘i he ‘ao ‘o Sihova, ‘o pehē, “E Sihova ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, ‘oku ke ‘afio ‘i he vaha‘a ‘oe ongo selupi, ko koe ko e ‘Otua, ‘io, ‘a koe pe, ‘i he ngaahi pule‘anga ‘o māmani; kuo ke fakatupu ‘e koe ‘ae langi mo māmani.

¹⁶ ‘E Sihova, punou hifo ho fofonga, pea ke fakafanongo: ‘e Sihova faka‘ā ho fofonga, pea ke ‘afio‘i: pea ongo‘i ‘ae ngaahi lea ‘a Senakalipe, ‘aia kuo ne fekau mai ia ke lea kovi ai ki he ‘Otua mo‘ui.

¹⁷ Ko e mo‘oni, ‘e Sihova, kuo faka‘auha ‘e he ngaahi tu‘i ‘o ‘Asilia ‘ae ngaahi pule‘anga mo honau ngaahi fonua.

¹⁸ Pea kuo nau lī honau ngaahi ‘otua ki he afi: he na‘e ‘ikai ko e ‘otua ‘akinautolu, ka ko e ngāue ‘ae nima ‘oe tangata, ko e ‘akau mo e maka: ko ia kuo nau faka‘auha ai ‘akinautolu.

¹⁹ Pea ko eni, ‘E Sihova ko homau ‘Otua, ‘Oku ou kole kiate koe, ke ke fakamo‘ui ‘akimautolu mei hono nima, koe‘uhi ke ‘ilo ‘e he pule‘anga kotoa pē ‘o māmani, ko koe ko Sihova ko e ‘Otua, ‘io ko koe pe.”

²⁰ ¶ Pea na‘e toki fekau ai ‘e ‘Isaia ko e foha ‘o ‘Amosi kia Hesekaia ‘o pehē, “‘Oku pehē ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, ‘Ko ia kuo ke lotu ai kiate au kia Senakalipe ko e tu‘i ‘o ‘Asilia kuo u ongo‘i.

²¹ Pea ko e lea eni ‘aia kuo folofola‘aki ‘e Sihova kiate ia: Ko e tāupo‘ou ko e ta‘ahine ‘a Saione ‘oku ne manuki‘i koe, pea katakata luma‘i koe; kuo kalokalo ‘e he ta‘ahine ‘o Selūsalema ‘a hono ‘ulu kiate koe.

²² Ko hai ia na‘a ke manuki‘i mo kapekape ki ai? Pea na‘a ke hiki ho le‘o pea tangaki hake ho mata ki ‘olunga kia hai? ‘Io, ki he *Toko Taha Mā‘oni‘oni* ‘o ‘Isileli.

²³ I ho‘o kau talafekau kuo ke manuki‘i ‘a Sihova, mo ke pehē, Kuo u hoko ‘aki ‘eku ngaahi saliote ki he mā‘olunga ‘o hono ngaahi mo‘unga, ki he ngaahi tafa‘aki ‘o Lepanoni, pea te u tā ke hinga ‘ae ngaahi sita lōloa ‘o ia, mo e ngaahi ‘akau matamatalelei ‘o ia ko e paini: pea te u hū ki he ngaahi fale nofo‘anga ‘o ia, pea ki he vao‘akau ‘o hono Kameli.

²⁴ Kuo u keli peau inu ‘ae ngaahi vai kehe, pea kuo u fakamomoa ‘aki hoku ‘aofi va‘e ‘ae ngaahi vaitafe ‘oe ngaahi potu na‘e kapui ‘aki ‘ae tau.

²⁵ Na‘e ‘ikai te ke fanongo talu mei mu‘a, Ko au

na‘aku fai ia, pea talu mei mu‘a na‘aku fakafuofua ia? Pea ko eni kuo u fakahoko ia, koe‘ahi ke ke fakalala ‘ae ngaahi kolotau pea ngaohi ia ko e ngaahi potu ngaongao pe.

²⁶ Ko ia na‘e si‘i ai ‘ae mālohi ‘o honau kakai, na‘a nau lili ka ai mo puputu‘u; na‘a nau tatau mo e mohuku ‘oe ngoue, pea hangē ko e ‘akau mata, ‘o hangē ko e mohuku ‘i he ngaahi tu‘a fale, pea hangē ko e uite kuo mahunu ‘i he te‘eki tupu hake.

²⁷ Ka ‘oku ou ‘ilo ho nofo‘anga, mo ho fehufaki ki loto mo tu‘a, mo ho‘o lili kiate au.

²⁸ Ko e me‘a ‘i he‘ene hoko hake ‘a ho‘o lili mo ho‘o maveuveu ki hoku telinga, ko ia te u ‘ai ai ‘a ‘eku mata‘u ki ho ihu, mo ‘eku me‘a ta‘ofi ki ho loungutu, pea te u fakatafoki koe ‘i he hala ‘aia na‘a ke ha‘u ai.”

²⁹ Pea ko e faka‘ilonga eni kiate koe, “Te mou kai ‘i he ta‘u ni ‘ae ngaahi me‘a ‘e tupu vao pe, pea ‘i hono ua ‘oe ta‘u ‘ae me‘a ‘oku tupu mei ai; pea ‘i hono tolu ‘oe ta‘u, mou tūtuu‘i, pea tu‘usi, pea tō ngoue vaine, pea kai hono ngaahi fua ‘o ia.

³⁰ Pea ko e toenga kakai kuo hao ‘i he fale ‘o Siuta ‘e toe aka ia ‘o ‘alu hifo, pea tupu ai ‘ae fua ‘i ‘olunga.

³¹ Koe‘ahi ‘e ‘alu atu mei Selūsalema ha toenga kakai, mo kinautolu ‘e hao mei he mo‘unga ko Saione: ko e feinga ‘a Sihova ‘oe ngaahi tokolahī te ne feia ‘ae me‘a ni.

³² Ko ia, ‘oku folofola pehē ‘a Sihova ki he tu‘i ‘o ‘Asilia, “E ‘ikai hū ia ki he kolo ni, pe fana ki ai ha ngahau ‘e taha, pe hoko mai ki ai ‘aki ‘ae pā, pe te ne tanu puke ki ai.

³³ ‘Oku pehē ‘e Sihova, ‘i he hala ko ia na‘a ne

ha'u ai, ko ia ia te ne toe 'alu ai, pea 'e 'ikai hū ia ki he kolo ni.

³⁴ He te u malu'i 'ae kolo ni, ke fakamo'ui ia, koe'ahi ko au, pea koe'ahi ko 'eku tamaio'eiki ko Tevita.' "

³⁵ ¶ Pea 'i he hokosia 'ae pō ko ia, na'e 'alu atu 'ae 'āngelo 'a Sihova, 'o ne taa'i 'i he 'apitanga 'ae kakai 'Asilia, ko e tokotaha kilu mo e toko valu mano, mo e toko nima afe: pea 'i he'enau tu'u hengihengi hake 'i he 'apongipongi, 'iloange ko e kakai mate 'akinautolu kotoa pē.

³⁶ Ko ia na'e 'alu ai 'a Senakalipe, pea 'alu ia 'o liliu 'o nofo 'i Ninive.

³⁷ Pea 'i he'ene lotu 'i he fale 'o Nisiloki ko hono 'otua, na'e taa'i ia 'e 'Atalameleki mo Salesa, ko hono ongo foha, 'aki 'ae heletā: pea na'a na hola ki he fonua ko 'Aminia. Pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e Esa-Hatoni ko hono foha.

20

1 The fakahā kia Hesekaia 'o pehē te ne mate, 'oku fakatolonga 'a 'ene mo'ui i he'ene lotu. 8 'Oku foki ki mui 'ae la'ā ko e me'a fakamo'oni ki ai. 12 Ko e fekau 'e Pelotakipalatani 'ene 'a'ahi kia Hesekaia pea 'oku 'ilo ai 'e ia 'ene ngaahi koloa. 14 'Oku hoko 'o 'ilo ia 'e 'Isaia pea 'oka tala 'e ia 'ae fakapōpula mei Papilone. 20 'Oku hoko mo Hesekaia 'a Manase.

¹ Pea na'e mahaki 'a Hesekaia 'i he ngaahi 'aho ko ia 'o teitei mate. Pea na'e ha'u kiate ia 'ae palōfita ko 'Isaia ko e foha 'o 'Amosi, 'o ne pehē kiate ia, "Oku pehē 'e Sihova, Teuteu ke lelei ho fale he te ke mate, pea 'ikai mo'ui."

² Pea na'e toki tafoki ai 'e ia hono mata ki he holisi, pea ne lotu 'e ia kia Sihova, 'o pehē,

3 ““Oku ou kole kiate koe ‘e Sihova, ke ke manatu eni ‘a ‘eku ‘alu ‘i ho ‘ao ‘i he mo‘oni pea mo e loto angatotonu, pea kuo u fai ‘aia ‘oku lelei ‘i ho ‘ao.” Pea na‘e tangi mamahi ‘a Hesekaia.

4 Pea na‘e hoko ‘o pehē, ‘i he te‘eki ‘alu ‘a ‘Isaia ki he loto kolo, mo ‘ene ha‘u kiate ia ‘ae folofola ‘a Sihova, ‘o pehē,

5 “Foki atu, pea tala kia Hesekaia ko e ‘eiki ‘a hoku kakai, “Oku pehē ‘e Sihova, ko e ‘Otua ‘o Tevita ko ho‘o tamai, Kuo u ongo‘i ho‘o lotu, kuo u mamata ki ho ngaahi lo‘imata: vakai te u fakamo‘ui koe: ‘i hono tolu ‘oe ‘aho te ke ‘alu hake ki he fale ‘o Sihova.

6 Pea te u fakatolotolonga ‘a ho‘o ngaahi ‘aho ‘i he ta‘u ‘e hongofulu ma nima; pea te u fakamo‘ui koe mo e kolo ni mei he nima ‘oe tu‘i ‘o ‘Asilia; pea te u malu‘i ‘ae kolo ni koe‘uhi ko au, pea koe‘uhi ko Tevita ko ‘eku tamaio‘eiki.”

7 Pea na‘e pehē ‘e ‘Isaia, “To‘o mai ha takaonga fiki.” Pea na‘a nau ‘ave ‘o ‘ai ia ki he kiatolo, pea na‘a ne mo‘ui ai.

8 ¶ Pea na‘e pehē ‘e Hesekaia kia ‘Isaia, “Ko e hā hono faka‘ilonga ‘oe fakamo‘ui au, pea ki he‘eku ‘alu hake ki he fale ‘o Sihova ‘i hono tolu ‘oe ‘aho?”

9 Pea na‘e pehē ‘e ‘Isaia, “Ke ke ma‘u ‘ae faka‘ilonga ko eni meia Sihova, ki he‘ene fai mo‘oni ‘e Sihova ‘ae me‘a ni ‘aia kuo ne folofola ai: ‘e fefē, ‘e hiki ki mu‘a ‘ae ata ‘i he tikeli ‘e hongofulu, pe te ne foki ki mui ‘i he tikeli ‘e hongofulu?

10 Pea na‘e pehēange ‘e Hesekaia, “Ko eni ko e me‘a ma‘ama‘a ke ‘alu hifo ‘ae ata ‘i he tikeli ‘e hongofulu: ‘oua na‘a pehē, ta‘etuku ke foki ki mui ‘ae ata ‘i he tikeli hongofulu.”

11 Pea tangi ‘ae palōfita ko ‘Isaia kia Sihova: pea

na'a ne fakafoki ki mui 'ae ata 'i he tikeli 'e hongo-fulu, 'aia na'e 'alu hifo ai ia 'i he me'a 'a 'Ahasi 'aia na'e faka'ilonga ai 'ae ngaahi feitu'ula'ā,

¹² ¶ I he kuonga ko ia na'e fekau 'e Pelotakipalatani, ko e foha 'o Palatani, ko e tu'i 'o Papilone, 'ae ngaahi tohi mo e me'a'ofa kia Hesekaia: he na'e fanongo ia kuo mahaki 'a Hesekaia.

¹³ Pea na'e tokanga 'a Hesekaia kiate kinautolu, 'o ne fakahā kiate kinautolu 'ae fale kotoa 'o 'ene ngaahi me'a ma'ongo'onga, ko e siliva, mo e koula, mo e ngaahi me'a nanamu mo e lolo ma'ongo'onga, mo e fale 'o 'ene mahafutau, mo ia kotoa pē na'e 'ilo 'i hono fale koloa: na'e 'ikai ha me'a 'i hono fale, mo hono pule'anga kātoa na'e ta'efakahā 'e Hesekaia, kiate kinautolu.

¹⁴ ¶ Pea na'e toki ha'u ai 'a 'Isaia ko e palōfita ki he tu'i ko Hesekaia, 'o ne pehē kiate ia, "Ko e hā 'ae lea na'e fai 'e he kau tangata na? Pea na'a nau ha'u mei fē kiate koe?" Pea na'e pehē 'e Hesekaia. "Kuo nau ha'u mei he fonua mama'o, 'io, mei Papilone."

¹⁵ Pea na'e pehē 'e ia, "Ko e hā kuo nau mamata ki ai 'i ho fale?" Pea na'e pehē 'e Hesekaia, 'ae me'a kotoa pē 'oku 'i hoku fale kuo nau mamata ki ai: 'oku 'ikai ha me'a 'i hoku ngaahi koloa na'e 'ikai te u fakahā kiate kinautolu.

¹⁶ Pea pehē 'e 'Isaia kia Hesekaia, "Fanongo ki he folofola 'a Sihova.

¹⁷ Vakai, 'oku ha'u 'ae ngaahi 'aho, 'e fetuku ai ki Papilone 'aia kotoa pē 'oku 'i ho fale, mo ia kotoa pē na'e tānaki 'e ho'o ngaahi tamai 'o a'u ki he 'aho ni: 'oku pehē 'e Sihova, 'E 'ikai ha me'a 'e toe.

¹⁸ Pea koe'uhī 'i ho ngaahi foha 'e tupu 'iate koe, 'aia 'e fānau kiate koe, te nau 'ave ke mama'o; pea

te nau nofo ko e kau talifekau ‘i he fale ‘oe tu‘i ‘o Papilone.”

¹⁹ Pea na‘e pehē ai ‘e Hesekaia kia ‘Isaia, ““Oku lelei ‘ae folofola ‘a Sihova ‘aia kuo ke lea ‘aki. Pea pehē ‘e ia, ‘Ikai ‘oku lelei, ‘o kapau ‘e ai ‘ae melino mo e mo‘oni ‘i hoku ngaahi ‘aho ‘o‘oku?”

²⁰ Pea ko hono toe ‘oe ngaahi ngāue ‘a Hesekaia, mo ‘ene mālohi kotoa pē, pea mo ‘ene ngaohi ‘ae tukunga vai, mo e tafe‘anga vai, mo ‘ene ‘omi ‘ae vai ki he kolo, ‘ikai kuo tohi ia ‘i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu‘i ‘o Siuta?

²¹ Pea na‘e mohe ‘a Hesekaia mo ‘ene ngaahi tamai: pea na‘e fetongi ia ‘i he pule ‘e hono foha ko Manase.

21

1 Ko e pule ‘a Manase. 3 Ko ‘ene angafakahiteni ‘aupito. 17 ‘Oku hoko mo ia ‘a ‘Amoni. 19 Ko e pule angakovi ‘a ‘Amoni. 23 ‘Oku tāmate‘i ia ‘e he‘ene kau tamaio‘eiki, pea tāmate‘i ‘e he kakai ‘ae kau fakapō ko ia, pea ‘oku hoko ‘a Sosaia ko e tu‘i.

¹ Na‘e hongofulu ma ua ‘ae ta‘u ‘o Manase ‘i he‘ene kamata pule, pea na‘e pule ia ‘i he ta‘u ‘e nimangofulu ma nima ‘i Selūsalema. Pea ko e hingoa ‘o ‘ene fa‘ē ko Hefisipa.

² Pea na‘e fai ‘e ia ‘ae kovi ‘i he ‘ao ‘o Sihova, ‘o fakatatau mo e ngaahi me‘a kovi ‘ae hiteni, ‘aia na‘e kapusi ‘e Sihova mei he ‘ao ‘oe fānau ‘a ‘Isileli.

³ He na‘a ne toe langa hake ‘ae ngaahi potu mā‘olunga ‘aia na‘e faka‘auha ‘e he‘ene tamai ko Hesekaia: pea na‘a ne fokotu‘u hake ‘ae ngaahi feilaulau‘anga kia Peali, ‘o ne ngaohi ‘ae vaotapu, ‘o hangē ko ia na‘e fai ‘e ‘Ehapi ko e tu‘i ‘o ‘Isileli,

pea na‘e lotu ia ki he ngaahi me‘a ‘oe langi, mo ne tauhi ‘akinautolu.

⁴ Pea na‘e ngaohi ‘e ia ‘ae ngaahi feilaulau‘anga ‘i he fale ‘o Sihova, ‘aia na‘e folofola ki ai ‘a Sihova, Te u ‘ai hoku huafa ‘i Selūsalema.

⁵ Pea na‘e ngaohi ‘e ia ‘ae ngaahi feilaulau‘anga ki he ngaahi me‘a ‘ae langi ‘i he loto‘ā ‘e ua ‘oe fale ‘o Sihova.

⁶ Pea na‘a ne tuku hono foha ke ‘alu ‘i he lotolotonga ‘oe afi, pea na‘e tokanga ia ki he ngaahi kuonga, pea na‘a ne fai ‘ae tuki *fakatēvolo* pea na‘e kau ia mo e kau laumālie kovi mo e kau kikite loi: na‘e fai ‘e ia ‘ae ngaahi angakovi lahi ‘i he ‘ao ‘o Sihova, ke fakatupu hono houhau.

⁷ Pea na‘e fokotu‘u ‘e ia ‘ae tamapua ‘i he vao tapu na‘a ne ngaohi ‘i he fale ‘o Sihova, ‘aia na‘e folofola ai ‘e Sihova kia Tevita, pea kia Solomone ko hono foha, “Te u ‘ai hoku hingoa ‘o ta‘engata ki he fale ni, pea ‘i Selūsalema, ‘aia kuo u fili mei he ngaahi fa‘ahinga kotoa pē ‘o ‘Isileli.

⁸ Pea ‘e ‘ikai te u toe hiki ‘ae va‘e ‘o ‘Isileli mei he fonua ‘aia ne u foaki ki he‘enau ngaahi tamai; ‘o kapau pe te nau tokanga ke fai ‘o hangē ko ia kotoa pē na‘aku fekau kiate kinautolu, pea fakatatau ki he fono kotoa pē ‘aia na‘e fekau ‘e he‘eku tamaio‘eiki ko Mōsese kiate kinautolu.”

⁹ Ka na‘e ‘ikai te nau tokanga: pea na‘e fakahē‘i ‘akinautolu ‘e Manase ke nau fai kovi lahi hake ‘i he ngaahi pule‘anga ‘aia na‘e faka‘auha ‘e Sihova mei he ‘ao ‘oe fānau ‘a ‘Isileli.

¹⁰ ¶ Pea na‘e folofola ‘a Sihova ‘i he‘ene kau tamaio‘eiki ko e kau palōfita, ‘o pehē,

¹¹ “Ko e me‘a ‘i he fai ‘e Manase ko e tu‘i ‘o Siuta ‘ae ngaahi angakovi lahi ni, pea kuo ne fai

angakovi lahi hake ‘aupito ‘i he me‘a na‘e fai ‘e he kakai ‘Amoni ‘aia na‘e ‘i mu‘a ‘iate ia, pea kuo ne fakaangahala‘i ‘a Siuta ‘aki ‘a ‘ene ngaahi ‘otua loi:

¹² Ko ia ‘oku pehē ai ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, Vakai, ‘Oku ou ‘omi ha kovi pehē ki Selūsalema, mo Siuta, ko ia fulipē ‘e fanongo ki ai ‘e vavana hono telinga fakatou‘osi pe.

¹³ Pea te u falō atu ‘i ‘olunga ki Selūsalema ‘ae afo ‘o Samēlia, mo e afo fakafuofua ‘oe fale ‘o ‘Ehapi: pea te u holoholo ‘a Selūsalema ‘o hangē ko e holoholo ‘ae ipukai ‘ae tangata, ‘o holoholo ia, pea fakafo‘ohifo ki lalo.

¹⁴ Pea te u li‘aki hono toe ‘o hoku tofi‘a, pea tukuange ‘akinautolu ki he nima ‘o honau fili: pea te nau hoko ko e me‘a ke vete mo maumau ‘e honau ngaahi fili kotoa pē;

¹⁵ Ko e me‘a ‘i he‘enau fai kovi ‘i hoku ‘ao, mo fakatupu ‘eku houhau, talu ‘ae ‘aho na‘e ha‘u ai ‘enau ngaahi tamai mei ‘Isipite, ‘io, ‘o a‘u ki he ‘aho ni.”

¹⁶ Ka ko eni, na‘e lingi ‘e Manase ‘ae toto mā‘oni‘oni ‘o lahi ‘aupito, mo ne fakafonu ‘aki ia ‘a Selūsalema mei he potu ‘e taha ki he potu ‘e taha; kae‘uma‘ā foki ‘a ‘ene angahala ‘aia na‘a ne fakaangahala ai ‘a Siuta, ‘i he fai ‘aia na‘e kovi ‘i he ‘ao ‘o Sihova.

¹⁷ ¶ Pea ko hono toe ‘oe ngaahi ngāue ‘a Manase, mo ia kotoa pē na‘a ne fai, mo ‘ene angahala ‘aia na‘a ne fai, ‘ikai kuo tohi ‘i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu‘i ‘o Siuta?

¹⁸ Pea na‘e mohe ‘a Manase mo ‘ene ngaahi tamai, pea na‘e tanu ia ‘i he ngoue ‘o hono fale ‘o‘ona, ‘i he ngoue ‘o Usa: pea na‘e fetongi ia ‘i he

pule 'e 'Amoni ko hono foha.

¹⁹ ¶ Na'e uofulu ma ua 'ae ta'u 'ae motu'a 'o 'Amoni 'i he'ene kamata 'ene pule, pea na'e pule ia 'i he ta'u 'e ua 'i Selūsalema. Pea ko e hingoa 'o 'ene fa'ē ko Mesulemeti, ko e 'ofefine 'o Halusi 'oe kakai Sotipa.

²⁰ Pea na'e fai 'e ia 'ae kovi 'i he 'ao 'o Sihova, 'o hangē ko 'ene tamai ko Manase.

²¹ Pea na'e 'alu ia 'i he hala kotoa pē na'e 'alu ai 'ene tamai, mo ne tauhi 'ae ngaahi 'otua loi na'e tauhi 'e he'ene tamai, 'o ne lotu kiate kinautolu:

²² Pea na'a ne li'aki 'e ia 'a Sihova ko e 'Otua 'o 'ene ngaahi tamai, pea na'e 'ikai 'alu ia 'i he hala 'o Sihova.

²³ ¶ Pea na'e teu 'ae lapa 'e he kau tamaio'eiki 'a 'Amoni kiate ia, 'onau tāmate'i 'ae tu'i 'i hono fale 'o'ona.

²⁴ Pea na'e tāmate'i 'e he kakai 'oe fonua 'akinautolu kotoa pē na'e kau ki he tu'i ko 'Amoni: pea na'e fakanofo 'e he kakai 'oe fonua 'a Sosaia ko hono foha ke tu'i ia ko hono fetongi.

²⁵ Pea ko hono toe 'oe ngaahi ngāue na'e fai 'e 'Amoni, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o Siuta?

²⁶ Pea na'e tanu ia 'i he fonualoto 'i he ngoue 'o Usa; pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e hono foha ko Sosaia.

22

1 Ko e pule lelei 'a Sosaia. 3 'Oku tokonaki ia ke ngaohi ke lelei 'ae fale tapu. 8 I he 'ilo 'e Hilikia 'ae tohi 'oe fono, 'oku fekau ia 'e Sosaia kia Hulita ke fehu'i kia Sihova. 15 'Oku kikite 'e Hulita ki he

faka'auha 'o Selūsalema, ka 'oku ta'ofi ia 'i he kuonga 'o Siosaia.

¹ Na'e valu ta'u 'ae motu'a 'o Sosaia 'i he'ene kamata 'ene pule, pea na'e pule ia 'i he ta'u 'e tolungofulu ma taha 'i Selūsalema. Pea ko e hingoa 'o 'ene fa'ē ko Sitita, ko e 'ofefine 'o 'Ataaia 'o Posikate.

² Pea na'e fai lelei ia, 'i he 'ao 'o Sihova, pea na'a ne 'alu 'i he ngaahi hala kotoa pē 'o Tevita ko 'ene tamai, pea na'e 'ikai tafoki ia mei ai ki he nima to'omata'u pe ki he to'ohema.

³ ¶ Pea 'i hono hongofulu ma valu 'oe ta'u 'oe tu'i ko Sosaia, na'e fekau ai 'e he tu'i 'a Safani ko e foha 'o 'Asalia, ko e foha 'o Mesulami, ko e tangata tohi, ki he fale 'o Sihova 'o pehē,

⁴ ““Alu hake kia Hilikia ko e taula'eiki lahi, koe'ahi ke ne lau 'ae siliva 'aia kuo 'omi ki he fale 'o Sihova, 'aia kuo tānaki 'e he kau le'o matapā mei he kakai:

⁵ Pea tuku ke nau 'atu ia ki he nima 'okinautolu 'oku fai 'ae ngāue, 'akinautolu 'oku ekinaki 'i he tauhi fale 'o Sihova: pea tuku ke nau 'atu ia ki he kau ngāue 'oku ngāue 'i he fale 'o Sihova, ke nau ngaohi ke lelei 'ae ngaahi potu maumau 'oe fale,

⁶ Ki he kau tufunga 'akau, mo e kau langa fale, mo e kau tufunga maka, pea ke fakatau 'ae ngaahi 'akau, mo e ngaahi maka kuo tātā ke ngaohi 'aki 'ae fale.

⁷ Ka na'e 'ikai ha 'eke 'e fai kiate kinautolu 'i he ngaahi pa'anga na'e 'atu ki honau nima, koe'ahi na'a nau fai angatonu pe.”

⁸ ¶ Pea na'e pehē 'e Hilikia ko e taula'eiki lahi kia Safani ko e tangata tohi, “Kuo u 'ilo 'ae tohi 'oe fono

‘i he fale ‘o Sihova.” Pea na‘e ‘atu ‘e Hilikia ‘ae tohi kia Safani, pea na‘a ne lau ia.

⁹ Pea na‘e ha‘u ‘a Safani ko e tangata tohi ki he tu‘i, pea ne toe ‘omi ‘ae lea ki he tu‘i, ‘o pehē, “Kuo tānaki ‘e ho‘o kau tamaio‘eiki ‘ae ngaahi pa‘anga na‘e ‘ilo ‘i he fale, pea kuo ‘atu ia ki he nima ‘okinautolu ‘oku fai ‘ae ngāue, ‘akinautolu ‘oku ekinaki ‘i he fale ‘o Sihova.”

¹⁰ Pea na‘e fakahā ‘e Safani ko e tangata tohi ki he tu‘i, ‘o pehē, “Kuo tuku kiate au ‘e Hilikia ko e taula‘eiki ha tohi.” Pea na‘e lau ia ‘e Safani ‘i he ‘ao ‘oe tu‘i.

¹¹ Pea ‘i he fanongo ‘ae tu‘i ki he ngaahi lea ‘i he tohi ‘oe fono, na‘a ne haehae hono ngaahi kofu.

¹² Pea na‘e fekau ‘e he tu‘i kia Hilikia ko e taula‘eiki, mo ‘Ahikami ko e foha ‘o Safani, mo ‘Akipoa ko e foha ‘o Mikaia, mo Safani ko e tangata tohi, mo ‘Asahia ko e tamaio‘eiki ‘ae tu‘i, ‘o pehē,

¹³ “Mou ‘alu, pea fehu‘i kia Sihova koe‘ahi ko au, pea mo e kakai pea mo Siuta, ‘i he ngaahi lea ‘ae tohi kuo ‘ilo ni: he kuo lahi ‘ae houhau ‘a Sihova ‘aia kuo tupu kiate kitautolu, ko e me‘a ‘i he ‘ikai tokanga ‘a ‘etau ngaahi tamai ki he ngaahi lea ‘oe tohi, ke fai ‘o fakatatau ki he me‘a kotoa pē kuo tohi kiate kitautolu.”

¹⁴ Ko ia na‘e ‘alu ai ‘a Hilikia ko e taula‘eiki, mo ‘Ahikami, mo ‘Akipoa, mo Safani, mo ‘Asahia kia Hulita ko e fefine palōfita, ko e uaifi ‘o Salumi, ko e foha ‘o Tikiva, ko e foha ‘o Hahasi, ko e tauhi ‘oe fale tukunga kofu: (pea na‘e nofo ia ‘i Selūsalema ‘i he fale ako:) pea na‘a nau alea mo ia.

¹⁵ Pea na‘e pehē ‘e ia kiate kinautolu, ““Oku pehē ‘e Sihova ko e ‘Otua ‘o ‘Isileli, Tala ki he tangata na‘a ne fekau‘i ‘akimoutolu kiate au,

16 'Oku pehē mai 'e Sihova, Vakai te u 'omi 'ae kovi ki he potu ni, pea ki hono kakai, 'io, 'ae ngaahi lea kotoa pē 'ae tohi 'aia kuo lau 'e he tu'i 'o Siuta:

17 Ko e me'a 'i he'enau li'aki au, pea kuo nau tutu 'ae me'a namu kakala ki he ngaahi 'otua kehe, koe'ahi ke nau fakatupu 'eku houhau 'aki 'ae ngaahi ngāue kotoa pē 'a honau nima: ko ia 'e tupu ai 'eku houhau ki he potu ni, pea 'e 'ikai fu'ifū'i.

18 Ka te mou lea ki he tu'i 'o Siuta 'aia na'a ne fekau'i 'akimoutolu ke fehu'i kia Sihova, 'o pehē, 'Oku pehē mai 'e Sihova ko e 'Otua 'o 'Isileli, Ko e me'a 'i he ngaahi lea 'aia kuo ke ongo'i:

19 Koe'ahi na'e ongongofua ho loto, pea kuo ke fakavaivai'i koe 'i he 'ao 'o Sihova, 'i ho'o fanongo 'aia na'aku lea ki ai ki he potu ni, pea ki hono kakai, koe'ahi ke nau hoko ko e 'auhia, mo e mala'ia, pea kuo ke haehae ho ngaahi kofu, pea tangi 'i hoku 'ao; 'oku pehē 'e Sihova, Kuo u ongo'i koe foki."

20 Ko ia, vakai, Te u fakataha koe mo ho'o ngaahi tamai, pea 'e tānaki koe ki ho tanu'anga 'i he melino; pea 'e 'ikai mamata 'e ho mata ki he kovi kotoa pē 'aia te u 'omi ki he potu ni. Pea na'a nau toe 'omi mo e lea ki he tu'i.

23

1 'Okufekau 'e Sosaia ke lau 'ae tohi 'i he fakataha molumalu. 2 'Oku ne fakafo'ou 'ae fuakava kia Sihova. 4 'Oku ne faka'auha 'ae ngaahi ngāue fakatēvolo. 15 'Oku ne tutu 'ae hui 'oe kakai mate 'i he feilaulau'anga 'i Peteli. 21 'Oku ne fai 'ae kātoanga 'oe Lakaatu. 24 'Oku ne kapusi 'ae kau taulatēvolo mo e ngaahi me'a kovi kotoa pē. 26 Ko e houhau lahi

'ae 'Otua ki Siuta. 29 'Oku faka'ita 'e Sosaia 'a Felo Niko pea 'oku tāmate'i ia 'i Mekito. 31 'Oku fetongi ia 'e Sihoaasi, pea 'oku fakapōpula'i ia 'e Felo Niko, pea 'oku fakanofo 'e ia 'a Sihoiakimi ke tu'i. 36 Ko e pule angakovi 'a Sihoiakimi.

¹ Pea na'e fekau 'e he tu'i pea na'a nau tānaki fakataha kiate ia 'ae kau mātu'a kotoa pē 'o Siuta mo Selūsalema.

² Pea na'e 'alu hake 'ae tu'i ki he fale 'o Sihova fakataha mo e kau tangata kotoa pē 'o Siuta mo e kakai kotoa pē 'o Selūsalema, mo e kau taula'eiki, mo e kau palōfita, mo e kakai kotoa pē, 'ae si'i mo e lahi: pea na'e lau 'e ia 'i honau telinga 'ae ngaahi lea kotoa pē 'ae tohi 'oe fuakava 'aia kuo 'ilo 'i he fale 'o Sihova.

³ Pea na'e tu'u 'ae tu'i 'o ofi ki he pou 'e taha, pea fai 'e ia 'ae fuakava 'i he 'ao 'o Sihova, ke muimui 'ia Sihova, pea ke tauhi 'ene ngaahi fekau mo 'ene ngaahi fakamo'oni, mo 'ene ngaahi tu'utu'uni 'aki hono loto kotoa, mo hono laumālie kotoa, ke fai 'ae ngaahi lea 'ae fuakava ni 'aia kuo tohi 'i he tohi ni. Pea na'e fakamo'oni 'ae kakai kotoa pē ki he fuakava.

⁴ Pea na'e fekau 'e he tu'i kia Hilikia ko e taula'eiki lahi, mo e kau taula'eiki 'o hono ua 'oe lakanga, mo e kau le'o matapā, ke 'omi kitu'a mei he fale tapu 'o Sihova 'ae ngaahi ipu kotoa pē na'e ngaohi ma'a Peali, pea ma'ae vao'akau, pea ma'ae ngaahi nāunau 'oe langi: pea na'a ne tutu ia 'i tua'ā 'i Selūsalema 'i he ngaahi ngoue 'o Kitiloni, pea na'a ne fetuku 'a hono efuefu 'o ia ki Peteli.

⁵ Pea na'a ne fakangata 'ae kau taulatēvolo, 'aia na'e fakanofo 'e he ngaahi tu'i 'o Siuta, ke tutu 'ae me'a namu kakala 'i he ngaahi potu mā'olunga 'i

he ngaahi kolo 'o Siuta, pea 'i he ngaahi potu na'e takatakai ki Selūsalema; 'akinautolu foki na'e tutu 'ae me'a namu kakala kia Peali, mo e la'ā, pea ki he māhina, pea ki he ngaahi fetu'u, pea ki he nāunau kotoa pē 'oe langi.

⁶ Pea na'a ne 'omi 'ae tamapua 'oe vao tapu mei he fale 'o Sihova, kitua'ā 'i Selūsalema, ki he vaitafe ko Kitiloni, pea na'e tutu ia 'i he vaitafe ko Kitiloni, pea momosi ia ke efu, 'o ne lī 'ae efu 'o ia ki he ngaahi tanu'anga 'oe fānau 'ae kakai.

⁷ Pea na'a ne holoki hifo 'ae ngaahi fale 'oe kakai angafakasotoma, 'aia na'e ofi ki he fale 'o Sihova, 'aia na'e fai ai 'e he kau fefine 'enau lalanga 'ae ngaahi puipui ki he vaotapu.

⁸ Pea na'a ne fetuku 'ae kau taula'eiki kotoa pē mei he ngaahi kolo 'o Siuta, pea ne 'uli'i 'ae ngaahi potu mā'olunga 'aia na'e tutu ai 'e he kau taula'eiki 'ae me'a namu kakala, meia Kepa 'o a'u ki Peasipa, pea na'e holoki hifo 'ae ngaahi potu mā'olunga 'oe ngaahi matapā 'aia na'e 'i he hū'anga 'oe matapā 'o Siosiua ko e pule 'oe kolo, 'aia na'e 'i he nima to'ohema 'o ha taha 'i he matapā 'oe kolo.

⁹ Ka na'e 'ikai 'alu hake 'ae kau taula'eiki 'ae ngaahi potu mā'olunga ki he feilaulau'anga 'o Sihova 'i Selūsalema, ka na'a nau kai mā ta'efakalēvani fakataha mo honau ngaahi kāinga.

¹⁰ Pea na'a ne faka'uli'i 'a Tofeti, 'aia 'oku 'i he tele'a 'ae fānau 'o Henomi, ke 'oua na'a fakalaka atu 'e ha tangata 'a hono foha pe ko hono 'ofefine, 'i he lotolotonga 'oe afi kia Moleki.

¹¹ Pea na'a ne 'ave fanga hoosi 'aia na'e foaki 'e he ngaahi tu'i 'o Siuta ki he la'ā 'i he hū'anga ki he fale 'o Sihova, 'o ofi ki he potu fale 'o Natani-meleki

koe tauhi fale, ‘aia na‘e ‘i he ve‘e kolo, pea na‘a ne tutu ‘ae ngaahi saliote ‘oe la‘ā ‘aki ‘ae afi.

¹² Pea ko e ngaahi feilaulau‘anga, na‘e ‘i he tu‘a fale ‘o ‘Ahasi ‘i ‘olunga, ‘aia na‘e ngaohi ‘e he ngaahi tu‘i ‘o Siuta, mo e ngaahi feilaulau‘anga na‘e ngaohi ‘e Manase ‘i he loto‘ā ‘e ua ‘oe fale ‘o Sihova, na‘e holoki hifo ia ‘e he tu‘i, pea fesi‘i hifo ia mei ai, pea na‘e lilingi ‘ae efuefu ‘o ia ki he vaitafe ko Kitiloni.

¹³ Mo e ngaahi potu mā‘olunga na‘e ‘i he ‘ao ‘o Selusalema, ‘aia na‘e ‘i he nima to‘omata‘u ‘oe mo‘unga ‘oe popo, ‘aia na‘e langa ‘e Solomone ko e tu‘i ‘o ‘Isileli kia ‘Asitelote ko e me‘a fakalielia ‘ae kakai Saitoni, pea kia Kimosi koe me‘a fakalielia ‘ae kakai Moape, pea kia Milikomi koe me‘a fakalielia ‘ae fanau ‘a ‘Amoni, na‘e maumau‘i ‘akinautolu ‘e he tu‘i.

¹⁴ Pea na‘e fesifesi‘i ‘e ia ‘ae ngaahi tamapua, pea ne tā hifo ‘ae ngaahi vao tapu, pea na‘e fakapito honau ngaahi potu ‘i he hui ‘oe kau tangata.

¹⁵ ¶ Pea ko e feilaulau‘anga foki na‘e ‘i Peteli mo e potu mā‘olunga na‘e ngaohi ‘e Selopoami ko e foha ‘o Nipati, ‘aia na‘a ne fakaangahala‘i ‘a ‘Isileli, ko e feilaulau‘anga mo e potu mā‘olunga fakatou‘osi, na‘a ne holoki hifo, pea ne tutu ‘ae potu mā‘olunga, pea na‘e malakaki ia ke fakaikiiki mo efu pe, pea na‘e tutu mo e vao tapu.

¹⁶ Pea ‘i he tafoki ia ‘e Siosaia, na‘a ne sio ki he ngaahi tanu‘anga ‘aia na‘e ‘i he mo‘unga, pea na‘a ne fekau atu ‘o hikitanga ‘ae ngaahi hui mei he ngaahi tanu‘anga, pea ne tutu ia ki he feilaulau‘anga, pea na‘e maumau ia, ‘o fakatatau ki he folofola ‘a Sihova ‘aia na‘e kalangaekina ‘e

he tangata ‘ae ‘Otua, ‘aia na‘a ne kalanga‘aki ‘ae ngaahi lea ni.

¹⁷ Pea na‘e toki pehē ‘e ia, “Ko e hā ‘ae tohi faka‘ilonga ko ‘ena ‘oku ou sio ki ai?” Pea na‘e tala kiate ia ‘e he kau tangata ‘oe kolo, “Ko e tanu‘anga ia ‘oe tangata ‘ae ‘Otua, ‘aia na‘e ha‘u mei Siuta, ‘o ne kalangaekina ‘ae ngaahi me‘a ni ‘aia kuo ke fai ki he feilaulau‘anga ‘i Peteli.”

¹⁸ Pea na‘e pehē ‘e ia, “Tuku ai pe ia ke ‘oua na‘a hiki hono hui ‘e ha tokotaha.” Ko ia na‘a nau tuku ai pe hono ngaahi hui, fakataha mo e hui ‘oe palōfita na‘e ha‘u mei Samēlia.

¹⁹ Pea ko e ngaahi fale foki ‘oe ngaahi potu mā‘olunga ‘i he ngaahi kolo ‘o Samēlia, ‘aia na‘e ngaohi ‘e he ngaahi tu‘i ‘o ‘Isileli ke fakatupu ‘ae houhau ‘a Sihova, na‘e hiki ‘o ‘ave ia ‘e Siosaia, pea na‘e fai ‘e ia ki ai ‘o hangē ko ia kotoa pē na‘a ne fai ‘i Peteli.

²⁰ Pea na‘a ne tāmate ‘i ‘ae kau taula kotoa pē na‘e nofo ‘i he ngaahi potu mā‘olunga, ‘i he funga ‘oe ngaahi feilaulau‘anga, pea na‘a ne tutu ‘ae hui ‘oe kakai ‘i ai, pea toe ‘alu ia ki Selūsalema.

²¹ ¶ Pea na‘e fekau ‘e he tu‘i ki he kakai kotoa pē, ‘o pehē, “Mou fai ‘ae kātoanga ‘oe Lakaatu kia Sihova ko homou ‘Otua, ‘o hangē ko ia kuo tohi ‘i he tohi ‘oe fuakava ni.

²² Ko e mo‘oni na‘e ‘ikai fai ha kātoanga ‘oe Lakaatu ke hangē ko ia talu mei he ngaahi ‘aho ‘oe kau fakamaau na‘e fakamaau‘i ‘a ‘Isileli, pe ‘i he ngaahi ‘aho ‘oe ngaahi tu‘i ‘o ‘Isileli, pe ko e ngaahi tu‘i ‘o Siuta;

²³ Ka ‘i hono hongofulu ma valu ta‘u ‘oe tu‘i ko Siosaia, ‘aia na‘e fai ai ‘ae kātoanga ni ‘oe Lakaatu

kia Sihova 'i Selūsalema."

²⁴ ¶ Pea na'e 'ave foki 'e Siosaia 'akinautolu na'e kau mo e kau laumālie kovi, mo e kau kikite loi, mo e ngaahi tamapua, mo e ngaahi 'otua loi, mo e ngaahi me'a kovi kotoa pē na'e 'ilo'i 'i he fonua 'o Siuta pea 'i Selūsalema, koe'ahi ke ne fai ki he ngaahi lea 'ae fono 'aia na'e tohi 'i he tohi na'e 'ilo 'e Hilikia ko e taula'eiki 'i he fale 'o Sihova.

²⁵ Pea na'e 'ikai ha tu'i 'i mu'a ke hangē ko ia, 'aia na'e tafoki kia Sihova 'aki hono loto kotoa, pea mo hono laumālie kātoa, pea mo 'ene mālohi kātoa, 'o hangē ko e fono kotoa pē 'a Mōsese; pea na'e 'ikai tupu ha tokotaha ki mui 'o hangē ko ia.

²⁶ ¶ Ka neongo ia na'e 'ikai tafoki 'a Sihova mei he kakaha 'o hono houhau 'aia na'e tupu ai hono houhau ki Siuta, ko e me'a 'i he ngaahi 'ahi'ahi kovi 'a Manase 'aia na'a ne fakahouhau 'aki ia.

²⁷ Pea na'e pehē 'e Sihova, "Te u hiki 'a Siuta foki ke mama'o mei hoku 'ao, 'o hangē ko 'eku hiki 'a 'Isileli, pea te u li'aki 'ae kolo ni ko Selūsalema 'aia kuo u fili, pea mo e fale 'aia na'aku pehē ki ai, 'E 'i ai 'a hoku huafa."

²⁸ Pea ko hono toe 'oe ngaahi ngāue 'a Siosaia, mo ia kotoa pē na'e fai 'e ia, 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o Siuta?

²⁹ ¶ 'I hono ngaahi 'aho 'o'ona, na'e 'alu hake ai 'a Felo Niko ko e tu'i 'o 'Isipite ki he vaitafe ko 'Iufaletesi ke tau'i 'ae tu'i 'o 'Asilia: pea na'e 'alu atu 'a Siosaia ke tau'i ia: pea na'e tāmate'i ia 'i Mekito, 'i he'ene mamata kiate ia.

³⁰ Pea na'e 'ave ia, ka kuo pekia, 'e he'ene kau tamaio'eiki 'i he saliote mei Mekito ki Selūsalema, pea na'e tanu ia 'i he tanu'anga 'o'ona. Pea na'e 'ave 'e he kakai 'oe fonua 'a Sihoaasi ko e foha 'o

Siosaia, ‘onau pani ia ‘aki ‘ae lolo mo fakanofa ia ke tu‘i ko e fetongi ‘o ‘ene tamai.

³¹ ¶ Na‘e uofulu ma tolu ‘ae ta‘u ‘o Sihoaasi ‘i he‘ene kamata pule; pea na‘e pule ia ‘i he māhina ‘e tolu ‘i Selūsalema. Pea ko e hingoa ‘o ‘ene fa‘ē ko Hamutali, ko e ‘ofefine ‘o Selemaia ‘o Lipina.

³² Pea na‘e fai kovi ‘e ia ‘i he ‘ao ‘o Sihova, ‘o fakatatau ki he me‘a kotoa pē na‘e fai ‘e he‘ene ngaahi tamai.

³³ Pea na‘e ha‘i pōpula ia ‘e Felo Niko ‘i Lipila ‘i he fonua ko Hemati koe‘ahi ke ‘oua na‘a ne tu‘i ‘i Selūsalema; ‘o ne fakamo‘ua ‘ae fonua ki he tukuhau, ko e taleniti siliva ‘e teau, mo e taleniti koula ‘e taha.

³⁴ Pea na‘e ngaohi ‘e Felo Niko ‘a Eliakimi ko e foha ‘o Siosaia ke tu‘i ia ko e fetongi ‘o ‘ene tamai ko Siosaia, pea na‘a ne liliu hono hingoa ke *ui ia* ko Sihoiakimi, ‘o ne ‘ave ‘a Sihoaasi: pea na‘e hoko ia ki ‘Isipite pea pekia ia ‘i ai.

³⁵ Pea na‘e foaki ‘e Sihoiakimi ‘ae siliva mo e koula kia Felo; ka na‘a ne fai fono ki he fonua ke tuku mai ‘ae ngaahi pa‘anga ‘o fakatatau ki he fekau ‘a Felo: na‘a ne pule ke ‘omi ‘ae siliva mo e koula mei he kakai ‘oe fonua ko e ‘omi taki taha ‘o tatau mo ia na‘e lau kiate ia, ke ‘atu ia kia Felo Niko.

³⁶ ¶ Na‘e uofulu ma nima ta‘u ‘ae motu‘a ‘o Sihoiakimi ‘i he‘ene kamata ‘ene pule: pea na‘e pule ia ‘i he ta‘u ‘e hongofulu ma taha ‘i Selūsalema. Pea ko e hingoa ‘o ‘ene fa‘ē ko Sipiuta, ko e ‘ofefine ‘o Pitaia mei Luma.

³⁷ Pea na‘e fai ‘e ia ‘ae kovi ‘i he ‘ao ‘o Sihova, ‘o hangē ko ia na‘e fai ‘e he‘ene ngaahi tamai kotoa pē.

24

1 Na'e ikuna 'a Sihoiakimi 'e Nepukanesa, pea tok i tu'u ia kiate ia, pea 'oku ne mala'ia ai. 6 'Oku fetongi ia 'e Sihoiakini. 7 'Oku ikuna 'ae tu'i 'o 'Isipite 'e he tu'i 'o Papilone. 8 Ko e pule kovi 'a Sihoiakini. 10 'Oku kapasia 'a Selūsalema pea fetuku 'ae kakai ki Papilone. 17 'Okufakanofo 'a Setikia ke tu'i, pea 'oku pule kovi ia pea 'oku faka'auha ai 'a Siuta.

1 I hono ngaahi 'aho 'o'ona na'e 'alu hake ai 'a Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone, pea na'e hoko 'a Sihoiakimi ko 'ene tamaio'eiki 'i he ta'u 'e tolu: pea hili ia na'a ne toe angatu'u kiate ia.

2 Pea na'e fekau 'e Sihova kiate ia 'ae kautau 'oe kakai Kalitia mo e kautau 'oe kakai Silia, mo e kautau 'oe kakai Moape, mo e kautau 'oe fānau 'a 'Amoni, pea ne fekau'i 'akinautolu ke tau'i 'a Siuta, ke faka'auha ia, 'o fakatatau ki he folofola 'a Sihova 'aia na'a ne folofola ai 'i he'ene kau tamaio'eiki ko e kau palōfita.

3 Ko e mo'oni na'e hoko 'ae me'a ni ki Siuta 'i he fekau 'a Sihova, ke hiki 'akinautolu mei hono 'ao, koe'uh i ko e ngaahi angahala 'a Manase, 'o fakatatau ki he me'a kotoa pē na'a ne fai;

4 Pea koe'uh i foki ko e toto mā'oni'oni na'a ne lilingi: he na'a ne fakapito 'a Selūsalema 'i he toto mā'oni'oni; 'aia na'e 'ikai finangalo 'a Sihova ke fakamolemole.

5 ¶ Pea ko e toe 'oe ngaahi ngāue 'a Sihoiakimi, mo ia kotoa pē na'a ne fai 'ikai kuo tohi ia 'i he tohi fakamatala ki he ngaahi tu'i 'o Siuta?

6 Pea na'e mohe 'a Sihoiakimi mo 'ene ngaahi tamai: pea na'e fetongi ia 'i he pule 'e hono foha ko Sihoiakini.

7 Pea na'e 'ikai toe ha'u 'ae tu'i 'o 'Isipite mei hono fonua: he na'e ma'u 'e he tu'i 'o Papilone 'aia kotoa pē na'e 'oe tu'i 'o 'Isipite, mei he vaitafe 'o 'Isipite, 'o a'u ki he vaitafe ko 'Iufaletesi.

8 ¶ Na'e hongofulu ma valu ta'u 'ae motu'a 'o Sihoiakini 'i he'ene kamata 'ene pule, pea na'e pule ia 'i Selūsalema 'i he māhina 'e tolu. Pea ko e hingoa 'o 'ene fa'ē ko Nehusita, ko e 'ofefine 'o Elinatani 'o Selūsalema.

9 Pea na'e fai 'e ia 'ae kovi 'i he 'ao 'o Sihova, 'o hangē ko ia kotoa pē na'e fai 'e he'ene tamai.

10 ¶ 'I he kuonga ko ia na'e ha'u ai 'ae kau tamaio'eiki 'a Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone ke tau'i 'a Selūsalema, pea na'e kāpui 'ae kolo 'aki 'ae tau.

11 Pea na'e ha'u 'a Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone ke tau'i 'ae kolo, pea na'e kāpui ia 'e he'ene kau tamaio'eiki,

12 Pea na'e 'alu kitu'a 'a Sihoiakini ko e tu'i 'o Siuta ki he tu'i 'o Papilone, 'aia mo 'ene fa'ē, mo 'ene kau tamaio'eiki, mo 'ene hou'eiki, mo 'ene kau matāpule: pea na'e puke ia 'e he tu'i 'o Papilone 'i hono valu ta'u 'o 'ene pule.

13 Pea na'a ne fetuku mei ai 'ae ngaahi koloa kotoa pē 'oe fale 'o Sihova, mo e ngaahi koloa mei he fale 'oe tu'i, pea na'a ne tu'utu'u ke iiki 'ae ngaahi ipu koula 'aia na'e ngaohi 'e Solomone ko e tu'i 'o 'Isileli 'i he faletapu 'o Sihova, 'o hangē ko e folofola 'a Sihova.

14 Pea na'a ne fetuku 'o 'ave 'ae kakai Selūsalema kotoa pē mo e ngaahi hou'eiki kotoa pē, mo e kau tangata to'a kotoa pē, 'io, ko e pōpula 'e tokotaha mano, mo e kau tangata tufunga mo e kau tufunga

ukamea: na'e 'ikai toe ha *kakai*, ka ko e kakai masiva 'aupito 'oe fonua.

¹⁵ Pea na'a ne 'ave 'a Sihoiakini ki Papilone, mo e fa'ē 'ae tu'i, mo e ngaahi uaifi 'oe tu'i, mo 'ene kau matāpule, mo e kau mālohi 'oe fonua, na'a ne fetuku pōpula 'akinautolu mei Selūsalema ki Papilone.

¹⁶ Pea ko e kau tangata to'a kotoa pē, 'io, 'ae toko fitu afe, mo e kau tufunga kehekehe, mo e kau tuki ukamea, ko e toko taha afe, 'akinautolu kotoa pē na'e mālohi mo poto 'i he tau, na'e fetuku pōpula 'akinautolu 'e he tu'i 'o Papilone ki Papilone.

¹⁷ ¶ Pea na'e fakanofo 'e he tu'i 'o Papilone 'a Matania ko e tokoua 'o 'ene tamai ke tu'i ia ko hono fetongi, pea na'a ne liliu hono hingoa ko Setikia.

¹⁸ Na'e uofulu ma taha 'ae ta'u 'ae motu'a 'o Setikia 'i he'ene kamata 'ene pule, pea na'e pule ia 'i he ta'u 'e hongofulu ma taha 'i Selūsalema. Pea ko e hingoa 'o 'ene fa'ē ko Hamutali, ko e 'ofefine ia 'o Selemaia 'o Lipina.

¹⁹ Pea na'e fai kovi 'e ia 'i he 'ao 'o Sihova, 'o hangē ko ia kotoa pē na'e fai 'e Sihoiakimi.

²⁰ He ko e me'a 'i he houhau 'a Sihova na'e hoko eni ki Selūsalema mo Siuta, pea koe'uhì ke ne li'aki 'akinautolu mei hono 'ao, na'e fai 'ae angatu'u 'a Setikia ki he tu'i 'o Papilone.

25

1 'Oku kāpui 'aki 'ae tau 'a Selūsalema. 4 'Oku puke 'a Setikia, pea 'oku tāmate'i hono ngaahi foha, pea kape'i hono mata 'o'ona. 8 'Oku maumau'i 'ae kolo 'e Nepusaletani, pea fetuku 'ae kakai na'e toe 'o fakapōpula'i: 'oku toe pe 'ae kakai me'avale. 13

*'Oku ne maumau'i mo fetuku 'ae ngaahi koloa. 18
'Oku tāmate'i 'ae hou'eiki 'i Lipila. 22 Ko e fakanofo
'a Kitalia ki he toenga kakai pea 'oku fakapoongi
ia, pea hola 'ae toenga kakai ki 'Isipite. 21 'Oku
fakahikihiki 'o lahi 'a Sihoiakini.*

¹ Pea 'i hono hiva ta'u 'o 'ene pule, 'i hono hongo-fulu 'oe māhina, pea 'i hono hongofulu 'oe 'aho 'oe māhina, na'e hoko 'o pehē, na'e ha'u 'a Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone, 'aia mo 'ene tau kotoa pē, ke tau'i 'a Selūsalema, pea na'a nau fakatoka 'ae tau ki ai; pea na'a nau langa 'ae ngaahi kolo ki ai 'o fakatakamilo.

² Pea na'e kāpui 'ae kolo 'aki 'ae tau 'o a'u ki he ta'u 'e hongofulu ma taha 'oe tu'i ko Setikia.

³ Pea 'i hono hiva 'oe 'aho 'i hono fā 'oe māhina, na'e lahi 'ae honge 'i he kolo, pea na'e 'ikai ha me'akai ki he kakai 'oe fonua.

⁴ ¶ Pea na'e kapa 'ae kolo, pea na'e hola 'ae kau tangata tau kotoa pē 'i he po'uli 'i he hala 'oe matapā 'i he vaha'a 'oe ongo 'ā maka, 'aia 'oku ofi ki he ngoue 'ae tu'i; (ka ko eni na'e 'ā'i 'ae kolo 'e he kakai Kalitia:) pea na'e 'alu 'ae tu'i 'i he hala ki he toafa.

⁵ Pea na'e tuli 'ae tu'i 'e he tau 'ae kakai Kalitia, 'onau ma'u atu 'i he toafa 'o Sioatani, ka kuo movetevete 'ene tau kotoa pē meiate ia.

⁶ Ko ia na'a nau puke 'ae tu'i, mo 'ohake ia ki he tu'i 'o Papilone 'i Lipila; pea na'a nau fakamaau'i ia.

⁷ Pea na'a nau tāmate'i 'ae ngaahi foha 'o Setikia 'i hono 'ao, pea na'e kape'i 'ae mata 'o Setikia, pea ha'i ia 'aki 'ae ha'i palasa, pea na'e 'ave ia ki Papilone.

8 ¶ Pea ‘i hono nima ‘oe māhina, ‘i hono fitu ‘oe ‘aho ‘oe māhina, ‘aia ko hono hongofulu ma hiva ta‘u ‘oe tu‘i ko Nepukanesa ko e tu‘i ‘o Papilone, na‘e ha‘u ai ki Selūsalema ‘a Nepusaletani, ko e ‘eiki pule ‘oe kau le‘o, ko e tamaio‘eiki ‘ae tu‘i ‘o Papilone.

9 Pea na‘e tutu ‘e ia ‘ae fale ‘o Sihova, mo e fale ‘oe tu‘i, mo e ngaahi fale kotoa pē ‘o Selūsalema, mo e fale ‘oe tangata‘eiki kotoa pē na‘a ne tutu ia ‘aki ‘ae afi.

10 Pea ko e tau kotoa pē ‘oe kakai Kalitia, ‘aia na‘e ‘i he ‘eiki pule ‘oe le‘o, na‘a nau holoki hifo ‘ae ngaahi ‘ā maka ‘o Selūsalema, ‘o takatakai.

11 Pea ko hono toe ‘oe kakai na‘e tuku ‘i he kolo, pea mo e kau hola na‘e hoko ki he tu‘i ‘o Papilone, mo hono toenga ‘oe kakai tokolahī, na‘e fetuku ‘akinautolu ‘e Nepusaletani ko e ‘eiki pule ‘oe kau le‘o ‘o ne ‘ave.

12 Ka na‘e tuku ‘e he ‘eiki pule ‘oe kau le‘o ‘ae kakai masiva ‘oe fonua ke nau tauhi ngoue vaine, mo tō ngoue.

13 Pea ko e ngaahi pou palasa na‘e ‘i he fale ‘o Sihova, mo e ngaahi tu‘unga, mo e ‘ai‘anga vai palasa ‘aia na‘e ‘i he fale ‘o Sihova, na‘e tā ‘o lailaiki ‘e he kakai Kalitia, ‘onau fetuku ‘ae palasa ki Papilone.

14 Pea ko e ngaahi kulo, mo e ngaahi huo, mo e ngaahi helekosī maama, mo e ngaahi sēpuni, mo e ngaahi ipu palasa ‘aia na‘a nau fai ‘aki ‘ae ngāue, na‘a nau fetuku ‘o ‘ave.

15 Mo e ngaahi ipu ‘ai‘anga afi, mo e ngaahi ipu luoluo, mo e ngaahi me‘a koula, ‘i he koula, mo e siliva ‘i he siliva, na‘e ‘ave ia ‘e he ‘eiki pule ‘oe kau

le'o.

¹⁶ Ko e pou 'e ua, mo e 'ai'anga vai 'e taha, mo e ngaahi tu'unga 'aia na'e ngaohi 'e Solomone ki he fale 'o Sihova: ko e palasa 'oe ngaahi me'a ni na'e 'ikai fa'a lau hono mamafa.

¹⁷ Ko hono lōloa 'oe pou 'e taha ko e hanga 'e tolungofulu ma ono; pea ko e 'ulu'i pou ko e palasa ia: pea ko e 'ulu'i pou ko e hanga ia 'e ono; pea na'e palasa kotoa pē 'ae ngāue fihifihi mo e ngaahi fua'i 'akau na'e takatakai 'i he 'ulu'i pou: pea na'e tatau mo ia 'ae ngāue fihifihi 'i hono ua 'oe pou.

¹⁸ ¶ Pea na'e 'ave 'e he 'eiki pule 'oe kau le'o 'a Selaia ko e taula'eiki lahi, mo Sefanaia ko hono ua 'oe taula'eiki, mo e kau le'o matapā 'e toko tolu.

¹⁹ Pea na'e 'ave 'e ia mei he kolo 'ae matāpule 'e taha na'e pule ki he kau tangata tau, mo e kau tangata 'e toko nima 'okinautolu na'e 'i he 'ao 'oe tu'i, 'aia na'e 'ilo 'i he kolo, mo e tangata na'e tu'u ki mu'a 'i he kau tangata tohi 'oe tau, 'aia na'e tānaki 'ae kakai 'oe fonua, mo e kau tangata 'e toko onongofulu 'oe kakai 'oe fonua 'aia na'e 'ilo 'i he kolo:

²⁰ Na'e 'ave 'akinautolu ni 'e Nepusaletani, ko e 'eiki pule 'oe kau le'o, pea ne 'omi 'akinautolu ki he tu'i 'o Papilone ki Lipila.

²¹ Pea na'e taa'i 'akinautolu 'e he tu'i 'o Papilone, 'o ne tāmate'i 'akinautolu 'i Lipila 'i he fonua 'o Hemati. Na'e pehē 'ae fetuku 'ae kakai Siuta ke mama'o mei honau fonua.

²² ¶ Pea ko e kakai 'oe fonua 'aia na'e toe 'i he fonua 'o Siuta, 'aia na'e tuku 'e Nepukanesa ko e tu'i 'o Papilone, na'e fakanofo ke pule kiate kinautolu 'a Ketalia ko e foha 'o 'Ahikami, ko e foha 'o Safani.

²³ Pea 'i he fanongo 'ae ngaahi 'eiki na'e pule ki he ngaahi kongakau, 'akinautolu mo 'enau kakai, 'o pehē kuo fakanofo 'e he tu'i 'o Papilone 'a Ketalia ke pule ia, na'e ha'u ai kia Ketalia 'i Misipa, 'io, 'a 'Isime'eli ko e foha 'o Netania, mo Sohanani ko e foha 'o Kalia, mo Selaia ko e foha 'o Tanumeti ko e tangata Nitofa, mo Seasania ko e foha 'oe tangata 'o Meaka, 'akinautolu mo 'enau kakai.

²⁴ Pea na'e fuakava 'a Ketalia kiate kinautolu, pea mo 'enau kakai, 'o ne pehē kiate kinautolu, "Oua na'a mou manavahē ke hoko ko e kau tamaio'eiki ki he kakai Kalitia: nofo 'i he fonua, pea tauhi 'ae tu'i 'o Papilone; pea te mou lelei ai."

²⁵ Ka na'e hoko 'o pehē 'i hono fitu 'oe māhina, na'e ha'u ai 'a 'Isime'eli ko e foha 'o Netania, ko e foha 'o 'Ilisama 'i he hako 'oe tu'i, ko ia mo e kau tangata 'e toko hongofulu, 'o ne taa'i 'a Ketalia, pea pekia ai ia, mo e kau Siu mo e kau Kalitia na'e 'iate ia 'i Misipa.

²⁶ Pea na'e tu'u hake 'ae kakai kotoa pē, 'ae si'i mo e lahi, mo e ngaahi 'eiki 'oe ngaahi kautau, pea na'a nau ha'u ki 'Isipite; he na'a nau manavahē ki he kakai Kalitia.

²⁷ ¶ Pea 'i hono tolungofulu ma fitu 'oe ta'u 'oe nofo pōpula 'a Sihoiakini ko e tu'i 'o Siuta, 'i hono hongofulu ma ua 'oe māhina, 'i he 'aho 'e uofulu ma fitu 'oe māhina, 'i he ta'u na'e kamata 'ene pule 'a Ivili-Melotaki ko e tu'i 'o Papilone, na'a ne hiki hake 'ae 'ulu 'o Sihoiakini ko e tu'i 'o Siuta mei he fale fakapōpula:

²⁸ Pea na'a ne lea 'ofa kiate ia, pea na'a ne hiki hono nofo'a fakatu'i ke mā'olunga 'i he ngaahi nofo'a fakatu'i 'oe ngaahi tu'i na'e nofo mo ia 'i Papilone;

2 Tu'i 25:29

civ

2 Tu'i 25:30

29 Pea na'e fetongi hono ngaahi kofu fakafalepōpula: pea na'e kai mā ia 'i hono 'ao 'i he ngaahi 'aho kotoa pē 'o 'ene mo'ui.

30 Pea ko 'ene me'akai na'e tufa ma'uaipē mei he tu'i, ko e tufakanga ki he 'aho taki taha, 'i he 'aho kotoa pē 'o 'ene mo'ui.

cv

**KO E TOHI TAPU KĀTOA
The Holy Bible in the Tongan language of Tonga,
Revised West Version**

Public Domain

Language: Tongan

Translation by: James Baxley

Cover and title page artist: Kitione Vailea

Digital editions and layout: Michael Johnson

Web site: <https://ebible.org/ton/>

Translator support: <https://worldoutreach.org/325>

2021-11-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 13 Dec 2023

2362cc12-5c8d-5627-ad4b-c1c163858892